

Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā

Starpziņojums

Rīga, 2020

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Starpziņojums

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādes process veselības resorā.

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Veselības ministrijas 2020.gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Trešā departamenta 27.04.2020. revīzijas grafiks Nr.2.4.1-9/2020) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Revīzijas ziņojums apstiprināts ar Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta 02.07.2020. lēmumu Nr.2.4.1-9/2020. un 17.07.2020. lēmumu Nr.2.4.1-9/2020. *Par tehniskajiem precizējumiem revīzijas ziņojumā.*

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>, *Challenge success concept, Author georgejmlittle, ID 58065143.*

Saturs

Kāpēc sagatavots šis Starpziņojums?	5
Kopsavilkums	7
Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi	12
Cik gatava ir valsts ārkārtējai situācijai?	13
Ārkārtējās situācijas izsludināšana	17
Veselības resora faktiskā gatavība ārkārtējai situācijai	17
Veselības aprūpes sistēmas gatavība ārkārtējai situācijai valstī un nodrošinājums ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem	17
Ko nozīmē Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana?	23
Preču atbilstības novērtēšanas principi ārkārtējā situācijā	24
Kā tika plānoti veselības un pārējos resoros nepieciešamie individuālās aizsardzības līdzekļi?	25
Veselības resorā nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana	26
Nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana pārējiem resoriem	28
03.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam piešķirtais finansējums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdz 1 176 230 euro	31
Finansējums Eiropas Savienības kopējā iepirkuma nodrošināšanai	33
Finansējums valsts materiālo rezervju atjaunošanai	34
Finansējums individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un nozares vajadzībām	34

Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādes procesa organizācija Nacionālajā veselības dienestā laika posmā no 18.03.2020. līdz 02.04.2020.....	35
Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 20.03.2020. piešķirtais finansējums no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem līdz 10 000 000 <i>euro</i> individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei.....	39
Piešķirtais finansējums un tā faktiskā izpilde	39
Noslēgtais līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “GP Nord” (vienotais reģistrācijas numurs 402031177406)	42
Noslēgtais līgums ar Liepājas speciālās ekonomiskās zonas sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lauma Fabrics” (vienotais reģistrācijas numurs 42103036112)	46
Noslēgtais līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Saules aptieka” (vienotais reģistrācijas numurs 40003373494)	52
Astoņu masku veidu paraugu gaiscaurlaidības testēšanas rezultāti, tai skaitā SIA “GP Nord”, LSEZ SIA “Lauma Fabrics” un SIA “Saules aptieka” iegādēm	54
Iegāde no pārējiem piegādātājiem.....	56
Par ārkārtējā situācijā Aizsardzības ministrijas īstenotajiem iepirkumiem	57
Papildu informācija.....	58
Pielikums. Lēmumu pieņemšanas process veselības resorā.	59
Atsauces	63

Kāpēc sagatavots šis Starpziņojums?

Kopš ir stājies spēkā 701.starptautiskais revīzijas standarts “Ziņošana par galvenajiem revīzijas jautājumiem neatkarīga revidenta ziņojumā”¹, Valsts kontrolei ir pienākums izvērtēt nepieciešamību iekļaut galvenos revīzijas jautājumus revīzijas atzinumā par finanšu pārskatiem.

Minēto standartu izpratnē galvenie revīzijas jautājumi ir jautājumi, kas saskaņā ar revidenta profesionālo spriedumu ir kārtējā perioda finanšu pārskatu revīzijas kontekstā nozīmīgi jautājumi, par kuriem ziņo revidējamās vienības vadībai un kuriem revidents ir pastiprināti pievērsis uzmanību. Par galvenajiem revīzijas jautājumiem netiek sniegts atsevišķs atzinums.

Sniegtā informācija par galvenajiem revīzijas jautājumiem kalpo kā papildinformācija potenciālajiem finanšu pārskatu lietotājiem un palīdz gūt izpratni gan par jautājumiem, kurus revidents saskaņā ar profesionālo spriedumu ir atzinis par nozīmīgākajiem jautājumiem, gan par revidējamo vienību un jomām, kurās revidējamās vienības vadība ir izdarījusi nozīmīgus spriedumus revidēto finanšu pārskatu sagatavošanas procesā. Tāpat šī informācija var kalpot potenciālajiem lietotājiem kā pamatojums turpmākai saziņai ar revidējamās vienības vadību par konkrētiem pārvaldības aspektiem, revidētajiem finanšu pārskatiem vai veikto revīziju.

Galvenais revīzijas jautājums, kas ir visnozīmīgākais visās finanšu revīzijās par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2020.gada pārskatu sagatavošanas pareizību, ir **papildu piešķirto līdzekļu Covid-19 seku novēršanai pieprasījumu pamatotība un faktiskais izlietojums**.

2020.gadā Latviju, tāpat kā visu pasauli, skāra Covid-19 pandēmija. 12.03.2020. Ministru kabinets pieņēma lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu un ārkārtas situācija turpinājās līdz 09.06.2020.² Covid-19 izraisītie ārkārtas apstākļi ietekmēja valsts, sabiedrības un katra cilvēka ikdienas dzīvi kā ārkārtas situācijas laikā, tā arī pēc tās. Jaunie apstākļi prasīja spēju ātri reaģēt un pielāgoties, kā arī radīja atkāpes no ierastās kārtības. Tie prasīja institūciju spēju pastiprināti koordinēt savas darbības un sadarboties savā starpā, izvairoties no juridiskā formālisma un resorisma, lai nodrošinātu valsts darbību un katra cilvēka aizsardzību ārkārtējos apstākļos³.

Covid-19 pandēmijas pārvarēšana un seku novēršana ir prasījusi ievērojamus valsts budžeta līdzekļus. Kopš ārkārtas situācijas izsludināšanas, Ministru kabinets saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu un seku novēršanu līdz 30.06.2020. kopumā ir pieņēmis lēmumus par valsts budžeta līdzekļu piešķirumu un pārdali pamatfunkciju īstenošanai par 806 907 224 *euro* un izskatījis priekšlikumus par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošanas līdzekļu pārdali par 496 000 000 *euro*.⁴ Valsts kontrole velta īpašu uzmanību, lai izvērtētu Covid-19 pandēmijas pārvarēšanai, tās seku novēršanai un mazināšanai piešķirto valsts budžeta līdzekļu izlietojumu.

Veselības ministrijai līdz 30.06.2020. saistībā ar Covid-19 radītās krīzes pārvarēšanu, seku mazināšanu un novēršanu Ministru kabinets ir piešķīris papildu līdzekļus 38 252 838 *euro* apmērā.

Covid-19 pandēmija visā pasaulē strauji palielina pieprasījumu pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, lai aizsargātu veselības aprūpes personāla un iedzīvotāju veselību un drošību.

Ministru kabinets individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” Veselības ministrijai laikā no 03.03.2020. līdz 20.03.2020. saistībā ar Covid-19 radītās krīzes seku novēršanu piešķīris līdzekļus 11,7 milj. *euro* apmērā.

Valsts kontrole 27.04.2020. uzsāka pārbaudi, lai novērtētu individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādes procesu ārkārtējās situācijas apstākļos, nodrošinot ārstniecības personas ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.

Valsts kontrole vērš uzmanību, ka pārbaudes ietvaros nav veikts:

- ❖ civilās aizsardzības sistēmas darbības ārkārtējās situācijas laikā izvērtējums;
- ❖ piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) sertifikātu autentiskuma un piegādātās preces kvalitātes izvērtējums;
- ❖ iestādēm nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu pieprasījumu aprēķina pārrēķins atbilstoši izmantotajai metodikai un izdales pamatotības izvērtējums.

Latvijas atbildīgās institūcijas aktīvi reaģēja uz starptautisko organizāciju (Eiropas Komisijas un Pasaules Veselības organizācijas) paziņojumiem pirms ārkārtējās situācijas izsludināšanas 2020.gada janvārī un februāra sākumā, apzinot individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamību ārstniecības iestādēs un sniedzot norādījumus par nepieciešamajiem rezervju apjomiem. Tomēr, iestājoties akūtam individuālo aizsardzības līdzekļu deficītam visā Eiropā, Latvija arī bija pakļauta nopietnam riskam, ka ārstniecības personu nodrošinājums ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem būs nepietiekams. Lai arī neviens nevarēja prognozēt Covid-19 krīzes attīstības tempus februāra beigās un marta sākumā, šobrīd (tikai trīs mēnešus vēlāk) revidentiem nākas atzīt, ka tomēr savlaicīgi netika veikti pasākumi “atviegloto iepirkumu” procedūru caurskatāmības nodrošināšanai, kas būtiski mazinātu diskusijas sabiedrībā par ārkārtējās situācijas laikā veikto individuālo aizsardzības līdzekļu iegāžu pamatotību, jo valstiskā līmenī netika izstrādātas vadlīnijas iegāžu veikšanai, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu. Arī veselības resora iestādēs iegādes balstījās uz mutiskiem norādījumiem, netika publiskots pilns pretendentu saraksts, nebija iespējams izsekot piegādātāju vērtēšanas procesam atbilstoši iepriekš noteiktajiem kritērijiem, turklāt tika pieļauta situācija, ka marta beigās Nacionālā veselības dienesta direktors vienpersoniski pieņēma lēmumus par individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēm no pieciem piegādātājiem.

Kopsavilkums

Katastrofu draudu prognozēšanai, plānošanai, savlaicīgu preventīvo pasākumu īstenošanai, palīdzības sniegšanai, kaitējumu cilvēkiem, videi un īpašumam mazināšanai valstī ir jābūt izveidotai darboties spējīgai civilās aizsardzības sistēmai.

Latvijā civilās aizsardzības sistēma ir decentralizēta. Par katra veida katastrofas pārvaldības koordinēšanu ir noteikta atbildīgā ministrija. Ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām saistītu katastrofu pārvaldību nodrošina Veselības ministrija, savukārt Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests plāno, vada, koordinē katastrofu medicīnas sistēmu.

Valsts civilās aizsardzības plānu apstiprina Ministru kabinets. Pamatojoties uz risku novērtējumu, ministrijām ik gadu ir jāizvērtē nozares nodrošinājums ar valsts materiālajām rezervēm atbilstoši to veidiem. Valsts materiālās rezerves ir materiālo resursu kopums, kuru var pieprasīt un izmanto katastrofu, militāru un citu apdraudējumu pārvaldīšanā iesaistītās institūcijas, ja ar tās rīcībā esošajiem ikdienas un rezerves resursiem nav iespējams nodrošināt ārkārtas situācijas seku likvidēšanu.

Cik gatava individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošināšanai ārkārtējā situācijā bija un ir valsts?

Ilgstoši pieļautās nevērīgās attieksmes pret valsts materiālo rezervju plānošanu un finansēšanu dēļ, iestājoties ārkārtējai situācijai, veselības resoram nebija “drošības spilvena”, uz ko paļauties, ja nozarei nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus nebūtu bijis iespējams iegādāties vispār.

Kopš 2017.gada valstij nav spēkā esoša, uz katastrofu risku novērtējumu balstīta Valsts civilās aizsardzības plāna, kurā detalizēti būtu noteikti katastrofu pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji. Kopš 01.04.2020. valstī arī nav spēkā esošas valsts materiālo rezervju nomenklatūras. Savukārt finansējums

veselības resora valsts materiālo rezervju atjaunošanai pēdējo reizi piešķirts 2018.gadā, tādējādi krīzes iestāšanās brīdī rezervju apjoms neatbilda tobrīd spēkā esošajai valsts materiālo rezervju nomenklatūrai. Šādā situācijā ātra un samērīga atbildīgo institūciju rīcība, krīzei reāli iestājoties, ir īpaši svarīga.

Latvijā pirmais Covid-19 saslimšanas gadījums tika konstatēts 02.03.2020., bet jau vienu dienu vēlāk Ministru kabinets Veselības ministrijai piešķīra finanšu līdzekļus 1,2 milj. *euro* apmērā, lai Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests varētu iegādāties medicīnas aprīkojumu, vienreizējos individuālos aizsardzības līdzekļus, medikamentus un vienreizējos materiālus, kā arī segt citus neatliekamus izdevumus epidemioloģiskās drošības vajadzībām. Daļa no 03.03.2020. piešķirtā finansējuma (111 348 *euro*) bija paredzēta arī valsts materiālo rezervju papildināšanai.

Ārkārtējā situācija ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību Latvijā tika izsludināta 12.03.2020., un 15.03.2020. Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē tika nolemts, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam un citām ārstniecības iestādēm individuālie aizsardzības līdzekļi ir jāiegādājas lielākā apjomā, lai nepieciešamības gadījumā tos varētu izsniegt arī citām ārstniecības iestādēm.

20.03.2020. Ministru kabinets individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēm Veselības ministrijai piešķīra finansējumu, kas nepārsniedz 10 milj. *euro*, vienlaikus nosakot, ka par finansējuma izlietojumu atbilstoši faktiskajai nepieciešamībai ir pilnvarots lemt veselības ministrs.

Cik gatavs individuālo aizsardzības līdzekļu nodrošināšanai ārkārtējā situācijā bija veselības resors?

Vēl 2020.gada sākumā netika prognozēta tāda mēroga pandēmija kā Covid-19 un ar to saistītās valsts ārkārtas vajadzības. Tomēr jau 2020.gada februāra vidū individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde bija apgrūtināta visā Eiropā, strauji auga cenas, kavējās piegādes un Latvijas ārstniecības iestādes individuālos aizsardzības līdzekļus noslēgto līgumu ietvaros vairs nevarēja iegādāties. Eiropas Komisijas pirmā 28.02.2020. izsludinātā kopējā iepirkuma visu dalībvalstu apgādei ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem izbeigšana bez rezultāta un Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes izdotie tiesību akti par atkāpēm no preču drošības prasībām ir uzskatāmi par pierādījumu ārkārtējai situācijai arī individuālo aizsardzības līdzekļu tirgū un apliecina nestandarta rīcības nepieciešamību arī no atbildīgo Latvijas iestāžu puses.

Tomēr pastāv iespēja, ka nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus vismaz vienam mēnesim būtu izdevies iegādāties, ja janvāra beigās un februāra sākumā būtu ticis pieņemts lēmums apkopot visu ārstniecības iestāžu vajadzības un pieprasīt valsts budžeta līdzekļus, lai veiktu vienu liela apjoma kopējo iepirkumu. Tā vietā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests izvēlējās aicināt ārstniecības iestādes palielināt savas individuālo aizsardzības līdzekļu rezerves un veikt iegādes patstāvīgi.

Individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes procesa organizācija veselības resorā

Nacionālais veselības dienests individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi veica divas nedēļas, 18.03.2020. pārņemot šo procesu no Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, un jau 02.04.2020. to nodeva Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram. Veselības resors individuālos aizsardzības līdzekļus (aizsargmaskas un respiratorus) iegādājās no pieciem komersantiem 5,7 milj. *euro* vērtībā.

Lai gan jau kopš 03.03.2020. noteiktām iestādēm piegāžu operatīvai veikšanai bija atļauts nepiemērot Publisko iepirkumu likumu, vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā Finanšu ministrija un Iepirkumu uzraudzības birojs publiskoja gandrīz divus mēnešus vēlāk – 29.04.2020.

Līdz ar to Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam un Nacionālajam veselības dienestam individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes bija jāveic situācijā, kad ne valstiskā līmenī, ne veselības resora ietvaros nebija definētas prasības iegāžu veikšanai, un tas, kā veikt iegādes atvieglotā kārtībā, bija konkrētās iegādes veicēja kompetencē un atbildībā.

Pārbaudē konstatēts, ka veselības resorā iegādes process balstījās uz mutiskiem norādījumiem, turklāt veselības nozarē nebija uzkrāta iepriekšēja pieredze iegāžu veikšanā salīdzināmos apstākļos, par piegādēm atbildīgie darbinieki ārkārtējās situācijas radīto apstākļu dēļ rīkojās atbilstoši savai izpratnei par publisko iepirkumu tiesiskā regulējuma piemērošanas iespējām iegāžu efektīvai veikšanai.

Lai gan Nacionālais veselības dienests norādīja, ka ar direktora mutisku rīkojumu bija izveidota darba grupa, kas nodarbojās ar individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, tomēr revidentiem neizdevās iegūt nekādus dokumentus par tās darbību. Turklāt pārbaudē noskaidrots, ka lēmumu pieņemšanā par līgumu slēgšanu ar konkrētiem piegādātājiem netika piemērots “četru acu princips”, bet lēmumus pieņēma Nacionālā veselības dienesta direktors vienpersoniski. Jāuzsver, ka par pieņemtajiem lēmumiem Nacionālā veselības dienesta direktors ir informējis arī citas krīzes vadībā iesaistītas institūcijas, piemēram, Valsts operatīvo medicīnisko komisiju, Atbildīgo institūciju sanākumi, tādējādi iegūstot augstāko amatpersonu (tai skaitā veselības ministra, Veselības ministrijas valsts sekretāra, Krīzes vadības padomes sekretariāta vadītāja p.i., veselības resora atbildīgo institūciju vadītāju) netiešu atbalstu darījumu slēgšanai.

Revidenti izprot, ka Nacionālajam veselības dienestam iepirkumus nācās veikt situācijā, kad bija vislielākā neskaidrība par Covid-19 krīzes turpmāko attīstību valstī, tāpēc bija jārikojas ātri un izlēmīgi. Tomēr veselības resorā tika pieļauta vienpersonisku lēmumu pieņemšana, tādējādi radot korupcijas risku.

Lai gan Nacionālais veselības dienests ir definējis kritērijus piegādātāju atlasei, tomēr revidentiem netika iesniegti dokumentāli pierādījumi par pretendentu piedāvājumu izvērtēšanas procesu atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem. Tādējādi revidenti neguva pārliecību, vai izvēlētie pretendenti atbilst Nacionālā veselības dienesta izvirzītajiem atlases kritērijiem.

Pretendentu uzaicināšanai Nacionālais veselības dienests izmantoja dažādus informācijas izplatīšanas kanālus, piemēram, 17.03.2020. tika iesaistīta Latvijas Darba devēju konfederācija, tika sniegti paziņojumi plašsaziņas līdzekļos un presē. Revidentu ieskatā, būtiskas diskusijas par pretendentu atlases procesu raisīja fakts, ka Nacionālais veselības dienests nepublicēja visu pretendentu piedāvājumu sarakstu. Vēršam uzmanību, ka dienests līdz 08.06.2020. ir publicējis informāciju par piedāvājumiem (no 19.03.2020. līdz 09.04.2020.) no 65 piegādātājiem, norādot, ka saraksts tiks papildināts. Tāpat revidentiem ir iesniegts arī nepublicētais piedāvājumu (no 17.03.2020. līdz 19.03.2020.) saraksts. Jānorāda, ka nepublicotajā piedāvājumu sarakstā nav iekļauta informācija ne par vienu no pieciem komersantiem, kuri veica individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes, savukārt publicotajā sarakstā – par diviem komersantiem.

Valsts kontroles ieskatā, pretendentu saraksta regulāra aktualizēšana un publicēšana neprasītu būtisku papildu resursu no Nacionālā veselības dienesta puses, bet veicinātu nozares kā pašregulējoša instrumenta iesaisti, tādējādi palīdzot valsts iestādei operatīvi izvērtēt pretendentu atbilstību sākotnēji izvirzītajiem kritērijiem.

Veselības un pārējos resoros nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana

Visas individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes, ko veica Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, bija balstītas uz veselības resora aprēķiniem un vajadzībām. Nacionālais veselības dienests, pārņemot iegāžu veikšanu, arī prioritāri orientējās uz nozares vajadzībām, tomēr individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes veica ar rezervi, lai pasūtītie krājumi būtu pietiekami vairākiem mēnešiem un nepieciešamības gadījumā daļu no tiem varētu novirzīt arī, piemēram, sociālās aprūpes centriem. Revidentu ieskatā, šāda rīcība ir atbilstoša, ņemot vērā krīzes situāciju.

Vienlaikus Nacionālais veselības dienests ir atzinis, ka 18.03.2020., kad dienests pārņēma individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes, to apjoma plānošana sākotnēji bija skaidra tikai veselības resorā, bet konkrēti dati par pārējo resoru vajadzībām bija pieejami tikai no 27.03.2020.:

- ❖ veselības resorā nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošanā tika izmantotas 07.02.2020. izstrādātās Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra vadlīnijas, kas nosaka ārstniecības iestādēs nepieciešamo minimālo individuālo aizsardzības līdzekļu komplektu skaitu dažādiem saslimstības scenārijiem, lai pārvaldītu iespējamās vai apstiprinātās Covid-19 gadījumus;
- ❖ 16.03.2020. izveidotā Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadītā Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupa līdz 27.03.2020. izveidoja prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu un sāka apzināt visus resorus par individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām. Individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana tika veikta, izmantojot Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sagatavotās vadlīnijas “Racionāla individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana koronavīrusa slimības (COVID-19) gadījumā”.

Piegādāto preču atbilstības izvērtēšana

Reaģējot uz pieprasījuma pieaugumu pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, 13.03.2020. Eiropas Komisija publicēja ieteikumus par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām Covid-19 apdraudējuma kontekstā, norādot arī, ka dalībvalstis pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma drīkst pieļaut atkāpes no individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstības novērtēšanas procedūrām, ja to izmantošana ir veselības aizsardzības interesēs. Tomēr ir jāpārliciecinās, ka visi individuālie aizsardzības līdzekļi un medicīniskās ierīces, ko laiz tirgū, turpina nodrošināt lietotāju veselības un drošuma aizsardzību.

Ministru kabinets tikai 09.04.2020. noteica kārtību, kādā atļauts iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīnas preces, kurām nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav marķētas ar CE marķējumu. Valsts kontroles ieskatā, nacionālā regulējuma apstiprināšana gandrīz mēnesi pēc Eiropas Komisijas ieteikumu sniegšanas būtiski paaugstināja nenoteiktības līmeni un sarežģīja atbildīgo iestāžu atbilstošas rīcības iespējas. Valsts kontrole arī vērš uzmanību, ka LSEZ SIA “Lauma Fabrics” Nacionālajam veselības dienestam 02.04.2020. piegādāja 30 000 respiratorus bez CE sertifikāta. Lai gan šie respiratori iegādāti par simbolisku cenu (0,00001 euro par vienu vienību), tomēr piegāde ir veikta laikā, kad Latvijā atkāpes no atbilstības novērtēšanas procedūrām tiesību aktos vēl nebija noregulētas. Revidentiem nav zināms, kāpēc šo procedūru izstrādei bija nepieciešams gandrīz mēnesis.

Pirmskrīzes apstākļos iestādes, veicot individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iepirkumus, neveica dokumentācijas autentiskuma vai preces kvalitātes pārbaudi situācijā, ja nebija

radušās šaubas par potenciālā piegādātāja godprātīgu rīcību. Piegādātāju atbildība par neatbilstošas kvalitātes preču piegādi tika noteikta līgumos.

Revidentu ieskatā, nav sagaidāms, lai atbildīgās iestādes papildu kontroles pasākumus noteiktu krīzes laikā, kad ir iestājies aizsargmasku un respiratoru deficīts. Turklāt iegāžu veicēji – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un Nacionālais veselības dienests – situācijā, kad individuālo aizsardzības līdzekļu deficīta apstākļos parādījās ziņas par viltotiem preču sertifikātiem un ražotāja atbilstības dokumentiem, organizēja piegādāto masku un respiratoru paraugu kvalitātes testēšanu, lai gūtu pārliecību par iegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu atbilstību būtiskām veselības un drošuma prasībām, kas, Valsts kontroles ieskatā, viennozīmīgi ir vērtējams kā labas pārvaldības principiem atbilstošs un atbalstāms kontroles pasākums.

Tā kā Latvijā nav nevienas laboratorijas, kura varētu veikt individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) kvalitātes un drošības pārbaudes, pārbaudes savu iespēju robežās veica Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts, Veselības inspekcija, Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” (turpmāk – Austrumu slimnīca) stacionāra “Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” laboratorija un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs.

Tomēr revidenti vērs uzmanību, ka kvalitātes pārbaūžu veikšanā nav vērojama konsekvence un tās nav veiktas visām piegādāto preču partijām. Piemēram, pārbaudes ir veiktas tikai vienai (pirmajai) no piecām SIA “GP Nord” piegādēm, vienai no divām SIA “Saules aptieka” piegādēm, savukārt no SIA “Tavol” saņemtie respiratori netika pakļauti kvalitātes pārbaudēm.

Nacionālā veselības dienesta noslēgtajos līgumos ir noteikts, ka piegādātājs atbild par piegādātās preces kvalitāti un atbilstību līguma nosacījumiem un sedz visus ar preču neatbilstību kvalitātei saistītos zaudējumus. Ja Nacionālais veselības dienests konstatē preces trūkumus un neatbilstības, piegādātāja pienākums ir noteiktā termiņā un bez papildu samaksas precī aizstāt ar kvalitatīvu un līguma noteikumiem atbilstošu preci vai jāatlīdzina zaudējumi par nekvalitatīvo preču apjomu. Pārbaudē ir konstatēts, ka Nacionālais veselības dienests, konstatējot, ka LSEZ SIA “Lauma Fabrics” piegādātie 540 000 respiratori acīmredzami atšķīrās gan no līgumā atrunātā, gan no visiem līdz šim piegādātajiem respiratoriem, precī nepieņēma, veicot līguma grozījumus un samazinot piegādes apjomu.

Valsts kontroles rīcībā nav informācijas par dokumentētām ārstniecības iestāžu sūdzībām par piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes problēmām.

Individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes procesa nodošana Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram

Pamatojoties uz Ministru kabineta rīkojumu, 02.04.2020. Nacionālais veselības dienests nodeva Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram un savukārt Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs pārņēma centralizētu aizsargmasku un respiratoru iepirkumu organizēšanu.

21.04.2020. Aizsardzības ministrijai piešķirti 45,7 milj. euro individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētai iegādei 12 nedēļu periodam.

Cita būtiska informācija

Šīs pārbaudes ietvaros Valsts kontrole sadarbojas ar Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldi, kura ir uzsākusi resorisko pārbaudi par individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādēm.

Valsts kontroles ieteikumi un priekšlikumi

Valsts kontrole ir uzsākusi pārbaudi arī aizsardzības resorā par Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra organizētajām individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētajām iegādēm, pārņemot un uzsākot ar krīzi saistīto rezervju pārvaldīšanu no 02.04.2020.

Plānots veikt arī pārbaudi par Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centru piešķirtā finansējuma izlietojumu individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezervēm paredzētajiem iepirkumiem atbilstoši institūciju un vajadzību sarakstam, kura koordinēšanu veic Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests.

Pēc minēto pārbažu pabeigšanas tiks izstrādāti priekšlikumi Ministru kabinetam, ņemot vērā arī šīs pārbaudes secinājumus.

Civilā aizsardzība ir pasākumu kopums, kuru mērķis ir nodrošināt cilvēku, vides un īpašuma drošību, savlaicīgi prognozēt katastrofas draudus, plānot un savlaicīgi veikt preventīvos pasākumus, sniegt palīdzību un mazināt kaitējumu, ko katastrofa radījusi vai var radīt cilvēkiem, videi un īpašumam.

Latvijā civilās aizsardzības sistēma ir decentralizēta. Par katra veida katastrofas pārvaldības koordinēšanu ir noteikta atbildīgā ministrija. Ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām saistītu katastrofu pārvaldību nodrošina Veselības ministrija, savukārt Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests plāno, vada, koordinē katastrofu medicīnas sistēmu.

Valsts civilās aizsardzības plānu apstiprina Ministru kabinets. Pamatojoties uz risku novērtējumu, ministrijām ik gadu ir jāizvērtē nozares nodrošinājums ar valsts materiālajām rezervēm atbilstoši to veidiem. Valsts materiālās rezerves ir resursi, ko papildus izmanto apdraudējumu novēršanā, ja esošie resursi nav pietiekami.

Cik gatava ir valsts ārkārtējai situācijai?

Valstī kopš 2017.gada nav spēkā esoša Valsts civilās aizsardzības plāna, kurš balstīts uz katastrofu risku novērtējumu un kurā detalizēti būtu noteikti katastrofu pārvaldīšanas pasākumi un to īstenotāji. Tāpat no 01.04.2020. nav spēkā esošas valsts materiālo rezervju nomenklatūras un pārbaudes veikšanas laikā vēl notika darbs pie tās izstrādes. Savukārt finansējums veselības resora valsts materiālo rezervju atjaunošanai pēdējo reizi piešķirts 2018.gadā, tādējādi krīzes iestāšanās brīdī tās apjoms neatbilda tobrīd spēkā esošajai valsts materiālo rezervju nomenklatūrai.

Revidenti izprot, ka tāda mēroga pandēmija kā Covid-19 nebija iepriekš prognozējama, tomēr arī norāda, ka ilgstoši pieļautās nevērīgās attieksmes pret valsts materiālo rezervju plānošanu un finansēšanu dēļ veselības resoram, iestājoties ārkārtējai situācijai, nebija “drošības spilvena”, uz ko paļauties, ja izrādītos, ka nozarei nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus nav iespējams iegādāties vispār.

Civilās aizsardzības sistēma ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kuru veido valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kam ir Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumā noteiktas tiesības, uzdevumi un atbildība civilās aizsardzības jomā⁵.

Par civilās aizsardzības sistēmas attīstības plānošanu un darbību atbild Iekšlietu ministrija. Tās padotības iestādes – Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta – uzdevums ir vadīt, koordinēt un kontrolēt civilās aizsardzības sistēmas darbību⁶.

Krīzes vadības padome, kuru vada ministru prezidents un kuras sastāvā ir atbildīgie ministri, nodrošina valsts un pašvaldību institūciju saskaņotu rīcību, veicot valsts apdraudējuma preventīvos un pārvarēšanas pasākumus, kā arī tā radīto seku likvidēšanas pasākumus⁷.

Civilā aizsardzība ir pasākumu kopums, kurus īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā⁸.

Savukārt par katastrofu ir uzskatāms notikums, kas izraisījis cilvēku upurus un apdraud cilvēku dzīvību vai veselību, nodarījis kaitējumu vai radījis apdraudējumu cilvēkiem, videi vai īpašumam, kā arī radījis vai rada būtiskus materiālos un finansiālos zaudējumus un pārsniedz atbildīgo valsts un pašvaldības institūciju ikdienas spējas novērst notikuma postošos apstākļus⁹.

Latvijā civilās aizsardzības sistēma ir decentralizēta, par katra veida katastrofas pārvaldības koordinēšanu (preventīvo, gatavības, reaģēšanas, seku likvidēšanas, atjaunošanas pasākumu noteikšanu) ir noteiktas konkrētas atbildīgās ministrijas vai pašvaldības¹⁰.

Veselības ministrija koordinē katastrofu, kuras saistītas ar cilvēku infekcijas slimību epidēmijām, pārvaldīšanu¹¹. Katastrofu medicīnas sistēma ir civilās aizsardzības sistēmas un nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, ko aktivizē ārkārtas situācijās¹², lai glābtu cilvēku dzīvības, kā arī mazinātu ārkārtas situāciju postošo ietekmi uz sabiedrības veselību¹³.

Katastrofu medicīnas sistēmai ir šāda vadība¹⁴:

- ❖ Veselības ministrija ir atbildīga par katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanu;
- ❖ Ministru kabineta izveidotā Valsts operatīvā medicīniskā komisija nodrošina vienotu veselības nozares institūciju darbību katastrofu gadījumā, kā arī pieņem lēmumus ārkārtas sabiedrības veselības situācijā un ārkārtas medicīniskajā situācijā;
- ❖ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests plāno un vada katastrofu medicīnas sistēmu;
- ❖ ārstniecības iestādes vadītājs ir atbildīgs par katastrofu medicīnas sistēmas pasākumu organizēšanu ārstniecības iestādē;
- ❖ ja ārkārtas situācijas pārvaldīšana prasa koordinētu valsts un pašvaldību institūciju rīcību un sadarbību, pēc Valsts operatīvās medicīniskās komisijas vai veselības ministra ierosinājuma var tikt sasaukta Krīzes vadības padome.

Atbildīgās institūcijas to atbildībā noteiktajām katastrofām novērtē riskus, nosaka preventīvos, gatavības, reaģēšanas un seku likvidēšanas pasākumus, kā arī, pamatojoties uz risku novērtējumu, apzina un plāno katastrofas pārvaldīšanai nepieciešamos resursus¹⁵.

Pēc risku novērtējuma, kurā detalizēti ir jābūt noteiktiem katastrofas pārvaldīšanas pasākumiem un to īstenotājiem, ir jā sagatavo Valsts civilās aizsardzības plāns. **Ministru kabinetam jau līdz 02.08.2017. bija jāapstiprina jaunais Valsts civilās aizsardzības plāns, jo iepriekšējais spēku zaudēja 01.08.2017.**¹⁶ Tomēr jaunais Valsts civilās aizsardzības plāns, balstīts uz katastrofu risku novērtējumu, ārkārtējās situācijas izsludināšanas brīdī nebija apstiprināts. 14.11.2019. Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināts Valsts civilās aizsardzības plāna projekts¹⁷, kas ir nodots

**Valstī šobrīd nav spēkā
esoša Valsts civilās
aizsardzības plāna**

saskaņošanai iesaistītajām institūcijām. Valsts civilās aizsardzības plāna projektā epidēmijas ir norādītas kā augsts risks, par aktuālāko epidēmijas risku norādot gripas strauju izplatīšanos.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informēja¹⁸, ka daudzu Eiropas Savienības valstu, tajā skaitā Latvijas veselības aprūpes nozares rīcība Covid-19 uzliesmojuma sākumā balstījās uz nacionālo gripas pandēmijas gatavības plānu, tajā skaitā risku novērtējumu, kas ietilpst Valsts katastrofu medicīnas plāna sastāvā. Starptautiskās rekomendācijas, atbilstoši kurām tika izstrādāti nacionālie gripas pandēmijas gatavības plāni, neparedzēja un nevarēja paredzēt vēl nebijuša mēroga globālu attīstības scenāriju, kāds iestājās Covid-19 pandēmijas laikā.

Ņemot vērā Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likumā un Valsts civilās aizsardzības plānā noteiktos katastrofu pārvaldīšanas pasākumus, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sadarbībā ar ārstniecības iestādēm izstrādā un veselības ministrs apstiprina Valsts katastrofu medicīnas plānu, kas nosaka ārkārtas situāciju pārvaldīšanā iesaistīto institūciju un dienestu atbildību un rīcību¹⁹. Valsts katastrofu medicīnas plānu aktualizē reizi gadā. Šobrīd spēkā ir 11.12.2018. apstiprinātais Valsts katastrofu medicīnas plāns²⁰. Rīcība bīstamo un citu infekcijas slimību gadījumā notiek atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plāna 2.pielikumam.

**Rīcība bīstamo un citu
infekcijas slimību
gadījumā notiek atbilstoši
Valsts katastrofu
medicīnas plānam**

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informēja²¹, ka 30.08.2019. dienests iesniedza Veselības ministrijai saskaņošanai 2019.gadā aktualizētu un ar iesaistītajām institūcijām saskaņotu Valsts katastrofu medicīnas plānu. Tā kā vēl nav apstiprināts jaunais Valsts civilās aizsardzības plāns, kurā ir paredzēts iekļaut nozaru sagatavotos katastrofu risku novērtējumus, uz ko daļēji balstās arī Valsts katastrofu medicīnas plāna pielikumos aprakstītie algoritmi, tas ietekmē arī Valsts katastrofu medicīnas plāna aktualizāciju.

**Valstī šobrīd nav spēkā
esošas valsts materiālo
rezervju nomenklatūras**

Arī slimnīcas izstrādā katastrofu medicīnas plānus²², to izstrādi koordinē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. Par slimnīcas katastrofu medicīnas plāna izstrādi atbildīgs ir slimnīcas vadītājs. Slimnīca katastrofu medicīnas plānu saskaņo ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, iesaistītajiem citu nozaru dienestiem un institūcijām un ne retāk kā reizi gadā to aktualizē.

Pamatojoties uz risku novērtējumu, ministrijām ik gadu ir jāizvērtē nozares nodrošinājums ar valsts materiālajām rezervēm²³. Ministrijas iesniedz Iekšlietu ministrijai informāciju par nepieciešamo valsts materiālo rezervju veidiem, to daudzumu, iegādei, atjaunināšanai un uzturēšanai nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu apjomu, bet Iekšlietu ministrija sadarbībā ar attiecīgajām nozaru ministrijām sagatavo valsts materiālo rezervju nomenklatūru un, ja nepieciešams, arī izmaiņas tajā, un iesniedz Valsts materiālo rezervju nomenklatūru apstiprināšanai Ministru kabinetam, kā arī sagatavo un iesniedz attiecīgu starpnozaru prioritārā pasākuma pieteikumu papildu finanšu līdzekļu piešķiršanai valsts materiālo rezervju iegādei, atjaunināšanai un uzturēšanai. **Lai gan līdz 01.04.2020. bija jāapstiprina jaunā valsts materiālo rezervju nomenklatūra, jo iepriekšējā nomenklatūra ir spēkā līdz 31.03.2020., tā joprojām nav izstrādāta, tādējādi valstī šobrīd nav spēkā esošas valsts materiālo rezervju nomenklatūras.**

Atbilstoši Valsts materiālo rezervju likumam²⁴ valsts materiālo rezervju veidošanu un pārvaldīšanu finansē no:

- ❖ valsts budžeta dotācijas no vispārējiem ieņēmumiem;
- ❖ ieņēmumiem no valsts materiālo rezervju atsavināšanas un citiem pašu ieņēmumiem;
- ❖ privātpersonu ziedojumiem.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informēja²⁵, ka līdz šim valsts materiālo rezervju nokomplektēšana atbilstoši nomenklatūrā noteiktajam apjomam, valsts materiālo rezervju atjaunināšana, kā arī uzturēšana pamatā tika veikta no valsts materiālo rezervju realizācijas ieņēmumiem, kas nepārtraukti ar katru gadu samazinājās un ir bijuši nepietiekami, lai segtu nepieciešamos izdevumus. Fizisko un juridisko personu ziedojumi kopš 2010.gada nav saņemti.

Atbilstoši Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta informācijai²⁶ pēdējo reizi finansējums valsts materiālo rezervju iegādēm, tai skaitā atjaunināšanai, piešķirts 2018.gadā – 80 000 *euro* apmērā, pēdējos divos gados finansējums nav piešķirts vispār.

Lai nodrošinātu nozaru ministriju vajadzībām nepieciešamo valsts materiālo rezervju iegādes, atjaunināšanu un uzturēšanu, Iekšlietu ministrija 2019.gadā iesniedza 2020.–2022.gada starpnozaru prioritārā pasākuma pieteikumu “Valsts materiālo rezervju iegāde, atjaunināšana un uzturēšana”, pieprasot papildu finansējumu 2020.–2024.gadam, tomēr pieteikums netika atbalstīts un finansējums netika piešķirts.

**Finansējums valsts
materiālo rezervju
atjaunošanai pēdējo reizi
piešķirts 2018.gadā**

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests glabā medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālās rezerves²⁷. Atbilstoši Veselības ministrijas 29.11.2019. rīkojumam²⁸ tika izveidota komisija, lai veiktu veselības nozares valsts materiālo rezervju plānošanu, optimizētu ārkārtas situācijās un katastrofās nepieciešamo veselības nozares valsts materiālo rezervju resursu nomenklatūru, tās veidus, apjomu un izmaksas, tādējādi radot priekšnosacījumu maksimālai nozares nodrošināšanai ar nepieciešamajiem mūsdienu prasībām atbilstošiem valsts materiālo rezervju resursiem. **Intervijā 23.04.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta pārstāvji norādīja, ka komisija joprojām strādā pie jaunās medicīnisko ierīču un medikamentu valsts materiālo rezervju nomenklatūras izstrādes²⁹.**

Katastrofu pārvaldīšanā iesaistītās institūcijas var izmantot valsts materiālās rezerves, ja to rīcībā esošie resursi ir nepietiekami³⁰. Tomēr ārkārtas situācijās seku likvidēšanā vispirms iesaista šādu ārstniecības iestāžu resursus³¹:

- ❖ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta resursus;
- ❖ to slimnīcu resursus, kuras nodrošina neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu visu diennakti;
- ❖ Slimību profilakses un kontroles centra resursus;
- ❖ Valsts asinsdonoru centra resursus;
- ❖ citu ārstniecības iestāžu resursus.

Ja, izmantojot iepriekš minētos resursus, nav iespējams nodrošināt ārkārtas medicīniskās situācijas un ārkārtas sabiedrības veselības situācijas seku likvidēšanu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests piesaista valsts materiālās rezerves, kā arī citu nozaru dienestu, institūciju, nevalstisko organizāciju un arī komersantu resursus³². Lēmumu par atļauju izmantot valsts materiālās rezerves likumā noteiktajos pasākumos pieņem attiecīgās nozares ministrijas valsts sekretārs vai viņa pilnvarota amatpersona³³. Atbilstoši Veselības ministrijas rīkojumam lēmumu par atļauju izmantot valsts materiālās rezerves pieņem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta direktors³⁴.

Ārkārtējās situācijas izsludināšana

Ņemot vērā Pasaules Veselības organizācijas 11.03.2020. paziņojumu³⁵, ka Covid-19 ir sasniegusi pandēmijas apmērus, Ministru kabinets visā valstī 12.03.2020. izsludināja ārkārtējo situāciju³⁶. Saeima 13.03.2020. ārkārtas sēdē atbalstīja valdības lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu saistībā ar Covid-19 ierobežošanu³⁷.

Ārkārtējās situācijas laikā Ministru kabinetam ir tiesības ierobežot valsts pārvaldes un pašvaldību institūciju, fizisko un juridisko personu tiesības un brīvības, kā arī uzlikt tām papildu pienākumus³⁸.

Veselības ministrija ir atbildīgā institūcija darbību koordinācijai ārkārtējās situācijas laikā, savukārt Valsts operatīvā medicīniskā komisija ir tiesīga pieņemt veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus par epidemioloģiskās drošības pasākumiem³⁹.

**12.03.2020. valstī
izsludina ārkārtējo
situāciju,
atbildīgā institūcija –
Veselības ministrija**

Veselības resora faktiskā gatavība ārkārtējai situācijai

Covid-19 pandēmija visā pasaulē strauji palielina pieprasījumu pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, lai aizsargātu veselības aprūpes personāla un iedzīvotāju veselību un drošību. Vai ir pamats uzskatīt, ka Latvijai bija laiks, lai sagatavotos, jo jautājums par individuālo aizsardzības līdzekļu papildu iegādēm valsts līmenī tika aktualizēts 22.01.2020., bet pirmais ar Covid-19 saslimušais valstī reģistrēts 02.03.2020., un vai šo laiku mēs izmantojām maksimāli produktīvi?

Veselības aprūpes sistēmas gatavība ārkārtējai situācijai valstī un nodrošinājums ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem

Vēl 2020.gada sākumā nebija paredzama krīzes straujā attīstība un ar to saistītās vajadzības dalībvalstīs. Tomēr Covid-19 straujās izplatības dēļ īsā laika posmā ievērojami palielinājās pieprasījums pēc sabiedrības veselībai svarīgām precēm, tai skaitā individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Jau februāra vidū Latvijā ārstniecības iestādes individuālos aizsardzības līdzekļus noslēgto līgumu ietvaros vairs iegādāties nevarēja, turklāt strauji auga

cenās un kavējās piegādes. Arī Eiropā individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde bija apgrūtināta.

Izskatot janvārī un februārī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Slimību profilakses un kontroles centra sniegtos norādījumus ārstniecības iestādēm un atbildīgo institūciju sanāksmju protokolus, konstatēts, ka ārstniecības iestādes tika informētas par nepieciešamību veikt iegādes, lai palielinātu individuālo aizsardzības līdzekļu rezerves. Tomēr, iespējams, ja janvāra beigās un februāra sākumā ātri tiktu pieņemts lēmums apkopot visu ārstniecības iestāžu vajadzības, pieprasīt budžeta līdzekļus un veikt vienu liela apjoma kopējo iepirkumu, būtu izdevies iegādāties nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus.

Katras ārstniecības iestādes vadītājs atbild par savas iestādes pamatdarbības nodrošināšanas un rezerves resursu iegādēm, tai skaitā par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem.

Tāpat katastrofu medicīnas sistēmas resursus plāno un nodrošina katra iestāde atbilstoši tās kompetencei. Gan Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, gan slimnīcas veido katrs savas medicīniskās rezerves medicīniskās palīdzības nodrošināšanai ārkārtas situācijā⁴⁰, to izveidošanas un izmantošanas kārtību nosaka iestādes vadītājs⁴¹.

Atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plānam, lai nodrošinātu visu notikuma pārvaldīšanā iesaistīto personu veselības drošību un aizsardzību bīstamas infekcijas izplatīšanās gadījumā, ir jālieto atbilstoši individuālie aizsardzības līdzekļi⁴². Valsts katastrofu medicīnas plāna 13.pielikumā iekļauta informācija par iestādes personālu, gultu skaitu, cietušo uzņemšanas kapacitāti, medicīniskajām ierīcēm, individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, evakuācijas un citiem resursiem.

Slimību profilakses un kontroles centrs, norādot uz zemu vīrusa izplatības risku, 22.01.2020. aicināja Latvijas ārstniecības iestādes būt vērīgām saistībā ar jaunā koronavīrusa Covid-19 uzliesmojumu Ķīnā un izstrādāja pagaidu ieteikumus ārstniecības iestādēm, tai skaitā aktualizēja jautājumu par individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanu⁴³. Slimību profilakses un kontroles centra pagaidu ieteikumi paredz, ka veselības aprūpes iestādēs nepieciešams ievērot vispārīgos piesardzības pasākumus un pasākumus tādu infekcijas slimību novēršanai, kas izplatās kontakta un aerogēnā ceļā.

**22.01.2020. SPKC norāda
uz zemu vīrusa izplatības
risku**

Pamatojoties uz intervijās iegūto informāciju⁴⁴, izskatot Krīzes vadības padomes, Valsts operatīvās medicīniskās komisijas un Atbildīgo institūciju sanāksmju materiālus un protokolus⁴⁵, kā arī izpētot e-pastu saraksti, konstatēts, ka janvārī un februārī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests apzināja dienesta un ārstniecības iestāžu (slimnīcu) individuālo aizsardzības līdzekļu rezerves, kā arī gan dienests, gan slimnīcas veica individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes. Lēmumu pieņemšanas procesu skatīt pielikumā "Lēmumu pieņemšanas process veselības resorā".

27.01.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ārstniecības iestādēm izsūtīja vēstules ar aicinājumu pārskatīt individuālo aizsardzības līdzekļu krājumus un to atbilstību Valsts katastrofu

medicīnas plāna 13.pielikumam, kā arī gadījumā, ja individuālo aizsardzības līdzekļu skaits ir ierobežots, atjaunot to rezerves⁴⁶.

30.01.2020. Pasaules Veselības organizācijas (turpmāk – PVO) ģenerāldirektors paziņoja, ka Covid-19 uzliesmojums ir uzskatāms par starptautiskas nozīmes ārkārtas sabiedrības veselības apdraudējumu.

Lai gan saskaņā ar PVO datiem⁴⁷ uz 30.01.2020. Eiropā bija apstiprināti vien 10 saslimšanas ar Covid-19 gadījumi (pieci – Francijā, viens – Somijā, četri – Vācijā), pēc PVO paziņojuma tika sasauktas pirmās Krīzes vadības padomes, Valsts operatīvās medicīniskās komisijas un Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-19, kurās tika ziņots arī par individuālo aizsardzības līdzekļu rezervēm Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā un ārstniecības iestādēs, kā arī valsts materiālo rezervju noliktavās.

**No 31.01.2020. sanāk
ārkārtējās situācijas
koordinācijā iesaistīto
institūciju sēdes**

31.01.2020. pirmajā Valsts operatīvās medicīniskās komisijas sēdē⁴⁸:

- ❖ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informēja, ka ir apzinājis iespējas par individuālo aizsardzības līdzekļu papildu iegādi;
- ❖ Austrumu slimnīca informēja, ka slimnīcā ir minimālais individuālo aizsardzības līdzekļu skaits, kas nepieciešams, bet ir pieņemts lēmums par papildu iegādi;
- ❖ arī valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” (turpmāk – Bērnu slimnīca) un valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” informēja par pieejamajiem slimnīcas resursiem un pasūtītajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem;
- ❖ pieņēma lēmumu, ka ģimenes (mamma vai tētis ar bērnu) karantīnu nodrošina Austrumu slimnīcā, bet ārstēšanu attiecīgi Austrumu slimnīcā un Bērnu slimnīcā.

31.01.2020. Slimību profilakses un kontroles centrs sadarbībā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu nosūtīja informāciju, tai skaitā ārstniecības iestādēm un medicīnu profesionālajām asociācijām, kurā informēja par PVO 30.01.2020. paziņojumu un PVO rekomendācijām dalībvalstīm stiprināt epidemioloģisko uzraudzību un nodrošināt sabiedrības veselības aizsardzības pasākumus (Covid-19 gadījumu agrīna atklāšana, diagnostika, ziņošana, kontaktpersonu identificēšana un medicīniskā novērošana, infekcijas kontroles pasākumi veselības aprūpes iestādēs u.c.), Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra publicēto aktualizēto Covid-19 gadījumu definīciju un rīcību, ja konstatēts pacients, kas atbilst Covid-19 gadījuma definīcijai. Revidenti pārliecinājās, ka e-pasta vēstulē ir ietverts atgādinājums par Valsts katastrofu medicīnas plāna 2.pielikumā “Rīcība bīstamo un citu infekcijas slimību gadījumā” un slimnīcu katastrofu medicīnas plānos noteikto gadījumos, ja ir aizdomas par bīstamu infekciju, kā arī pievienotas PVO vadlīnijas “Smagas akūtas respiratoras infekcijas klīniskā vadība gadījumos, kad radušās aizdomas par koronavīrusa 2019-nCoV infekciju”⁴⁹.

Nākamajā darba dienā – 03.02.2020. – notika pirmā Atbildīgo institūciju sanāksmes sēde⁵⁰, tajā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam tika uzdots atkārtoti nosūtīt slimnīcām informāciju par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kā arī pievienot informāciju par iespēju iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus.

04.02.2020. sanāca pirmā Krīzes vadības padomes sēde⁵¹, kurā nolēma, ka:

- ❖ Veselības ministrija kā atbildīgā institūcija atbilstoši epidemioloģiskās situācijas attīstībai:
 - vada un koordinē pasākumu kopumu saskaņā ar Pasaules Veselības organizācijas rekomendācijām un Valsts katastrofu medicīnas plāna 2.pielikumu “Rīcība bīstamo un citu infekcijas slimību gadījumā”;
 - reaģēšanas un iespējamo sekū likvidēšanas pasākumos iesaista valsts un pašvaldību institūcijas, juridiskās un fiziskās personas, kā arī to rīcībā esošos resursus;
 - nepieciešamības gadījumā noteiktajā kārtībā izmanto valsts materiālo rezervju resursus, kā arī atbilstoši epidemioloģisko risku analīzei sagatavo priekšlikumus Krīzes vadības padomei par neatliekamu nepieciešamību papildināt valsts materiālās rezerves;
- ❖ Veselības ministrijai un citām epidemioloģiskās drošības pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām ārkārtējas nepieciešamības gadījumā ir tiesības piemērot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu;
- ❖ ministrijām, kurām radušies zaudējumi īstenojot epidemioloģiskās drošības pasākumus, nepieciešamības gadījumā sagatavot un attiecīgajam nozares ministram iesniegt Ministru kabinetā pieprasījumu no valsts budžeta programmas 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”, lai nodrošinātu pamatoto izdevumu segšanu.

Revidenti guva pārliecību, ka 07.02.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests nosūtīja ārstniecības iestādēm pieprasījumu informēt dienestu par individuālo aizsardzības līdzekļu resursu palielinājumu gatavības stiprināšanai⁵², tai skaitā norādot, ka reģionālajās un lokālajās ārstniecības iestādēs jānodrošina vismaz 10 individuālo aizsardzības līdzekļu komplekti (FFP3 respiratori, aizsargbrilles vai sejas aizsargstikli un kombinezoni vai virsvalki), kā arī pietiekošā daudzumā pārējie darbinieku aizsardzībai nepieciešamie aizsardzības līdzekļi. Individuālo aizsardzības līdzekļu minimālais skaits pamatots ar to, ka jāspēj nodrošināt ārstniecības personām drošu pirmo 1–2 pacientu ar aizdomām par Covid-19 aprūpi. Ārstniecības iestādēm tika nosūtīts Slimību profilakses un kontroles centra aktualizēts algoritms rīcībai aizdomu gadījumos par Covid-19, kur sniegti arī ieteikumi par pacienta ar Covid-19 aprūpē izmantojamiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, norādot, ka, piemēram, infekcijas izplatīšanas kontrolei izmanto tai skaitā ķirurģisku masku (ja iespējams, FFP2 vai FFP3 respiratoru), savukārt, veicot aerosolus veidojošas diagnostikas vai ārstniecības procedūras, lieto tai skaitā atbilstoša izmēra FFP3 respiratoru.

Februārī katrā Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē⁵³ tika izskatīts jautājums par nodrošinājumu ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Revidenti, izskatot sēžu protokolus, konstatēja, ka institūcijas ir diskutējušas par šādām problēmām un jautājumiem:

- ❖ ņemot vērā ārstniecības iestādēs pieejamo individuālo aizsardzības līdzekļu skaitu un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra noteikto nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu komplektu skaitu, tikai Austrumu slimnīcas stacionārs “Latvijas Infektoloģijas centrs” varēs nodrošināt ar Covid-19 saslimušo pacientu 14 dienu ārstēšanu, savukārt Bērnu slimnīca varēs nodrošināt tikai pacientu uzturēšanos līdz atbildes saņemšanai un viena pacienta ar smagu Covid-19 ārstēšanu;
- ❖ dalība Eiropas Savienības kopējā iepirkumā individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei;
- ❖ individuālie aizsardzības līdzekļi valsts materiālajās rezervēs;

- ❖ individuālo aizsardzības līdzekļu pietiekamība ārstniecības iestādēs un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā.

Kā intervijā norādīja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests⁵⁴, februāra sākumā vēl arvien valsts gatavojās “ievestiem gadījumiem”, nevis pandēmijas apmēra epidemioloģiskajai situācijai valstī. Saskaņā ar PVO datiem⁵⁵, piemēram, Eiropas reģionā uz 06.02.2020. bija apstiprināti 24 saslimšanas ar Covid-19 gadījumi deviņās valstīs. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests veica iepirkumus savu līdz šim noslēgto līgumu ietvaros, paralēli sarakstes veidā veicot tirgus izpēti, lai papildus iegādātos individuālos aizsardzības līdzekļus dienesta pašu vajadzībām. **Tomēr, iestājoties situācijai, kad individuālos aizsardzības līdzekļus vairs nevarēja iegādāties, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sāka meklēt arvien zemāka līmeņa individuālos aizsardzības līdzekļus⁵⁶.** Piemēram, dienests bija gatavs iegādāties arī FFP2 respiratorus, bet nesamazināja standarta prasības (maskām – EN 14683, respiratoriem – EN 149, neatkarīgi no filtrācijas pakāpes) un nekad nav lietojis FFP1 klases respiratorus⁵⁷.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests informēja⁵⁸, ka dienests Covid-19 izplatības sākumā pret jauno saslimšanu izturējās kā pret nezināmu, bīstamu infekcijas slimību, tāpēc rīkojās atbilstoši dienestā jau iepriekš izstrādātajai kārtībai⁵⁹. Tas nozīmē, ka dienesta brigādes, dodoties izsaukumos, kuros pastāvēja pamatotas aizdomas par pacienta iespējamu saslimšanu ar Covid-19 infekciju, sākotnēji lietoja dienesta rīcībā esošos augstākās aizsardzības pakāpes individuālās aizsardzības līdzekļus, tajā skaitā FFP3 klases respiratorus. Tomēr, iestājoties situācijai, kad FFP3 klases respiratorus vairs nevarēja iegādāties, kā arī, balstoties uz starptautisko organizāciju (Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra, PVO) rekomendācijām, ka atbilstošu nepieciešamo aizsardzību Covid-19 gadījumā nodrošina arī FFP2 respiratori, dienests sāka iegādāties tirgū pieejamos FFP2 klases respiratorus.

Saskaņā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sniegto informāciju⁶⁰ situācija ar individuālo aizsardzības līdzekļu piegādēm februāra vidū kļuva kritiska – **kavējās piegādes, tirgū strauji auga cenas, piegādātāji prasīja 100% priekšapmaksu.** Revidentiem nav pamata apšaubīt Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sniegto situācijas raksturojumu, turklāt problēmas globālo raksturu apliecina arī starptautisko institūciju paziņojumi. Eiropas Komisija, 28.02.2020. izsludinot vienoto iepirkumu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei, ir norādījusi, ka tas darīts ar mērķi sniegt valstīm atbalstu, jo individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ir apgrūtināta. Arī PVO 03.03.2020. nāca klajā ar paziņojumu par individuālo aizsardzības līdzekļu nepietiekamo nodrošinājumu⁶¹.

Apkopojot Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sniegto informāciju par masku un respiratoru vidējo patēriņu vienā diennaktī, kā arī datus par dienesta nodrošinājumu ar individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (maskas un respiratori) laika periodā no 01.01.2020. līdz 01.03.2020.⁶², **konstatēts, ka, piemēram, atlikums uz 01.03.2020. gan maskām, gan respiratoriem būtu pietiekams Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāžu darba nodrošināšanai nepilnām septiņām dienām, skatīt 1.tabulu.**

1.tabula

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta brigāžu vajadzībām paredzēto individuālās aizsardzības līdzekļu nodrošinājums (maskas un respiratori)

Nosaukums			Atlikums uz 01.01.2020.	Pietiktu* (dienām)	Atlikums uz 01.02.2020.	Pietiktu* (dienām)	Atlikums uz 01.03.2020.	Pietiktu* (dienām)
Respirators	ar	P2	0	0	0	0	0	0
klases filtru								
Respirators	ar	P3	1931	2,6	2914	4	4937	6,8
klases filtru								
Sejas maska	ar	ausu	4775	3,5	4816	3,5	9340	6,9
gumiju								

*Dienų aprēķinam izmantots Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta aprīļa vidējais diennakts patēriņš (730 respiratori un 1360 maskas).

Tā kā Latvijas tirgū nebija iespējams iegādāties atbilstošus individuālos aizsardzības līdzekļus, 19.02.2020. Veselības ministrija pieņēma lēmumu piedalīties Eiropas Savienības kopējā individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumā.

Atsaucoties uz 04.02.2020. Krīzes vadības padomes⁶³ lēmumu, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, ar mērķi stiprināt nozares gatavību rīcībai Covid-19 uzliesmojuma gadījumā, lūdza piešķirt finansējumu, lai atbilstoši spēkā esošajai valsts materiālo rezervju nomenklatūrai⁶⁴ veselības nozares valsts materiālajās rezervēs iegādātos nepieciešamos aizsardzības līdzekļus (aizsargbrilles, respiratorus ar P3 filtru, sejas maskas, dezinfekcijas līdzekļus u.c.) un pretinfekcijas līdzekļus⁶⁵. **Intervijas laikā 28.04.2020. dienesta pārstāvji revidentiem norādīja, ka, dienesta ieskatā, arī plānotais iegādājama valsts materiālo rezervju apjoms nenosegtu pandēmijas vajadzības⁶⁶.**

25.02.2020. Krīzes vadības padome⁶⁷ atbalstīja papildu finanšu līdzekļu piešķiršanu Veselības ministrijai no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem", tai skaitā individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei, pamatojoties uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sniegto izvērtējumu.

Lai nodrošinātu Latvijas veselības dienestu gatavību Covid-19 vīrusa epidēmijas gadījumā, 03.03.2020. tika piešķirts pirmais finansējums no Valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdz 1 176 230 euro. Detalizēti par līdzekļu piešķiršanas mērķiem un izlietojumu skatīt ziņojuma sadaļā "03.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam piešķirtais finansējums no budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdz 1 176 230 euro". Rīkojumā tika noteikts arī, ka Veselības ministrijai un citām epidemioloģiskās drošības un citu neatliekamās pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām un publisku personu kapitālsabiedrībām ārkārtējas nepieciešamības gadījumā, lai rīkojumā minētās nepieciešamās iegādes veiktu operatīvi, ir tiesības piemērot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu⁶⁸.

**Uz 01.03.2020. NMPD
rīcībā esošo aizsargmasku
un respiratoru pietiktu
septiņām dienām**

Ko nozīmē Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana?

Lai gan jau kopš 03.03.2020. noteiktām iestādēm piegāžu operatīvai veikšanai bija atļauts nepiemērot Publisko iepirkumu likumu, vadlīnijas par iepirkumu veikšanu ārkārtējās situācijas laikā Finanšu ministrija un Iepirkumu uzraudzības birojs publiskoja gandrīz divus mēnešus vēlāk – 29.04.2020.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam un Nacionālajam veselības dienestam iegādes bija jāveic situācijā, kad ne valstiskā līmenī, ne veselības resora ietvaros nebija definētas prasības iegāžu veikšanai, un tas, kā nepieciešams veikt iegādes atvieglotā kārtībā, bija konkrētās iegādes veicēja kompetencē un atbildībā.

Pārbaudē konstatēts, ka veselības resorā iegādes process balstījās uz mutiskiem norādījumiem, turklāt veselības nozarē nebija uzkrāta iepriekšēja pieredze iegāžu veikšanā salīdzināmos apstākļos, par piegādēm atbildīgie darbinieki ārkārtējās situācijas radīto apstākļu dēļ rīkojās atbilstoši savai izpratnei par publisko iepirkumu tiesiskā regulējuma piemērošanas iespējām iegāžu efektīvai veikšanai.

Atbilstoši pieņemtajiem lēmumiem⁶⁹, piemērojot Publisko iepirkumu likuma 3.panta astotajā daļā noteikto izņēmumu, uz iepirkumu organizēšanu netiek attiecināti iepirkumu veikšanas termiņi, iepirkumu procedūras, iepirkumu komisiju izveidošana un citi publiskā iepirkuma noteikumi. Līdz ar to iepirkumu norise var tikt balstīta uz tūlītēju līgumu noslēgšanu, lai nodrošinātu ārkārtējās situācijas novēršanai nepieciešamo preču sagādi.

Iegāžu veikšana bija konkrētās iegādes veicēja kompetencē un atbildībā, jo tas, kā nepieciešams veikt iegādes (vadlīnijas, ieteikumi vai tamlīdzīgi), šajā periodā nebija noteikts ne valstiskā līmenī, ne veselības resora ietvaros, tai skaitā iegādes veicējiem – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam un Nacionālajam veselības dienestam. Revidentu ieskatā, caurskatāmu un trešajām pusēm saprotamu iegādes procesu veselības resora iestādēs veicinātu prasību definēšana, kā ārkārtējā situācijā veicami iepirkumi atvieglotā kārtībā, tai skaitā, nosakot katrā šādā iegādes posmā optimāli veicamās darbības.

Ne valstiskā līmenī, ne veselības resora ietvaros nebija noteikts, kā veikt iegādes atvieglotā kārtībā

Tomēr Publisko iepirkumu likuma nepiemērošana neatbrīvo un neatceļ publiskā sektora tiesību un pienākumu apjomu rīcībai ar valsts budžeta līdzekļiem un mantu. Noteiktais izņēmums piemērojams, ņemot vērā labas pārvaldības principu, spēkā esošos normatīvos aktus, tostarp Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumu, likumu “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumu, kā arī publisko iepirkumu regulējošo normatīvo aktu mērķi⁷⁰.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Iepirkumu uzraudzības birojs tikai 14.04.2020. publicēja aicinājumu⁷¹ valsts amatpersonām arī ārkārtējās situācijas laikā savā darbībā ievērot labas pārvaldības principus, tostarp procesu caurskatāmību un atbilstību likumam. Sniedzot atbalstu institūcijām korupcijas un interešu konflikta risku novēršanā, tika izstrādāti ieteikumi⁷² iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā, nepiemērojot Publisko iepirkumu likumu. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs un Iepirkumu uzraudzības birojs publicētajos skaidrojumos aicina institūcijas iespēju robežās piemērot likumu, pēc nepieciešamības mainot vien atsevišķu procedūru aspektus, piemēram, saīsinot piedāvājumu iesniegšanas termiņus. Lai izvairītos no nepārdomātām iegādēm ārkārtējās situācijas laikā, īpaši svarīgi nodrošināt valsts amatpersonu un citu valsts institūcijās nodarbināto pieņemto lēmumu pamatotību un caurspīdīgumu, kā arī veicināt godīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret visiem potenciālajiem piegādātājiem un pakalpojumu sniedzējiem.

Savukārt 29.04.2020. Finanšu ministrija un Iepirkumu uzraudzības birojs publicēja vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā⁷³. Vadlīnijās aprakstītas iepirkumu veikšanas iespējas, saīsinot piedāvājumu iesniegšanas termiņu, sarunu procedūras piemērošanas aspekti, kā arī izņēmuma piemērošana. Vadlīnijas paredz, ka pirms iepirkuma uzsākšanas pasūtītājs nosaka atbilstošāko iepirkuma veikšanas kārtību, vērtējot konkrēto vajadzību, tās īstenošanas steidzamību ārkārtējās situācijas radīto apstākļu dēļ un publisko iepirkumu tiesiskā regulējuma piemērošanas iespējas šīs vajadzības efektīvai īstenošanai. Pasūtītājam ir rūpīgi jāizvērtē, vai ārkārtējās situācijas apstākļu radītās steidzamības dēļ pastāv tādi faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas ļauj konkrētās vajadzības īstenošanai veikt iepirkumu atvieglotā kārtībā.

Preču atbilstības novērtēšanas principi ārkārtējā situācijā

Latvija, sākot ar 09.04.2020., ir noteikusi atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūras individuālās aizsardzības līdzekļiem gadījumos, kad precēm nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un tās nav marķētas ar CE marķējumu.

Reaģējot uz pieprasījuma pieaugumu pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, 13.03.2020. Eiropas Komisija publicēja ieteikumus par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām Covid-19 apdraudējuma kontekstā⁷⁴. Ieteikumi arī paredz, ka **dalībvalstis pēc pienācīgi pamatota pieprasījuma var pieļaut atkāpes no atbilstības novērtēšanas procedūrām tādu individuālu ierīču laišanai tirgū un nodošanai ekspluatācijā attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kuru izmantošana ir veselības aizsardzības interesēs.**

Eiropas Komisija aicina⁷⁵ visus piegādes ķēdē iesaistītos uzņēmējus, kā arī tirgus uzraudzības iestādes izmantot visus to rīcībā esošos pasākumus, lai atbalstītu centienus nodrošināt, ka individuālo aizsardzības līdzekļu un medicīnisko ierīču piegādes visā ES tirgū apmierina nemītīgi augošo pieprasījumu. Tomēr šādi pasākumi nedrīkstētu nelabvēlīgi ietekmēt vispārējo veselības un drošuma līmeni, un būtu jāpārlicinās, ka visi individuālie aizsardzības līdzekļi un medicīniskās ierīces, ko laiž tirgū, turpina nodrošināt lietotāju veselības un drošuma aizsardzību pienācīgā līmenī, tas ir, individuālajam aizsardzības līdzeklim jānodrošina pietiekama aizsardzība pret to risku, kuram tas ir paredzēts⁷⁶.

Ievērojot Eiropas Komisijas 13.03.2020. ieteikumus⁷⁷, Ministru kabinets 09.04.2020. rīkojumā⁷⁸ noteica, ka atļauts iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīnas preces, kurām nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav marķētas ar CE marķējumu⁷⁹, ja tiek izpildīti visi šie nosacījumi:

- ❖ preces ražotas saskaņā ar piemērojamiem Eiropas standartiem vai Pasaules Veselības organizācijas atzītām tehniskām specifikācijām, kas nodrošina atbilstošu drošuma līmeni kā piemērojamie Eiropas standarti;
- ❖ pamatojoties uz saimnieciskās darbības veicēju iesniegtajiem pierādījumiem, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs attiecībā uz individuālajiem aizsardzības līdzekļiem vai Veselības inspekcija attiecībā uz medicīniskajām ierīcēm ir atzinusi šo preču atbilstību;
- ❖ preces tiek iepirkas, lai ierobežotu Covid-19 un novērstu vīrusa tālāku izplatīšanos, un šīs preces nenonāk tirdzniecībā.

**Latvijā no 09.04.2020.
tiek pieļautas atkāpes
individuālo aizsardzības
līdzekļu atbilstības
novērtēšanā un tirgus
uzraudzībā**

Kā tika plānoti veselības un pārējos resoros nepieciešamie individuālās aizsardzības līdzekļi?

Visas individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes, ko veica Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, bija balstītas uz veselības resora aprēķiniem un vajadzībām. Arī Nacionālais veselības dienests prioritāri rūpējās par veselības resora vajadzībām, vienlaikus raugoties, lai iegādātie individuālie aizsardzības līdzekļi būtu pietiekami vairākiem mēnešiem un nepieciešamības gadījumā tos varētu izmantot arī citu resoru vajadzībām. Tas bija nepieciešams, lai individuālie aizsardzības līdzekļi pietiktu līdz nākamo iegāžu veikšanai. Tas, cik un kāda veida individuālie aizsardzības līdzekļi ir nepieciešami valstiskā līmenī visiem resoriem, nebija zināms.

Veselības resorā nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošanā tika izmantotas 07.02.2020. izstrādātās Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra vadlīnijas, kas nosaka ārstniecības iestādēs nepieciešamo minimālo individuālo aizsardzības līdzekļu komplektu skaitu dažādiem saslimstības scenārijiem, lai pārvaldītu iespējamus vai apstiprinātos Covid-19 gadījumus.

16.03.2020. tika izveidota Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vadītā Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupa, kura līdz 27.03.2020. izveidoja prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu un uzsāka visu resoru apzināšanu par individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzībām. Individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana tika veikta

atbilstoši Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta sagatavotajām vadlīnijām “Racionāla individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana koronavīrusa slimības (COVID-19) gadījumā”. Atbilstoši apkopotajai informācijai uz 03.04.2020. valstī kopējais nedēļai nepieciešamais masku skaits bija 748 190, respiratoru – 238 779, savukārt triju mēnešu periodam visiem resoriem kopā nepieciešamas 8 978 280 maskas un 2 865 348 respiratori.

Veselības resorā nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra 07.02.2020. rekomendācijās⁸⁰ norādīts, ka sakarā ar iespējamo Covid-19 pacientu skaita palielināšanos ES/EEZ valstu sabiedrības veselības aizsardzības iestādes tiek mudinātas plānot pietiekamu individuālo aizsardzības līdzekļu piegādi saviem veselības aprūpes speciālistiem. Ņemot vērā nenoteiktību attiecībā uz Covid-19 transmisijas ceļu/-iem, ierosinātais minimālais individuālo aizsardzības līdzekļu komplekts, kas novērš inficēšanās risku, izmantošanai veselības aprūpes iestādēs ir norādīts 2.tabulā. Ja FFP respiratori nav pieejami, ieteicams lietot ķirurģiskās vai procedūru maskas, tomēr, lietojot šāda veida individuālos aizsardzības līdzekļus, ierobežojumi un ar tā lietošanu saistītie riski jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi.

2.tabula

Minimālais individuālo aizsardzības līdzekļu sastāvs, kas paredzēts, lai pārvaldītu iespējamus vai apstiprinātos 2019-nCoV gadījumus

Aizsardzība	Ieteicamais individuālais aizsardzības līdzeklis
Elpošanas ceļu aizsardzība	FFP2 vai FFP3 respirators
Acu aizsardzība	Aizsargbrilles vai sejas vairogs
Ķermeņa aizsardzība	Ūdensizturīgs halāts ar garām piedurknēm
Roku aizsardzība	Cimdi

Atbilstoši Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra rekomendācijām⁸¹ izmantoto individuālo aizsardzības līdzekļu daudzums būs atkarīgs no visu iespējamo un apstiprināto gadījumu skaita, gadījumu smaguma un hospitalizācijas ilguma, skatīt 3.tabulu.

3.tabula

Minimālais komplektu skaits dažādiem scenārijiem

	Aizdomas par infekciju	Apstiprināts gadījums, viegli simptomi	Apstiprināts gadījums, smagi simptomi
Personāls	komplektu skaits uz vienu gadījumu	komplektu skaits dienā uz vienu pacientu	
Māsas	1-2	6	6-12
Mediķi	1	2-3	3-6

Uzkopšanas personāls	1	3	3
Māsu palīgi un cits personāls	0-2	3	3
Kopā	3-6	14-15	15-24

Atbilstoši Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta informācijai⁸², ņemot vērā epidemioloģisko situāciju un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra riska novērtējumu februārī, kad Covid-19 izplatīšanās Eiropā tika vērtēta kā zema, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests veica sākotnējos aprēķinus nepieciešamajam individuālo aizsardzības līdzekļu apjomam Eiropas Savienības kopējā individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkuma ietvaros. Vajadzību aprēķina pamatā tika izmantotas Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra 07.02.2020. rekomendācijas⁸³.

Sākotnējie individuālo aizsardzības līdzekļu daudzumu aprēķini tika veikti pēc šādas pieejas⁸⁴:

- ❖ slimnīcu vajadzības rēķinātas uz 100 izolācijas gultām (atbilstoši slimnīcu sniegtajai informācijai) un pieņemot, ka 20% no pacientiem ir ar smagu klīnisko norisi (ārstēšanās ilgums – 14 dienas) un pārējie 80% ar vidēji smagu klīnisko norisi (ārstēšanās ilgums – 10 dienas). Aprēķins tika veikts tikai vienam pacientu hospitalizācijas “aplīm”, tas ir, vienai pilnai visu gultu noslodzei – 100 pacientiem;
- ❖ ģimenes ārstu vajadzības rēķinātas, lai ambulatori varētu apkalpot piecus pacientus katrā ģimenes ārsta praksē;
- ❖ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta vajadzību aprēķins tika veikts triju personu brigādēm (kopā 190), pamatojoties uz pieņēmumu, ka katra brigāde dodas trijos izbraukumos, papildus ieplānojot respiratorus piecu pacientu apkalpošanai;
- ❖ Slimību profilakses un kontroles centra vajadzības tika rēķinātas uz 23 epidemiologiem.

**Visas individuālo
aizsardzības līdzekļu
iegādes, ko veica
Neatliekamās
medicīniskās palīdzības
dienests, bija balstītas uz
veselības resora
aprēķiniem un
vajadzībām**

06.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests nosūtīja⁸⁵ ārstniecības iestādēm Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra ieteikumus slimnīcām gatavības izvērtēšanai strādāt ar Covid-19 pacientiem (uzņemšana, aprūpe), tai skaitā norādot, ka tobrīd Latvijā Covid-19 diagnosticēts tikai vienam pacientam, tomēr, raugoties uz situāciju citās Eiropas valstīs, var prognozēt Covid-19 gadījumu skaita palielinājumu arī Latvijā. Ārstniecības iestādes tika aicinātas iepazīties un izvērtēt slimnīcas gatavību atbilstoši kontrollapai “Slimnīcu gatavības pārbaudes kontrollapa gatavības novērtēšanai pacientu ar koronavīrusu 2019 (COVID-19) uzņemšanai un aprūpei”⁸⁶.

11.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests nosūtīja⁸⁷ pieprasījumu V–IV līmeņa deviņām slimnīcām aprēķināt, cik smagos un vidēji smagos Covid-19 pacientus var uzņemt/ārstēt slimnīca un aktualizēt individuālo aizsardzības līdzekļu, gultu, personāla, iekārtu skaitu atbilstoši Valsts katastrofu medicīnas plāna 13.pielikumam.

12.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests aktualizēja un apkopoja informāciju par universitāšu un reģionālo slimnīcu individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamību.

Strauji attīstoties situācijai pasaulē un Eiropā, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests sadarbībā ar Slimību profilakses un kontroles centru marta sākumā izstrādāja vairākus iespējamās situācijas scenārijus Latvijai, pamatojoties uz pieejamo informāciju un apkopotajiem statistikas datiem par Covid-19 saslimšanas gadījumiem pasaulē un Eiropā⁸⁸. Veselības ministrijas uzdevumā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests aprēķināja un 16.03.2020. nosūtīja Veselības ministrijai⁸⁹ informāciju par nepieciešamajiem individuālo aizsardzības līdzekļu daudzumiem un to iegādei nepieciešamo finansējumu (aprēķins ir veikts scenārijam, ja saslimstības līmenis populācijā sasniedz 0,25%), skatīt 4.tabulu. Aprēķinos izmantotie pieņēmumi paredz, ka no visiem saslimušajiem 20% ārstēsies slimnīcā, no tiem 15% gadījumos būs smaga klīniskā norise, kur nepieciešama mākslīgā plaušu ventilācija un nāve iestāsies 1%–5% gadījumu no kopējā saslimušo skaita.

4.tabula

Prognoze par iespējamo slimības attīstības scenāriju un kopējo individuālo aizsardzības līdzekļu apjomu veselības resorā⁹⁰

Saslimstības līmenis 0,25%	Ģimenes ārstu prākšu skaits	30 komplekti uz ārsta praksi, sejas maskas 100 gab.	NMP brigāžu skaits	Slimnīcas		Skaits kopā	Cena par vienu vienību, euro	Izmaksas, euro
	1335	13 350	4731	(ar vieglu vai vidēji smagu norisi) 2484x15 komplekti x 10 dienas	(ar smagu norisi) 828x24 komplekti x 14 dienas			
Respirators P2 vai P3	1 335	40 050	14 193	372 600	278 208	705 051	5,50	3 877 781
Halāts	1 335	40 050		372 600	278 208	690 858	5,00	3 454 290
Priekšauts	1 335	40 050			278 208	318 258	0,70	222 781
Aizsargbrilles/ aizsargstikls	2 670		600	4 000		7 270	6,00	43 620
Kombinezons			14 193			14 193	10,00	141 930
Cimdi (pāris)	2 670	80 100	75 696	745 200	556 416	1 457 412	0,25	364 353
Sejas maskas	133 500		15 462	2 425 519		2 574 481	0,40	1 029 792
Kopā								9 134 547

Revidenti vērš uzmanību, ka šīs pārbaudes ietvaros nav veikts 4.tabulā ietvertais individuālo aizsardzības līdzekļu apjoma pārreķins, ņemot vērā Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra vadlīnijas un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta scenāriju par saslimstības līmeni sabiedrībā.

Nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu plānošana pārējiem resoriem

16.03.2020. tika izveidota Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupa⁹¹, kuru vada Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD), lai nodrošinātu iesaistīto institūciju savstarpēju darbības koordināciju, veicot visu nepieciešamo drošības, preventīvo, gatavības, reaģēšanas, kā arī iespējamo seku likvidēšanas pasākumu kopumu, kas saistīti ar Covid-19 izplatības ierobežošanu Latvijā. Koordinācijas grupai ir noteikti šādi uzdevumi:

- ❖ izstrādāt un apstiprināt informācijas apmaiņas un rīcības algoritmus;
- ❖ nodrošināt iesaistīto institūciju sadarbību;
- ❖ identificēt nepilnības, kas kavē starpinstitūciju sadarbību un darbības koordināciju, īstenojot uzdevuma izpildi;
- ❖ no 23.03.2020. nekavējoties īstenot vienotu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes koordināciju, lai nodrošinātu veselības nozarē strādājošo ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu, sabiedrības veselības speciālistu un citu Covid-19 izplatīšanas ierobežošanā iesaistīto darbinieku veselības drošību un aizsardzību. Koordinācijas pasākumi iekļauj nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjoma noskaidrošanu, tehniskās specifikācijas izstrādi, piegādes organizēšanu (tai skaitā transporta), sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām, kā arī vietējā tirgus apzināšanu par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes iespējām.

17.03.2020. Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas sēdē⁹² tika uzdots visām ministrijām (izņemot Veselības ministriju un Iekšlietu ministriju) apkopot informāciju par nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un iesniegt to Veselības ministrijas valsts sekretārei, lai nodrošinātu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi.

23.03.2020. Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas sēdē⁹³ VUGD tika uzdots koordinēt individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes un sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu izveidot nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu sarakstu, sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu izstrādāt vienkāršotas tehniskās specifikācijas katram saraksta resursam un apzināt komersantus (vietējā tirgus un citus), to piegādes iespējas.

Atbilstoši VUGD iesniegtajai informācijai⁹⁴:

- ❖ 23.03.2020. tika uzsākts darbs pie prioritāro institūciju un vajadzību saraksta izstrādes;
- ❖ 23.03.2020. tika nosūtīta e-pasta vēstule Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federācijai ar lūgumu papildināt vienkāršotās tehniskās specifikācijas sarakstā norādītajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. 09.04.2020. tika saņemta vienkāršotā tehniskā specifikācija ar aprakstu katrai individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu pozīcijai;
- ❖ prioritāro institūciju saraksts ir noteikts, vadoties pēc iesaistīto institūciju darba uzdevumiem, lai ierobežotu Covid-19 izplatību. 24.03.2020. prioritāro institūciju un individuālo aizsardzības līdzekļu vajadzību saraksts tika nosūtīts Nacionālajam veselības dienestam un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam, lai papildinātu vai precizētu sarakstā iekļautās pozīcijas;
- ❖ 25.03.2020., pamatojoties uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta iesniegto dokumentu “Racionāla individuālo aizsardzības līdzekļu lietošana koronavīrusa slimības (COVID-19) gadījumā”, tika noteiktas prioritāro institūciju un vajadzību sarakstā iekļaujamo individuālo aizsardzības līdzekļu pozīcijas un to minimālās tehniskās specifikācijas prasības;
- ❖ 26.03.2020. prioritāro institūciju un vajadzību saraksts papildināšanai tika nosūtīts katrai sarakstā iekļautajai nozares ministrijai un biedrībai “Latvijas Sarkanais Krusts”;
- ❖ 27.03.2020. tika izveidots prioritāro institūciju un vajadzību saraksts.

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta skaidrojumam⁹⁵ VUGD 27.03.2020. sāka aptaujāt iestādes un resorus ne tikai par ārstniecības iestāžu, bet arī par visas valsts vajadzībām. Brīdī, kad Nacionālais veselības dienests veica iepirkumus (slēdza līgumus), informācijas par visu resoru vajadzībām vēl nebija un faktiski Nacionālais veselības dienests vadījās no skaitļiem, kas bija pašu aprēķināti tikai veselības aprūpes sektora vajadzībām, balstoties uz Nacionālā veselības dienesta un sākotnējām Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ārstniecības iestāžu aptaujām. Tomēr Nacionālais veselības dienests arī norāda, ka individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes tika plānotas, lai pasūtītie krājumi būtu pietiekami vairākiem mēnešiem un nepieciešamības gadījumā daļu no tiem varētu novirzīt arī citiem resoriem, piemēram, sociālās aprūpes centriem, vienlaikus apzinoties, ka šis periods būs pietiekams, lai veiktu nākamās iepirkumus ar jau konkrētākiem datiem par vajadzībām un kopēju stratēģisku redzējumu valstī, kādā veidā visefektīvāk nodrošināt individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumus.

Savukārt, kad centralizētos iepirkumus uzsāka veikt aizsardzības ministra pakļautībā esošā iestāde – Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs, Nacionālais veselības dienests iesaistījās individuālo aizsardzības līdzekļu turpmāko iepirkumu tehniskās specifikācijas izstrādē, kas tika apstiprināta 05.05.2020.⁹⁶.

Revidentiem ir iesniegti dati par nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) vajadzībām līdz brīdim, kad iegāžu veikšanu pārņēma aizsardzības resors. Saskaņā ar VUGD iesniegto⁹⁷ prioritāro institūciju un vajadzību sarakstu uz 03.04.2020. plkst. 17.34 valstī kopējais nedēļai nepieciešamais masku skaits bija 748 190, savukārt respiratoru – 238 779, tai skaitā veselības resoram 250 452 maskas un 34 485 respiratori, skatīt 5.tabulu. Triju mēnešu periodam visiem resoriem kopā nepieciešamas 8 978 280 maskas un 2 865 348 respiratori, tai skaitā veselības resoram 3 005 424 maskas un 413 820 respiratori, skatīt 5.tabulu.

5.tabula

Visu resoru aizsargmasku un respiratoru vajadzības uz 03.04.2020. plkst.17.34. nedēļai un trim mēnešiem

Resors	Ķirurģiskā maska ārstniecības personālam (EN 14683 tips IIR) (paredzēts piesārņojuma izplatības ierobežojumam no maskas nēsātāja uz vidi un otrādi)	Respirators ar aizsardzības pakāpi FFP2, P2 vai N95 (paredzēta lietotāja aizsardzībai no apkārtējā vides piesārņojuma)
Veselības ministrija	250 452	34 485
Labklājības ministrija	108 155	4600
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	810	1290
Pašvaldības	0	0
Iekšlietu ministrija	11 225	5849
Tieslietu ministrija	19 310	2180
Zemkopības ministrija	1100	400

Tas, cik un kāda veida individuālie aizsardzības līdzekļi ir nepieciešami valstiskā līmenī visiem resoriem, līdz 27.03.2020. nebija zināms

Nevalstiskās organizācijas	42 759	5385
Ekonomikas ministrija	298 460	174 674
Kultūras ministrija	2060	1878
Aizsardzības ministrija	1500	1500
Finanšu ministrija	7020	4890
Izglītības un zinātnes ministrija	4939	1548
Ārlietu ministrija	400	100
Kopā nedēļai:	748 190	238 779
Kopā 12 nedēļām:	8 978 280	2 865 348

03.03.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam piešķirtais finansējums no budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdz 1 176 230 *euro*

No individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādei piešķirtā finansējuma 126 163,72 *euro* apmērā tika izlietoti vien 19 691,19 *euro* jeb 15% no plānotā, iegādājoties 5000 aizsargmasku jeb 48% no plānotā un 4116 respiratorus jeb 12% no plānotā. Apjoma neizpilde ir saistīta ar Eiropas Savienības kopējā iepirkuma, kas organizēts ar mērķi sniegt valstīm atbalstu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei, noslēgšanos bez rezultāta (piedāvājumu atvēršana 10.03.2020.). Minētais fakts apliecina kritisko situāciju, kāda visā Eiropā bija izveidojusies saistībā ar individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamību. Revidentu ieskatā, pozitīvi vērtējama atbildīgo institūciju rīcība, patstāvīgi veicot individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, nevis paļaujoties tikai uz šo iepirkumu.

Tā kā pieejamais aizsardzības un pretinfekcijas līdzekļu daudzums valsts materiālajās rezervēs neatbilda spēkā esošajiem valsts materiālo rezervju nomenklatūras noteiktajiem daudzumiem (normām), atjaunojot to krājumus krīzes situācijā, bija nepieciešams gandrīz divas reizes lielāks finansējums par plānoto, jo tā brīža masku cena par vienu vienību bija 35 reizes lielāka, nekā plānots.

Lai segtu izdevumus, kas radušies saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu, pirmo reizi finansējums individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei piešķirts 03.03.2020. Atbilstoši Ministru kabineta rīkojumam⁹⁸ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam piešķirts finansējums, kas nepārsniedz 1 176 230 *euro*:

- ❖ Eiropas Savienības kopējā iepirkuma nodrošināšanai – 752 301 *euro*;

- ❖ valsts materiālo rezervju atjaunošanai, lai segtu izdevumus par nepieciešamo aizsardzības līdzekļu un pretinfekcijas līdzekļu iegādi – 111 348 *euro*;
- ❖ medicīnas aprīkojuma, vienreizējo individuālo aizsardzības līdzekļu, medikamentu un vienreizējo materiālu iegādei – 196 493 *euro*;
- ❖ papildu neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes izveidei – 116 088 *euro*,

tai skaitā individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādei plānots finansējums – 126 163,72 *euro* apmērā.

03.03.2020. aizsargmasku un respiratoru iegādei plānoti 126 tūkst. *euro*

Pārbaudē konstatēts, ka individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādei kopumā izlietoti – 19 691,19 *euro* jeb 15% no plānotā, iegādājoties 5000 aizsargmasku jeb 48% no plānotā un 4116 respiratorus jeb 12% no plānotā, skatīt 6.tabulu.

6.tabula

Finansējuma apguve individuālo aizsardzības līdzekļu (operāciju masku un respiratoru) iegādei⁹⁹

Finanšu līdzekļu piešķiršana no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"	Izlietošanas mērķis	Plānotais finansējums, <i>euro</i>	Faktiskā izpilde, <i>euro</i>	Piegādātāja nosaukums	Faktisko izmaksu pamatojuma dokuments
Eiropas Savienības kopējā iepirkuma ietvaros:	Nozares rezervēm	111 251	-	Iepirkums beidzās bez rezultāta	
<i>Operāciju maskas (dažādu veidu)</i>		246	-		
<i>Respiratori</i>		111 005	-		
Valsts materiālo rezervju atjaunošanas ietvaros:	Valsts materiālajām rezervēm	6503,22	11 276,80	-	-
<i>Operāciju maskas (dažādu veidu)</i>		112	3920	SIA "GP Nord"	17.04.2020. 20200116 GN (bez līguma)
<i>Respiratori</i>		6391,22	7356,80	SIA "GP Nord"	14.04.2020. 20200072 GN (bez līguma)
Medicīnas aprīkojuma, vienreizējo aizsardzības līdzekļu, medikamentu un vienreizējo materiālu iegādes ietvaros:	Nozares vai /un Dienesta pašu vajadzībām	8409,50	8414,39	-	-
<i>Respirators ar P3 klases filtru</i>		8409,50	491,12	SIA "GRIF"	05.02.2020. PV2022500, 1-14/2020/17 06.02.2020. PV2022624, 1-14/2020/17
<i>Respirators FFP3</i>		-	7 504,00	SIA "Medika GN"	28.02.2020. PV14/1183 (bez līguma)
<i>Respirators FFP3 Delta</i>		-	419,27	SIA "IJ Unisons"	27.02.2020. PV27/2 (bez līguma)
Kopā, <i>euro</i>		126 163,72	19 691,19		

Finansējums Eiropas Savienības kopējā iepirkuma nodrošināšanai

Ņemot vērā ierobežotās iespējas individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei, Eiropas Komisijas Veselības un pārtikas drošības direktorāts organizēja Eiropas Savienības dalībvalstu kopējo iepirkumu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei. 28.02.2020. uzaicinājumi tika nosūtīti 17 izvēlētajiem pretendentiem caur EK eTendering sistēmu. 04.03.2020. un 09.03.2020. tika nosūtīti atkārtoti uzaicinājumi par piedāvājumu iesniegšanu.

Jau 26.02.2020. Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē¹⁰⁰ nolēma, ka Eiropas Savienības dalībvalstu kopējo iepirkumu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei koordinē Nacionālais veselības dienests sadarbībā ar Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests veica sākotnējos aprēķinus nepieciešamajam individuālo aizsardzības līdzekļu apjomam Eiropas Savienības kopējā individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkuma ietvaros. Vajadzību aprēķina pamatā tika izmantotas Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra 07.02.2020. rekomendācijas un riska novērtējums februārī, kad Covid-19 izplatšanās Eiropā tika vērtēta kā zema.

Latvija Eiropas Savienības kopējā iepirkumā plānoja iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus, nepārsniedzot 752 301 euro, tai skaitā operāciju maskas un respiratorus¹⁰¹ – 111 251 euro apmērā, skatīt 7.tabulu.

7.tabula

Plānotā operāciju masku un respiratoru iegāde Eiropas Savienības kopējā iepirkumā

Nosaukums	Daudzums	Plānotā cena par vienu vienību ar PVN	Plānotais nepieciešamais finansējums ar PVN
Operāciju maska (dažāda veida)	10 000	0,0246	246
Respirators	30 000	3,70018	111 005

Lai gan, piemēram, operāciju masku cenas tirgū jau bija pieaugušas aptuveni līdz 0,60–0,65 euro par vienu vienību¹⁰², finansējums tika plānots, balstoties uz pirmskrīzes cenu, tas ir, 0,0246 euro par vienu vienību, tādējādi par šai pozīcijai atvēlēto finansējumu 246 euro varētu iekārt vien aptuveni 410 maskas plānoto 10 000 vietā.

Tomēr pirmais Eiropas Savienības kopējais iepirkums beidzās bez rezultāta. Piedāvājumu atvēršana notika 10.03.2020. Sejas masku un respiratoru pozīcijās piedāvājumi netika iesniegti. Kā Starpziņojuma saskaņošanas laikā informēja¹⁰³ Veselības ministrija, 25.03.2020. atkārtoti izsludinātajā Eiropas Savienības iepirkumā elpceļu aizsardzības līdzekļiem visās pozīcijās tika saņemti piedāvājumi, un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests 06.05.2020. noslēdza līgumu par 100 000 medicīnisko ķirurģisko masku iegādi par kopējo summu 58 000 euro.

Kā norādīja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests¹⁰⁴, fakts, ka šis iepirkums beidzās bez rezultāta, norāda uz kritisko situāciju, kāda izveidojās saistībā ar individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamību. Tāpat kā daudzas Eiropas Savienības valstis, sākumā arī Latvija cerēja, ka Eiropas Savienības iepirkums būs daudz ātrāks un efektīvāks. **Ja Latvija būtu palāvusies uz šo iepirkumu, individuālie aizsardzības līdzekļi valstī nebūtu pieejami.**

Finansējums valsts materiālo rezervju atjaunošanai

Atbilstoši anotācijai¹⁰⁵ valsts materiālajās rezervēs pieejamais aizsardzības un pretinfekcijas līdzekļu daudzums neatbilst spēkā esošajiem valsts materiālo rezervju nomenklatūras noteiktajiem daudzumiem (normām). Šāda situācija izveidojusies, jo ilgstoši bijis nepietiekams finansējums valsts materiālo rezervju iegādēm un atjaunināšanai.

Atbilstoši Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojumam¹⁰⁶ valsts materiālo rezervju vajadzībām plānoja iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un pretinfekcijas līdzekļus, nepārsniedzot 111 348 euro, no kuriem atbilstoši anotācijas pielikumam¹⁰⁷ 6503,22 euro plānoja izlietot operāciju masku un respiratoru iegādei, skatīt 8.tabulu.

8.tabula

Plānotā operāciju masku un respiratoru iegāde valsts materiālo rezervju vajadzībām¹⁰⁸

Valsts materiālo rezervju nosaukums	Nepieciešamais daudzums līdz 100% papildījumam attiecībā pret daudzumu nomenklatūrā	Plānotā cena par vienu vienību ar PVN	Plānotais nepieciešamais finansējums ar PVN	Faktiski iegādātais daudzums	Faktiskā iegādes cena, euro
Operāciju maska (dažādu veidu)	5000	0,0224	112,00	5000	0,784
Respirators	1900	3,3638	6391,22	1900	3,872

Plānotais nepieciešamais finansējums aprēķināts, par pamatu ņemot spēkā esošo līgumu augstākās cenas¹⁰⁹. Arī šajā pozīcijā finansējums tika plānots, balstoties uz pirmskrīzes cenu, tas ir, 0,0224 euro par vienu vienību, tādējādi par atvēlēto finansējumu 112 euro varētu iepirkt vien aptuveni 186 operāciju maskas plānoto 5000 vietā. Jānorāda, ka iegādāto operāciju masku vienas vienības faktiskā cena ir 0,784 euro, tas ir, 35 reizes vairāk, nekā plānots.

Atbilstoši Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta informācijai¹¹⁰ valsts materiālo rezervju vajadzībām līdz 2020.gada aprīļa beigām ir veiktas iegādes par 85%. Lēmums par atļauju izmantot valsts materiālās rezerves nav pieņemts, tāpēc tās netiek izmantotas.

Kā norādīja Veselības ministrija¹¹¹, valsts materiālo rezervju izveide 3–4 mēnešu periodam ir viena no Veselības ministrijas vajadzību prioritātēm. Kā iespējamus finansējuma avotus šai aktivitātei tā plāno izmantot Eiropas Savienības Solidaritātes fondu un/vai Ārkārtas atbalsta instrumentu. Šobrīd tiek apkopotas visas vajadzības un gatavots pieteikums, lai pretendētu uz atbalsta saņemšanu no Eiropas Savienības Solidaritātes fonda, kā arī apkopota informācija par vajadzībām Ārkārtas atbalsta instrumentam.

Finansējums individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un nozares vajadzībām

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un nozares vajadzībām plānoja iegādāties medicīnas aprīkojumu, vienreizējos individuālos aizsardzības līdzekļus, medikamentus un vienreizējos materiālus,

Valsts materiālajās rezervēs pieejamais aizsargmasku un respiratoru daudzums neatbilda spēkā esošajai nomenklatūrai

nepārsniedzot 196 493 *euro*, no kuriem atbilstoši anotācijas pielikumam¹¹² 8409,50 *euro* plānoja izlietot 2500 respiratoru iegādei, savukārt operāciju masku iegāde netika plānota. Faktiski tika iegādāti 2216 respiratori cenu amplitūdā 3,36–5,99 *euro* par vienu vienību, skatīt 9.tabulu.

9.tabula

Plānotā respiratoru iegāde Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un nozares vajadzībām

Nosaukums	Daudzums	Plānotā cena par vienu vienību ar PVN	Plānotais nepieciešamais finansējums ar PVN	Faktiski iegādātais daudzums	Faktiskā iegādes cena, <i>euro</i>
Respirators ar P3 klases filtru	2500	3,36	8409,50	146	3,36
Respirators FFP3	-	-	-	2000	3,75
Respirators FFP3 Delta	-	-	-	70	5,99

Līdz 17.03.2020. individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes veica Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests. Ņemot vērā, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta resursi nebija pietiekami, lai operatīvi veiktu visu nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, Veselības ministrija 17.03.2020. lūdza Nacionālo veselības dienestu iesaistīties individuālo aizsardzības līdzekļu iegādē¹¹³, šo uzdevumu pārņemot no Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta.

Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādes procesa organizācija Nacionālajā veselības dienestā laika posmā no 18.03.2020. līdz 02.04.2020.

Nacionālais veselības dienests nav izstrādājis kārtību iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas apstākļos. Pats iegādes process pārsvarā balstījās uz mutiskiem rīkojumiem, arī darba grupa, kas nodarbojās ar individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, izveidota ar Nacionālā veselības dienesta direktora mutisko rīkojumu, un par tās darbību nekādi dokumenti revidentiem netika iesniegti. Tāpēc nav iespējams izsekot līdz lēmumu pieņemšanas procesam.

Jānorāda, ka Nacionālais veselības dienests, pārņemot no Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta uzdevumu iepirkt individuālos aizsardzības līdzekļus, pārņēma arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ieviesto pieeju nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjoma prognozēšanā un iegāžu veikšanā, arī iegāžu veikšana balstījās uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izstrādātajiem kritērijiem (aizsargmasku un respiratoru standartu prasības).

Lai gan Nacionālais veselības dienests revidentiem ir norādījis kritērijus piegādātāju atlasei, tomēr revidentiem netika iesniegti dokumentāli pierādījumi par pretendentu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanas procesu atbilstoši izvirzītajiem kritērijiem.

Lai gan Nacionālā veselības dienesta direktors par pieņemtajiem lēmumiem slēgt līgumus informēja arī citas krīzes vadībā iesaistītas institūcijas (Valsts operatīvo medicīnisko komisiju, Atbildīgo institūciju sanāksmi), tomēr revidentiem ir pamats uzskatīt, ka lēmumi tika pieņemti vienpersoniski.

Revidenti guva pārliecību, ka informācija par pretendentu atlasī individuālo aizsardzības līdzekļu piegādei tika izplatīta, piemēram, 17.03.2020. informējot Latvijas Darba devēju konfederāciju, kā rezultātā Nacionālais veselības dienests saņēma piedāvājumus no piegādātājiem un uzsāka to izvērtēšanu. Lai gan dienests ir publiskojis iesniegto piedāvājumu sarakstu, tomēr joprojām (08.06.2020.) tajā nav norādīti visi iesniegtie piedāvājumi.

18.03.2020. Veselības ministrijas Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē Nacionālajam veselības dienestam tika uzdots iepirkt individuālos aizsardzības līdzekļus, lai ar tiem nodrošinātu ārstniecības iestādes¹¹⁴. Nacionālā veselības dienesta direktors ar mutisku rīkojumu izveidoja darba grupu, kas turpmāk nodarbojās ar individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi¹¹⁵.

Nacionālais veselības dienests norādīja¹¹⁶, ka nebija izstrādāts iekšējais normatīvais akts iegāžu veikšanai ārkārtējās situācijas apstākļos, tomēr šāda normatīvā akta izstrādi neparedz neviens ārējais normatīvais akts, kā arī Covid-19 krīzes vadošo institūciju mutiski vai rakstiski uzdevumi. Dienesta ieskatā šādam regulējumam jābūt izstrādātam kā vispārējam valsts līmeņa dokumentam (piemēram, vadlīnijas vai ieteikumi) vienveidīgas rīcības nodrošināšanai attiecīgās situācijās. Šādu dokumenta izstrāde dienestam apstākļos, kad jāveic steidzami iepirkumi individuālo aizsardzības līdzekļu nepietiekamības, ierobežoto personāla un laika resursu apstākļos, nav pamatota.

**NVD iegādes process
pārsvarā balstījās uz
mutiskiem rīkojumiem,
lēmumi tika pieņemti
vienpersoniski**

Nacionālais veselības dienests norādīja¹¹⁷, ka, pārņemot no Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta uzdevumu iepirkt individuālos aizsardzības līdzekļus, pārņēma arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ieviesto pieeju nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjoma prognozēšanā un iegāžu veikšanā, proti:

- ❖ lai prognozētu nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjomu, Nacionālais veselības dienests pārņēma Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta ieviesto stacionārajām ārstniecības iestādēm īpaši izveidoto aptauju, kurā informācija par nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjomu tika iegūta katru dienu;

- ❖ ņemot vērā to, ka individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkums bija jāveic īpaši īsā termiņā, Nacionālais veselības dienests individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumu veikšanā balstījās uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izstrādātajiem kritērijiem.

Savukārt Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests precizēja¹¹⁸, ka dienests nav izvirzījis savus vai īpašus kritērijus, bet noteicis standarta prasības. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta prasības individuālās aizsardzības līdzekļiem vienmēr ir bijušas atbilstošas starptautiski noteiktajiem standartiem. Dienests iegādājās atbilstoša standarta individuālos aizsardzības līdzekļus, balstoties uz Eiropas Slimību profilakses un kontroles centru un PVO noteiktajām rekomendācijām.

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta skaidrojumu¹¹⁹ **ķirurģiskajām maskām jāatbilst EN 14683 vai ekvivalentam standartam, respiratoriem jāatbilst EN 149 vai ekvivalentam standartam (tikai FFP2 un FFP3, neiekļaujot FFP1). Standarti nosaka visus pamata parametrus (sīko daļiņu un baktēriju caurlaidība, elpošanas pretestība un citi), šie standarti arī kalpoja par tehnisko specifikāciju iepirkumos. Minētās prasības tika piemērotas visām piegādēm, izņemot 16 000 masku iepirkumā no sabiedrības ar ierobežotu atbildību "ATTA-1" (skatīt tālāk tekstā).**

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta skaidrojumam¹²⁰ prioritāte, veicot individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes, bija nodrošināt stacionārās ārstniecības iestādes ar individuālo aizsardzības līdzekļu rezervēm vismaz mēnesim.

Nacionālais veselības dienests pārbaudē norādīja¹²¹, ka galvenie kritēriji piegādātāju atlasē bija šādi:

- ❖ spēja piegādāt ātri (ar piegādes laiku līdz 10 dienām) un nozīmīgu daudzumu;
- ❖ piedāvātās preces atbilstība Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta noteiktajiem kritērijiem;
- ❖ spēja strādāt uz pēcapmaksas nosacījumiem vai izmantojot bankas darījuma kontu;
- ❖ finansiālais stāvoklis priekšapmaksas gadījumā;
- ❖ spēja uzrādīt kvalitātes atbilstības dokumentus;
- ❖ piedāvātās cenas salīdzinājums, lai izvēlētos atbilstošāko un ekonomiski izdevīgāko piedāvājumu.

Kā norādīja Nacionālais veselības dienests¹²², lēmumus par līgumu slēgšanu pieņēma dienesta direktors, ņemot vērā atbilstību iepriekš norādītajiem atlases kritērijiem. Nacionālais veselības dienests par lēmumiem slēgt līgumus ar konkrētiem piegādātājiem informēja Veselības ministriju un citas krīzes vadībā iesaistītās institūcijas (Valsts operatīvo medicīnisko komisiju, Atbildīgo institūciju sanāksmi).

Starpziņojuma saskaņošanas laikā Veselības ministrija informēja¹²³, ka marta vidū Veselības ministrija saņēma virkni gan elektronisku, gan mutisku pieprasījumu par kontaktinformāciju, uz kuru sūtīt individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumus. Visos gadījumos Veselības ministrija kā individuālo aizsardzības līdzekļu piedāvājumu iesūtīšanas kontaktinformāciju norādīja Nacionālo veselības dienestu, kā arī uz Nacionālo veselības dienestu pārsūtīja visus Veselības ministrijā saņemtos individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes piedāvājumus. Tostarp mutisku lūgumu pēc kontaktinformācijas izteica arī Latvijas Darba devēju konfederācijas biedri – Veselības aprūpes Darba devēju asociācija, kas interesējās arī par iespēju nodot informāciju citiem Latvijas Darba devēju konfederācijas biedriem, kam

Veselības ministrija piekrita, bet nesaskaņoja ne tekstu, ne konkrētus biedru informēšanas kanālus, ne arī Nacionālā veselības dienesta direktora e-pasta norādīšanu.

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta sniegtajai informācijai Latvijas Darba devēju konfederācija saviem biedriem, tostarp dažādām asociācijām, izplatīja informāciju¹²⁴ par pretendentu atlasī individuālo aizsardzības līdzekļu piegādei, aicinot uzņēmējus informāciju un piedāvājumus sūtīt uz Nacionālā veselības dienesta direktora e-pastu. Informācija tālāk tika izplatīta presē un sociālajos tīklos¹²⁵. Piemēram, 18.03.2020. portālā *nra.lv* Latvijas Darba devēju konfederācija izplatījusi paziņojumu, kurā lūdz Latvijas uzņēmēju palīdzību Covid-19 izplatības dēļ: *“Ņemot vērā izsludināto ārkārtas situāciju saistībā ar Covid-19 vīrusa izplatību, Veselības ministrija lūdz uzņēmēju palīdzību! Šobrīd ārstniecības iestādēm nepieciešami dezinfekcijas līdzekļi un aizsarglīdzekļi, preces personālam. Ja Jūsu rīcībā ir informācija vai kādam ir iespēja ātri pielāgoties to ražošanai, vai kāds var palīdzēt iegādāties vai arī ir citi “zināmi kanāli”, kā tos var iegādāties, lūgums steidzami sazināties ar Nacionālā veselības dienesta direktoru Edgaru Labsvīru.”*

Nacionālais veselības dienests norādīja¹²⁶, ka pēc šī paziņojuma izplatīšanas dienests saņēma piedāvājumus un uzsāka to izvērtēšanu. Turpmāk vairs nekāda informācija par pretendentu atlasī netika izplatīta, jo visi iespējamie Nacionālā veselības dienesta resursi tobrīd tika novirzīti jau saņemto piedāvājumu izvērtēšanai.

Dienests izmantoja arī Ārlietu ministrijas resursus – Latvijas vēstniecībām vairākās valstīs (piemēram, Vācijā, Turcijā¹²⁷) tika nodota informācija par nepieciešamo palīdzību individuālo aizsardzības līdzekļu iegādē, tomēr no vēstniecībām saņemtās vēstules pamatā saturēja komentārus par esošo situāciju attiecīgajās valstīs un ražotāju uzskaitījumu bez konkrētiem preču piedāvājumiem¹²⁸.

Pārbaudē noskaidrots, ka Nacionālais veselības dienests sarakstu par saņemtajiem piedāvājumiem piegādāt individuālos aizsardzības līdzekļus ir publicējis dienesta elektroniskajā vietnē¹²⁹, norādot, ka sarakstā pagaidām nav apkopoti visi piedāvājumi un tas pakāpeniski tiks papildināts. Šajā vietnē publicēti dati par Latvijas un ārvalstu privātpersonu un komersantu iesniegtajiem piedāvājumiem (uz 08.06.2020. piedāvājumi no 65 piegādātājiem), kas saņemti laika posmā no 19.03.2020. līdz 09.04.2020. Jau pēc pārbaudes beigām, 17.06.2020., saraksts tika papildināts, iekļaujot tajā informāciju par piedāvājumiem no 175 piegādātājiem, kas saņemti laika posmā no 13.03.2020. līdz 09.04.2020.¹³⁰

Tomēr revidentu rīcībā ir vēl viens nepubliskots Nacionālā veselības dienesta saraksts¹³¹ (tai skaitā norādot cenu par vienu vienību Latvijā vai ražotājvalstī, daudzumu, solīto piegādes termiņu dienās, piegādes valsti, ražotājvalsti, sertifikātu esamību un komentārus) par saņemtajiem piedāvājumiem individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei no 17.03.2020. līdz 19.03.2020., kurā ietverti piedāvājumi no 36 piegādātājiem. Pārbaudē konstatēts, ka visa kritēriju izvērtēšanai nepieciešamā informācija šajā tabulā nav iekļauta, piemēram, 17.03.2020.:

- ❖ piegādātāja norādītā ķirurģiskās trīsslāņu maskas cena Latvijā ir 0,40 *euro*, daudzums – 5 000 000, solītais piegādes termiņš dienās nav norādīts, ražotājvalsts – Ķīna, sertifikātu esamība nav norādīta, bet komentāros ir ieraksts – EN14683;
- ❖ piegādātāja norādītā trīsslāņu sejas maskas cena ražotājvalstī ir 0,55 *euro* un KN95 sejas maskas cena ražotājvalstī ir 1,65 *euro*, daudzums nav norādīts, solītais piegādes termiņš – no 7 līdz 10 dienām, ražotājvalsts – Ķīna, sertifikātu esamība nav norādīta, bet komentāros ir ieraksts – CE.

Jānorāda, ka sarakstā par saņemtajiem piedāvājumiem individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei no 17.03.2020. līdz 19.03.2020. nav iekļauta informācija ne par vienu no pieciem komersantiem, kuri veica individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes.

Revidenti, izlases veidā izskatīja arī Nacionālā veselības dienesta publiskoto sarakstu par saņemtajiem piedāvājumiem individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei no 19.03.2020. līdz 09.04.2020.¹³². Piemēram, tabulā veiktas šādas piezīmes: 19.03.2020. saņemts piedāvājums no *Instrumenti.lv* sejas masku piegādei, bet kravu neizlaida no Turcijas; 20.03.2020. saņemti četri sejas masku un respiratoru piedāvājumi (piemēram, “Interspiro AB” (piegādi sola aprīlī/aprīļa otrajā pusē), Ilmārs Rikmanis (nevarēja uzrādīt visus nepieciešamos sertifikātus)); 23.03.2020. saņemti seši sejas masku un respiratoru piedāvājumi (piemēram, Iepirkums24 (nevarēja uzrādīt visus nepieciešamos sertifikātus), SIA “Lutiņi” (100% priekšapmaksa), SIA “Brands Only” (visu laiku svārstās ar piedāvājumu)). Revidenti vērš uzmanību, ka šajā sarakstā nav iekļauta informācija par diviem komersantiem (Liepājas speciālās ekonomiskās zonas sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lauma Fabrics” un sabiedrību ar ierobežotu atbildību “ATTA-1”), kuri veica individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes.

Revidenti pārbaudes laikā lūdza Nacionālajam veselības dienestam skaidrot un iesniegt dokumentus¹³³ par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes procesu, tai skaitā par pretendentu atlasī un izvērtēšanu, tomēr dokumentāli pierādījumi netika iesniegti. Revidenti, izskatot abas minētās apkopojošās tabulas, nevarēja pārliecināties par pretendentu iesniegto piedāvājumu izvērtēšanu atbilstoši izvirzītajiem atlases kritērijiem.

Atbilstoši Veselības ministrijas sniegtajai informācijai¹³⁴ sejas masku cena pirmskrīzes situācijā bija aptuveni 0,02 euro par vienu vienību, kas krīzes apstākļos pieauga līdz pat 0,60–0,65 euro par vienu vienību. Piemēram, bija potenciāls darījums, kur komersanta piedāvātā sejas masku cena bija 0,40 euro par vienu vienību. Nacionālais veselības dienests strādāja ar šo potenciālo piegādātāju, tomēr darījums nenotika, jo preces dokumentācija neatbilda prasībām, līdz ar to nevarēja arī apgalvot, ka prece atbilst Eiropas Savienības prasībām un tai ir CE marķējums¹³⁵. Tādējādi secināms, ka ne vienmēr preču piegāde par zemāko cenu bija īstenojama.

Veselības ministrijai (Nacionālajam veselības dienestam) 20.03.2020. piešķirtais finansējums no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem līdz 10 000 000 euro individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei

Piešķirtais finansējums un tā faktiskā izpilde

No Veselības ministrijai piešķirtā finansējuma, kas nepārsniedz 10 000 000 euro, tika iegādāti individuālie aizsardzības līdzekļi (aizsargmaskas un respiratori) no pieciem komersantiem par kopējo summu 5 708 325,73 euro. No plānotajiem 9 152 360 individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (aizsargmaskas un respiratori) piegādāti 8 212 360 jeb 90% no plānotā apjoma. Kopumā iegādātas 8 016 000 maskas un 196 360 respiratori.

15.03.2020.¹³⁶ Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē tika nolemts, ka individuālie aizsardzības līdzekļi ir jāiegādājas lielākā apjomā, nosedzot Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta vajadzības un nepieciešamības gadījumā tos izsniedzot arī citām ārstniecības iestādēm.

Savukārt Ministru kabinets individuālo aizsardzības līdzekļu iegādēm no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem 20.03.2020. Veselības ministrijai piešķīra finansējumu, kas nepārsniedz 10 000 000 *euro*, lai segtu izdevumus, kas radušies saistībā ar Covid-19 uzliesmojumu un tā seku novēršanu¹³⁷. Par finansējuma izlietojumu atbilstoši faktiskajai nepieciešamībai ir pilnvarots lemt veselības ministrs.

Ar Ministru kabineta 20.03.2020. rīkojumu¹³⁸ piešķirtā finansējuma ietvaros tika iegādāti individuālie aizsardzības līdzekļi (aizsargmaskas un respiratori) no pieciem komersantiem par kopējo summu 5 708 325,73 *euro*¹³⁹, skatīt 10.tabulu.

**Par finansējuma
izlietojumu ir pilnvarots
lemt veselības ministrs**

10.tabula

Individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iegādes apkopojums

Piegādātājs	Tehniskā specifikācija	Vienas vienības cena	Skaits	Atbilstība	Finansējums (ar PVN)	
					līgumā noteiktais, <i>euro</i>	faktiskais, <i>euro</i>
SIA "GP Nord"	Maska	0,548482	1 000 000	Type I	869 482	849 482
	Respirators	3,01	100 000	FFP2		
LSEZ SIA "Lauma Fabrics"	Maska	0,57	500 000	Type I	5 507 677,66	3 423 141,11
		0,54826	4 500 000	Type I		
	Respirators	0,00001	30 000	GB2626-2006		
		2,12	30 000	GB2626-2006		
	Transportēšana	643 050	-	-		
SIA "Saules aptieka"	Maska	0,66	2 000 000	Type II	1 320 000	1 320 000
SIA "Tavol"	Respirators	0,97	15 120	FFP2	24 763,86	24 763,86
		1,79	3240	FFP2		
		2,57	10 800	FFP2	79 322,76	79 322,76
		5,25	7200	FFP3		
SIA "ATTA-1"	Maska	0,60	16 000	Type I	11 616	11 616
Kopā:	Maskas	-	6 016 000	Type I	7 812 862,28	5 708 325,73
		-	2 000 000	Type II		
	Respiratori	-	129 160	FFP2		
		-	60 000	GB2626-2006		
		-	7200	FFP3		

No plānotajiem 9 152 360 individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (aizsargmaskas un respiratori) piegādāti 8 212 360 jeb 90% no plānotā apjoma. Revidenti konstatēja, ka Liepājas speciālās ekonomiskās zonas sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Lauma Fabrics”, veicot izmaiņas līgumā, tā arī nepiegādāja sākotnēji plānotos 1 000 000 respiratoru, piegādājot vien 6% respiratoru no plānotā apjoma, savukārt pārējie komersanti precī ir piegādājuši pilnā apjomā.

Apkopojot Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju, konstatēts, ka:

- ❖ iegādāti 8 016 000 standarta EN 14683 masku, tai skaitā 6 016 000 masku atbilst 1.kategorijai, savukārt 2 000 000 – 2.kategorijai;
- ❖ iegādāti 189 160 FFP2 klases (tai skaitā 60 000 standarta GB2626-2006 (ekvivalents FFP2¹⁴⁰) respiratoru) un 7200 FFP3 klases respiratoru.

Valsts kontrole nav vērtējusi piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) sertifikātu autentiskumu un piegādātās preces kvalitāti.

Pirmskrīzes apstākļos iestādes, veicot individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) iepirkumus, neveica dokumentācijas autentiskuma vai preces kvalitātes pārbaudi situācijā, ja nebija radušās šaubas par potenciālā piegādātāja godprātīgu rīcību.

Atbilstoši noslēgtajiem līgumiem¹⁴¹ piegādātājs atbild par piegādātās preces kvalitāti un atbilstību līguma nosacījumiem un sedz visus ar preču neatbilstību kvalitātei un līguma nosacījumiem saistītos zaudējumus, tāpēc, konstatējot preces trūkumus un neatbilstības, pircējs ir tiesīgs ar pretenziju vērsties pie piegādātāja, kurš noteiktā termiņā precī nomaina pret jaunu, kvalitatīvu un līguma noteikumiem atbilstošu precī bez papildu samaksas. Papildus līgumos ar sabiedrībām ar ierobežotu atbildību “GP Nord” un “Saules aptieka” noteikts, ka gadījumā, ja piegādātājs noteiktajā termiņā nekvalitatīvo precī nespēj aizstāt ar kvalitatīvu vai arī ja lietošanas laikā tiek secināts, ka aizstātās preces kvalitāte nav atbilstoša, pasūtītājs nekvalitatīvās un neizlietotās preces nodod atpakaļ piegādātājam, kurš sedz pasūtītājam radītos zaudējumus par visu atgrieztu nekvalitatīvo preču apjomu. Atzinuma par preces kvalitāti saņemšanai var pieaicināt neatkarīgu ekspertu¹⁴². **Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta sniegtajai informācijai¹⁴³ šādas pretenzijas piegādātājiem nav sniegtas. Valsts kontroles rīcībā nav arī informācijas par dokumentētām ārstniecības iestāžu sūdzībām par piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes problēmām.**

Pārbaudē noskaidrots, ka iegāžu veicēji – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests un Nacionālais veselības dienests – ir veikuši atsevišķu piegādāto kravu sertifikācijas dokumentācijas pārbaudi un piegādāto masku un respiratoru paraugu kvalitātes testēšanu. Tā kā Latvijā nav nevienas laboratorijas¹⁴⁴, kura varētu veikt individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitātes un drošības pārbaudes, pārbaudes savu iespēju robežās veica Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts, Veselības inspekcija, Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts, Austrumu slimnīcas stacionāra “Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” laboratorija un Patērētāju tiesību aizsardzības centrs¹⁴⁵. Detalizēti par veiktajām pārbaudēm un pārbaudēs secināto skatīt tālāk tekstā.

Noslēgtais līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “GP Nord” (vienotais reģistrācijas numurs 402031177406)

16.03.2020. sanāsmē Veselības ministrijā, kurā tikās SIA “GP Nord”, Veselības ministrijas, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Nacionālā veselības dienesta pārstāvji, tika pieņemts lēmums turpināt līguma slēgšanas procesu ar SIA “GP Nord”, paredzot arī priekšapmaksas veikšanu.

Revidenti vērš uzmanību, ka pirms līguma noslēgšanas nav veikta SIA “GP Nord” nodokļu parāda esamības pārbaude.

Avansa maksājuma veikšanai piegādātājam, kā arī sākotnēji plānotā iegādes apjoma palielinājumam ir saņemta Veselības ministrijas piekrišana.

Revidenti secina, ka līguma tehniskā specifikācija ir sagatavota, ņemot vērā SIA “GP Nord” ieteikumus, neiekļaujot prasību par konkrēta ražotāja produkcijas piegādi. Nacionālais veselības dienests ir norādījis, ka atkāpes tika pieļautas vienīgi attiecībā uz ražotāju, nevis attiecībā uz preces standartiem (CE marķēta ķirurģiskā maska EN 14683).

Lai gan atbilstoši līgumam piegādātājs piegādāja precī piecās piegādes reizēs, tikai pirmajā piegādē tika veikta piegādāto medicīnisko masku un respiratoru paraugu kvalitātes pārbaude.

Piegādātā prece un tās apjoms atbilst līguma noteikumiem, tomēr līgums izpildīts ar 10 dienu kavēšanos.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests bija saņēmis gan uzdevumu, gan arī nepieciešamo finansējumu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes veikšanai. **Tomēr komersanti, ar kuriem Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam bija noslēgti līgumi par respiratoru un aizsargmasku piegādi, piegādes nevarēja nodrošināt, ņemot vērā ārkārtējās situācijas laikā tirgū ierobežoto preču pieejamību¹⁴⁶.** Revidenti guva pārliecību, ka vairāki komersanti ir rakstiski apliecinājuši, ka nevar piegādāt individuālos aizsardzības līdzekļus. Piemēram, akciju sabiedrība “Recipe Plus”¹⁴⁷ laika periodā no 02.03.2020. līdz 15.03.2020. nevarēja piegādāt sejas maskas, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Elvim”¹⁴⁸ noliktavā no 04.03.2020. nav pieejami respiratori FFP3, tāpat sabiedrība ar ierobežotu atbildību “TZMO Latvija”¹⁴⁹ nespēj piegādāt sejas maskas. Piegādes nevarēja nodrošināt arī citi potenciālie piegādātāji, piemēram, 09.03.2020. tika saņemts Vācijas uzņēmuma “GinGerPharm” Gmbx piedāvājums 3 000 000 FFP3 respiratoru piegādei, tomēr komersants paziņoja, ka 11.03.2020. piedāvātais apjoms jau bija pārdots¹⁵⁰.

16.03.2020. Austrumu slimnīcas Aptiekas dienesta vadītājs informēja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību “GP Nord” (turpmāk – SIA “GP Nord”), ar

kuru Austrumu slimnīcai bija pozitīva pieredze iepriekš veiktajos iepirkumos, ir gatava piegādāt individuālos aizsardzības līdzekļus. Pēc informācijas saņemšanas tajā pašā dienā tika organizēta sanāksme Veselības ministrijā, kurā tikās SIA “GP Nord”, Veselības ministrijas, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Nacionālā veselības dienesta pārstāvji. Sanāksmē tika pieņemts lēmums turpināt sadarbību ar SIA “GP Nord”¹⁵¹.

Starpziņojuma saskaņošanas laikā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests skaidroja¹⁵², ka dienests, slēdzot līgumu ar SIA “GP Nord”, ņēma vērā pirms līguma noslēgšanas dienesta rīcībā esošo informāciju par vispārējo tirgus situāciju, 12 dienesta rīcībā esošus masku un respiratoru piedāvājumus no sešiem piegādātājiem (SIA “Tavol”, “Instrumenti.lv”, SIA “B3”, “Tavamdarbam.lv”, SIA “Spectrum Baltic” un SIA “GP Nord”), būtiskākos kritērijus – cena, piegādes un apmaksas nosacījumi, kā arī Austrumu slimnīcas sniegtās atsauksmes par konkrēto piegādātāju.

Jau 17.03.2020. tika noslēgts pirmais lielais līgums starp Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu kā pasūtītāju, Nacionālo veselības dienestu kā koordinējošo institūciju un SIA “GP Nord” kā piegādātāju par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā¹⁵³. Līgumam pievienoti pielikumi – finanšu piedāvājums un preces tehniskais apraksts (sertifikātu paraugi, masku un respiratoru attēli).

Revidentu ieskatā, līguma tehniskā specifikācija ir sagatavota, ņemot vērā SIA “GP Nord” ieteikumus, jo no sarakstes starp līgumslēdzējiem¹⁵⁴ izriet, ka tiks pirkti tādi individuālie aizsardzības līdzekļi, kas būs pieejami tirgū. Proti, SIA “GP Nord” iesaka līgumā iekļaut visus variantus (*Hangzhou Shanyou Medical* ķirurģiskā maska, 3-kārtas 1’s; *Henan Biniou Trading CO LTD* ķirurģiskā maska, 3-kārtas; HY8620 FFP-2 respirators bez vārsta 1’s) un varbūt pat nespecifiskos modeļus, norādot galvenos lielumus – 3-kārtu, CE, FFP, lai ražošanas problēmu dēļ varētu pārorientēties.

**17.03.2020. noslēgts
pirmais lielais līgums ar
SIA “GP Nord”**

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta skaidrojumam¹⁵⁵ masku ražotājs nav būtisks, būtiska ir tieši atbilstība konkrētiem standartiem (CE marķēta EN14683 standartam atbilstoša ķirurģiskā maska). Tāpēc līgumā tika atrunāta iespēja mainīt ražotāju, jo prasība pievienot sertifikātus līguma pielikumā automātiski nozīmē konkrēta ražotāja norādīšanu. Nacionālais veselības dienests pārbaudē uzsvēra, ka nekādas atkāpes līgumā attiecībā uz specifikāciju (atbilstību iepriekš minētajiem standartiem) netika pieļautas.

Starpziņojuma saskaņošanas laikā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests norādīja¹⁵⁶, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests iegādājās preces atbilstoši veselības nozares vajadzībām, jo līguma tehniskā specifikācija satur vispārēju informāciju par attiecīgā līguma ietvaros piegādājamo precī, kurai ir jāatbilst spēkā esošajiem Eiropas Savienības standartiem. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta izvirzītā prasība ir tieši atbilstība spēkā esošajiem standartiem, nevis prasība par konkrētu ražotāju un SIA “GP Nord” ar savu piedāvājumu izpildīja dienesta prasību - **precei jāatbilst Latvijas Republikas un Eiropas Savienības spēkā esošo normatīvo aktu un Eiropas Savienības standartu prasībām.**

SIA “GP Nord” apliecināja, ka pirms katras piegādes uz Latviju nosūtīs kvalitātes personu uz rūpnīcu Ķīnā, kas saskaitīs un pārbaudīs precī¹⁵⁷.

Atbilstoši publiski pieejamajai informācijai¹⁵⁸ SIA “GP Nord” martā bija Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parāds 1026,32 *euro*. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pārbaudes laikā revidentiem neiesniedza pierādījumus, kas apliecina, ka līguma slēgšanas brīdī ir veikta SIA “GP Nord” nodokļu parāda esamības pārbaude. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests norādīja¹⁵⁹, ka informāciju par SIA “GP Nord” nodokļa parāda esamību nevērtēja, jo lēmums slēgt līgumu par preču piegādi tika pieņemts 16.03.2020. Veselības ministrijas sanāksmē. Līgums tika slēgts, risinot jautājumu pēc būtības, balstoties uz tā brīža situāciju, izvērtējot risku gan Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, gan citu ārstniecības iestāžu darbiniekiem palikt bez individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un tikt pakļautiem inficēšanās riskam.

Atbilstoši noslēgtajam līgumam¹⁶⁰ SIA “GP Nord” apņēmas pirmajā reizē piegādāt 100 000 ķirurģisko masku un 100 000 respiratoru, turpmākos pasūtījumus veicot atbilstoši nepieciešamībai. Kopējā līgumsumma ir 972 892,56 *euro* (bez pievienotās vērtības nodokļa) jeb 1 177 200 *euro* (ar pievienotās vērtības nodokli)¹⁶¹. Ņemot vērā līguma grozījumus¹⁶², tika noteikts, ka tiks piegādāts 1 000 000 masku un 100 000 respiratoru, kopējai līgumsummai nepārsniedzot 869 482 *euro* (bez pievienotās vērtības nodokļa)¹⁶³.

Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests skaidroja¹⁶⁴, ka atbilstoši līgumam dienestam ir tiesības iepirkt tādu preču daudzumu, kāds tam ir nepieciešams darbības nodrošināšanai, nepārsniedzot noteikto līgumcenu. Slēdzot līgumu, tika plānots pirmais pasūtījums – 100 000 ķirurģisko masku un 100 000 respiratoru, turpmākos pasūtījumus veicot atbilstoši nepieciešamībai. Otrais pasūtījums tika veikts, ņemot vērā Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Katastrofu medicīnas centra rīcībā esošo informāciju par atlikušajiem individuālo aizsardzības līdzekļu resursiem ārstniecības iestādēs, kā arī no Veselības ministrijas 20.03.2020. saņemto informāciju¹⁶⁵ par to, ka cita iespējamā piegāde 10 miljonu masku apjomā ir apturēta un ar to nevar rēķināties. Revidenti guva pārliecību, ka tajā pašā dienā – 20.03.2020. – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests saņēma Veselības ministrijas e-pasta vēstuli¹⁶⁶, kurā norādīts, ka, ņemot vērā situāciju, kad nav citu reālu piegāžu variantu, tiek atbalstīts avansa maksājums par 1 000 000 masku pasūtījumu. Dienests, veicot priekšapmaksu, papildus pasūtīja 900 000 ķirurģisko masku.

Sākotnējā līgumsumma bija 1 177 200 *euro* (ar pievienotās vērtības nodokli)¹⁶⁷, kas tika samazināta, ņemot vērā šādus apstākļus:

- ❖ 24.03.2020. Nacionālais veselības dienests kā koordinējošā institūcija noslēdza līgumu ar akciju sabiedrību “Air Baltic Corporation” par čartera lidojuma organizēšanu un preces piegādi no Ķīnas Tautas Republikas. Minētais lidojums tika organizēts pēc SIA “GP Nord” iniciatīvas¹⁶⁸, ņemot vērā tā brīža loģistikas situāciju Ķīnā, kas radīja šķēršļus individuālo aizsardzības līdzekļu piegādei laikā. Lai segtu piegādes izmaksas, puses vienojās samazināt kopējo līgumcenu par 75 000 *euro*. Otrā un trešā piegāde tika nodrošinātas, izmantojot DHL un FedEx pakalpojumus, kā bija sākotnēji paredzēts, bet ar kavējumiem;
- ❖ Nacionālais veselības dienests un Valsts ieņēmumu dienests vienojās par to, ka, tā kā preces saņēmējs ir Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests, precei tiek piemērota pievienotās vērtības nodokļa procentu likme 0% apmērā un ievadmuītas nodoklis 0% apmērā, tāpēc tika samazināta kopējā līgumcena, samazinot arī preces cenu – ķirurģiskās maskas cenu no 0,65 uz 0,548482 *euro* un respiratora cenu no 3,20 uz 3,01 *euro*.

Informācija par līguma plānoto un faktisko izpildi¹⁶⁹ ir apkopota 11.tabulā.

11.tabula

SIA "GP Nord" veiktā respiratoru un ķirurģisko masku piegāde

Tehniskā specifikācija	Vienas vienības cena	Skaits	Faktiski piegādāto preču					Faktiskā izpilde, euro
			atbilstība	skaitis	laiks ¹⁷⁰	sertifikātu esamības un atbilstības pārbaude	paraugu kvalitātes pārbaude	
Ķirurģiskā maska, 3-kārtas l's ar deguna klipsi	0,548482	1 000 000	EN 14683 Type I	896 000	29.03.2020.	VI	RSU RTU	548 482
Ķirurģiskā maska, 3-kārtas ar deguna klipsi	0,548482			86 000	09.04.2020.	VI	Nē	
				18 000	16.04.2020.	VI	Nē	
FFP-2 respirators bez vārsta l's (HY8620)	3,01	100 000	FFP2	80 000	29.03.2020.	PTAC	RSU	301 000
				20 000	09.04.2020.	PTAC	Nē	
Kopā:	-	1 000 000 masku 100 000 respiratoru	-	1 000 000 masku 100 000 respiratoru	-	-		849 482

Atbilstoši līguma¹⁷¹ nosacījumiem par preces piegādi jāveic priekšapmaksa 50% apmērā no pasūtījuma vērtības, kā arī priekšapmaksa par pirmo pasūtījumu 50% apmērā no pirmā respiratoru pasūtījuma iegādes kopsummas. Izvērtējot attaisnojuma dokumentus¹⁷², konstatēts, ka samaksa SIA "GP Nord" ir veikta atbilstoši piegādes apjomam.

Lai gan atbilstoši līguma nosacījumiem¹⁷³ SIA "GP Nord" apņēmas piegādāt preci piecās piegādes reizēs laika periodā no 29.03.2020. līdz 07.04.2020., visa prece par kopējo summu 849 482 euro tika piegādāta laika periodā no 29.03.2020. līdz 16.04.2020. Salīdzinot preču piegādes pavadzīmes ar līgumu¹⁷⁴, konstatēts, ka piegādātās preces atbilst līguma tehniskajā specifikācijā norādītajām.

Veselības inspekcija veica visu piegādāto medicīnisko masku sertifikātu esamības un atbilstības pārbaudi un 27.04.2020. informēja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, ka pēc iesniegtās dokumentācijas un preces fotoattēliem medicīniskās maskas ir identificējamas un atbilst prasībām¹⁷⁵, savukārt respiratoru sertifikātu esamības un atbilstības pārbaudi veica Patērētāju tiesību aizsardzības centrs¹⁷⁶. Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta sniegtajai informācijai¹⁷⁷ tā rīcībā nav dokumentu no Patērētāju tiesību aizsardzības centra, tomēr ir zināms, ka tika veiktas fiziskās kontroles. Savukārt Nacionālais veselības dienests pārliecinājās par iesniegto sertifikātu derīgumu sertifikāta izsniedzēja (BSI) mājaslapā¹⁷⁸.

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju¹⁷⁹ tikai pirmajā SIA "GP Nord" piegādē¹⁸⁰ piegādāto medicīnisko masku un respiratoru paraugiem ir veikta kvalitātes pārbaude.

Kā norādīja Nacionālais veselības dienests¹⁸¹, nebija uzstādījums katrai piegādei veikt pārbaudi laboratorijā. Pirmā pārbaude bija nepieciešama, lai pārliecinātos par vispārējo piegādāto preču kvalitāti

SIA "GP Nord" precī
piegādāja plānotajā
apjomā

pēc tam, kad ārzemju medijos parādījās raksti par neatbilstošu kvalitāti kravām no Ķīnas, tas bieži ir identificējams bez specifiskām pārbaudēm, piemēram, nav filtrējoša slāņa, ir neatbilstoši izmēri. Lai gan nebija pamata apšaubīt SIA “GP Nord” kravas kvalitāti, tomēr pārbaudes tika veiktas papildu drošībai.

Arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests norādīja¹⁸², ka gadījumā, ja pārbaudītās partijas precei netiek konstatētas kvalitātes problēmas, ir pamats pieņemt, ka visa piegādātā prece ir atbilstoša prasībām, ja vien neparādās jauni apstākļi, kas radītu pamatotas šaubas par preces kvalitāti. Ņemot vērā to, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta rīcībā nebija informācijas un fakti par neatbilstošas kvalitātes preces piegādi, kā arī netika saņemtas pretenzijas no ārstniecības iestādēm attiecībā uz piegādātās preces kvalitāti, tādēļ dienestam neradās šaubas par individuālo aizsardzības līdzekļu neatbilstību vai negodprātīgu piegādātāja rīcību, attiecīgi netika izskatīts jautājums par pārbažu nepieciešamību katrai piegādei.

Medicīnisko masku pārbaudi veica Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts¹⁸³. Pēc institūta 02.04.2020. sniegtās informācijas, šāda veida testēšanu atbilstoši standartu EN 149:2001 un EN 14683 prasībām nevar veikt, jo tai nepieciešams speciāls aprīkojums un metodoloģija, kuras institūta rīcībā nav, pat pielāgojot kaut ko no esošām iekārtām. **Tomēr institūta veiktajā pārbaudē, lai arī ne atbilstoši minēto standartu prasībām, secināts, ka no Ķīnas piegādātās maskas pēc struktūras, uzbūves un filtrējoša auduma tipa ir līdzīgas Latvijā pieejamiem analogiem, kā arī visi paraugi ir izturējuši institūta testu uz caursūkšanos (ar krāsvielu), bet tiem ir kopēja problēma – nav nekādu marķējumu par to atbilstību standartam EN 14683.**

Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts veica arī respiratoru kvalitātes pārbaudi¹⁸⁴. Institūts secināja, ka salīdzinājumā ar citu (*Drager*) paraugu no Ķīnas piegādātais FFP2 respirators pēc uzbūves ir nedaudz atšķirīgs, ne tik ērti uzliekams un piemērojams, tomēr tas satur filtrējoša auduma kārtu un aiztur krāsvielu no caursūkšanās. Ja ražotājs ir nodrošinājis atbilstošu sertifikācijas dokumentāciju, šīs maskas ir lietojamas atbilstoši Slimību un profilakses kontroles centra un PVO izstrādātajām vadlīnijām – augsta riska darbos.

Atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem¹⁸⁵ prece tika piegādāta un glabāta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta valsts materiālo rezervju noliktavā Ogrē, savukārt preču uzskaitē, sadalē un piegāde ārstniecības iestādēm un ģimenes ārstu praksēm ir Nacionālā veselības dienesta kompetencē. Laika posmā no 29.03.2020. līdz 12.05.2020. ārstniecības iestādēm un ārstniecības personām izsniegti 915 350 sejas masku un 100 000 respiratoru¹⁸⁶.

Noslēgtais līgums ar Liepājas speciālās ekonomiskās zonas sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Lauma Fabrics” (vienotais reģistrācijas numurs 42103036112)

Ņemot vērā to, ka darījums ar LSEZ SIA “Lauma Fabrics” paredzēja 80% priekšapmaksas veikšanu, 24.03.2020. par līguma slēgšanu tika informēta Atbildīgo institūciju sanāksme un piekrišana līguma slēgšanai tika saņemta arī no Valsts operatīvās medicīniskās komisijas. Tika informēts arī Ministru prezidenta birojs, Valsts kase un Valsts ieņēmumu dienests.

Lai gan Valsts operatīvā medicīniskā komisija saskaņoja 1 000 000 respiratoru un 2 000 000 aizsargmasku iegādi, līgums tika noslēgts, aizsargmasku skaitu palielinot par 3 000 000.

Revidenti secina, ka tika pirkti tādi individuālie aizsardzības līdzekļi, kādus piedāvāja LSEZ SIA "Lauma Fabrics", jo gan līguma projektu, gan tam pievienoto tehnisko specifikāciju sagatavoja LSEZ SIA "Lauma Fabrics".

LSEZ SIA "Lauma Fabrics" piegādāja 100% no sākotnēji plānotā aizsargmasku apjoma, un tikai 6% no sākotnēji plānotā respiratoru apjoma. Respiratoru piegādes ilgstoši kavējās, turklāt pēdējo 540 000 respiratoru piegādi Nacionālais veselības dienests nepieņēma, jo piegādātie respiratori acīmredzami atšķīrās gan no līgumā atrunātā, gan no visiem līdz šim piegādātajiem respiratoriem, tāpēc tika veikti līguma grozījumi.

LSEZ SIA "Lauma Fabrics" 02.04.2020. piegādāja 30 000 respiratoru bez CE sertifikāta. Lai gan līguma pielikumā ir norādīts, ka KN95 respiratori ir apliecināti ar CE sertifikātu, revidenti ir konstatējuši, ka preču pavaddokumentos pie ieraksta – FFP2/KN95 respiratora maska – šādas norādes nav.

Revidenti vērš uzmanību, ka Eiropas Komisija kopš 13.03.2020. paredzēja dalībvalstīm iespēju pieļaut atkāpes no atbilstības novērtēšanas procedūrām, tomēr šī piegāde ir veikta laikā, kad Latvijā šī kārtība vēl nebija noregulēta, jo Ministru kabinets tikai 09.04.2020. noteica, ka atļauts iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīnas preces, kurām nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav marķētas ar CE marķējumu.

No trijām aizsargmasku piegādēm, kvalitātes pārbaude tika veikta divām piegādēm. Savukārt no trijām respiratoru piegādēm kvalitātes pārbaude tika veikta vienai piegādei.

Atbilstoši līgumam piegādātais piegādāja precī četras piegādes reizēs. Piegādātās preces apjoms atbilst līguma noteikumiem (ar grozījumiem), un līgums izpildīts laikā.

Nacionālais veselības dienests 24.03.2020. Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē¹⁸⁷ informēja par piedāvājumu slēgt līgumu ar Liepājas speciālās ekonomikas zonas sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Lauma Fabrics" (turpmāk – LSEZ SIA "Lauma Fabrics") par 1 000 000 respiratoru un 2 000 000 medicīnas masku iegādi. Sanāksmē tika pieņemts lēmums 24.03.2020. organizēt Valsts operatīvās medicīniskās komisijas sēdi, lai izvērtētu LSEZ SIA "Lauma Fabrics" piedāvājumu.

24.03.2020. Valsts operatīvā medicīniskā komisija¹⁸⁸ piekrita, ka Nacionālais veselības dienests slēdz līgumu ar LSEZ SIA "Lauma Fabrics" par CE sertificētu 1 000 000 respiratoru un 2 000 000 aizsargmasku iegādi.

Kā skaidroja Nacionālais veselības dienests¹⁸⁹, dienestam nebija noteikta prasība saņemt atļauju līgumu slēgšanai, tomēr gadījumā ar LSEZ SIA "Lauma Fabrics" sensitīvs bija 80% priekšapmaksas jautājums.

Tāpēc par šo darījumu tika informēts arī Ministru prezidenta birojs, Valsts kase un Valsts ieņēmumu dienests.

Pamatojot pretendenta izvēli, Nacionālais veselības dienests norādīja¹⁹⁰, ka LSEZ SIA "Lauma Fabrics" ir finansiāli stabils uzņēmums ar pieredzi importā tekstila nozarē, tāpat bija konkrēts piedāvājums ar skaidri definētiem piegādes datumiem. Uzņēmumam nebija arī Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādu, kas pārsniegtu 150 euro¹⁹¹.

Līgums starp Nacionālo veselības dienestu un LSEZ SIA "Lauma Fabrics" tika noslēgts 26.03.2020. par 1 000 000 respiratoru un 5 000 000 ķirurģisko sejas masku iegādi par kopējo summu 5 050 000 euro (bez pievienotās vērtības nodokļa) un preču transportēšanu par kopējo summu 643 050 euro (bez pievienotās vērtības nodokļa)¹⁹². Līgums paredz 80% priekšapmaksas nosacījumu. Atbilstoši līgumam ir paredzētas trīs preču piegādes – pirmā (500 000 masku un 200 000 respiratoru) un otrā (2 500 000 masku un 800 000 respiratoru) piegāde ne vēlāk kā 29.03.2020. un 02.04.2020. un trešā (2 000 000 masku) piegāde septiņu dienu laikā pēc pirmās piegādes.

**26.03.2020. noslēgts
līgums ar LSEZ SIA
"Lauma Fabrics"**

Valsts kontrole vērš uzmanību, ka ar Valsts operatīvo medicīnisko komisiju¹⁹³ tika saskaņota 1 000 000 respiratoru un 2 000 000 medicīnas masku iegāde, savukārt līgums noslēgts par 1 000 000 respiratoru un 5 000 000 medicīnas masku iegādi. Nacionālais veselības dienests¹⁹⁴ nepieciešamību palielināt iegādājamo medicīnas masku skaitu par 3 000 000 paskaidroja šādi: *vēlāk, tajā pat dienā, tika atcelta paralēli plānotā piegāde 30.03.2020. (salikta krava no vairākiem piegādātājiem), jo nebija 100% pārliecības par SIA "GP Nord" spēju piegādāt maskas tuvākajā laikā. Tāpat tajā brīdī nebija formāli apkopotas visu resoru vajadzības, bet aptuvenus kopējais patēriņš tika prognozēts ap viens miljons masku nedēļā, līdz ar to tika pieņemts lēmums palielināt LSEZ SIA "Lauma Fabrics" līguma apjomu. Lai palīdzētu veikt šo darījumu kontroli, tika iesaistīti pārstāvji no Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Latvijas Republikas vēstniecības Ķīnas Tautas Republikā.*

Atbilstoši līgumam Nacionālais veselības dienests maksāja arī 643 050 euro par preču transportēšanu. Attiecībā uz šo pozīciju Nacionālais veselības dienests paskaidroja¹⁹⁵, ka līguma projektu sagatavoja LSEZ SIA "Lauma Fabrics" un sākotnēji tajā bija iekļauta atsevišķa pozīcija par transporta izdevumiem, jo liels piegādes apjoms automātiski nozīmēja čartera lidojumu. Faktiski preču transportēšanas izdevumu izdalīšana atsevišķi neko nemaina, jo tika saglabāts tarifs vienas vienības transportēšanai (ap 0,10 euro), šādi veidojot fiksētu gala cenu preču piegādei. Arī piedāvājumus no citiem piegādātājiem bija iekļauti transporta izdevumi.

Arī šajā gadījumā Valsts kontrole konstatēja, ka tika pirkti tādi individuālie aizsardzības līdzekļi, kādus piedāvāja LSEZ SIA "Lauma Fabrics", jo gan līguma projektu, gan tam pievienoto tehnisko specifikāciju sagatavoja LSEZ SIA "Lauma Fabrics"¹⁹⁶.

Pie 26.03.2020. līguma tika noslēgtas divas vienošanās¹⁹⁷:

- ❖ vienošanās Nr.1 – samazināta kopējā līgumsumma uz 4 804 777,60 euro (bez pievienotās vērtības nodokļa), tai skaitā samazinātas preču cenas, samazināts preču piegāžu skaits, paredzot divas piegādes – pirmo (500 000 masku un 30 000 respiratoru) piegādi ne vēlāk kā 02.04.2020. un otro (4 500 000 masku un 970 000 respiratoru) piegādi ne vēlāk kā 13.04.2020.;

- ❖ vienošanās Nr.2 – samazināta kopējā līgumsumma uz 2 815 653 *euro* (bez pievienotās vērtības nodokļa), samazināts piegādes apjoms, paredzot, ka tiks piegādāti 5 000 000 masku un 60 000 respiratoru, samazināta transportēšanas cena uz 542 305,50 *euro* un palielināts piegāžu skaits, paredzot četras piegādes – pirmo (500 000 masku un 30 000 respiratoru) piegādi ne vēlāk kā 02.04.2020., otro (3 600 000 masku un 18 000 respiratoru) piegādi ne vēlāk kā 16.04.2020., trešo (12 000 respiratoru) piegādi ne vēlāk kā 17.04.2020. un ceturto (900 000 masku) piegādi ne vēlāk kā 28.04.2020.

To, ka ar individuālo aizsardzības līdzekļu piegādi neveicās raiti, apliecina Atbildīgo institūciju sanāksmju sēžu protokoli¹⁹⁸, piemēram:

- ❖ 07.04.2020. sanāksmē Nacionālais veselības dienests informē, ka kavējas LSEZ SIA “Lauma Fabrics” piegāde;
- ❖ 13.04.2020. sanāksmē Nacionālais veselības dienests informē – ja 14.04.2020. netiek piegādāti individuālie aizsardzības līdzekļi, tad jāizvērtē iespēja lauzt līgumu ar LSEZ SIA “Lauma Fabrics”.

Skaidrojot piegādes apjoma samazināšanu, Nacionālais veselības dienests norādīja¹⁹⁹, ka LSEZ SIA “Lauma Fabrics” ilgstoši kavēja respiratoru piegādes, piegādājot mazāk respiratoru, nekā bija paredzēts līgumā. Pirmajā piegādē 200 000 respiratoru vietā tika piegādāti 30 000 respiratoru, savukārt otrajā piegādē, kas turklāt tika kavēta, 970 000 respiratoru vietā tika piegādāti 18 000 respiratoru. Kā daļēju kompensāciju pēc Nacionālā veselības dienesta izteiktas pretenzijas LSEZ SIA “Lauma Fabrics” piegādāja vēl 12 000 respiratorus no Igaunijas. 22.04.2020., jau ārpus līguma termiņiem, tika veikta jau lielāka, taču joprojām nepilnīga 540 000 respiratoru piegāde. **Piegādātie respiratori acīmredzami atšķīrās gan no līgumā atrunātā, gan no visiem līdz šim piegādātajiem respiratoriem, proti, ausu gumijas bija neierastas formas un metāla skavas bija nevis piestiprinātas pie respiratora, bet gan atradās atsevišķi iepakojumā, kas bija pirms lietošanas jāpiestiprina pie respiratora.** Pēc Nacionālā veselības dienesta lūguma Patērētāju tiesību aizsardzības centrs izvērtēja dokumentus un secināja, ka dokumenti ir nepilnīgi un ir nepieciešami precizējumi. Nacionālais veselības dienests, lai arī nevarēja apgalvot, ka piegādātie respiratori ir nekvalitatīvi vai standartam neatbilstoši, izvēlējās tos nepieņemt. LSEZ SIA “Lauma Fabrics” piedāvāja piegādāt citus respiratorus, taču tam būtu nepieciešams atkārtoti grozīt līgumu, pagarinot piegādes termiņus. Nacionālais veselības dienests atteicās no LSEZ SIA “Lauma Fabrics” piedāvājuma, ņemot vērā šādus apstākļus:

- ❖ 20.04.2020. jau bija notikusi pirmā piegāde Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra (turpmāk – VAMOIC) noslēgtā līguma ietvaros, un tuvojās otrā respiratoru piegāde 01.05.2020.;
- ❖ VAMOIC plānoja slēgt līgumu ar SIA “Tavol” (Jēkabpils ražotājs), kura ir spējīga nodrošināt līdz 40 000 skaidras izcelsmes un augstākās kvalitātes respiratoru nedēļā;
- ❖ būtiski līguma pagarinājumi nav pieļaujami vairāk kā trīs nedēļas pēc iepirkumu funkcijas nodošanas VAMOIC. Nacionālais veselības dienests to vērtēja kā jaunu saistību uzņemšanos, kam tai brīdi vairs nebija deleģējuma.

LSEZ SIA “Lauma Fabrics” veica četras piegādes, kur pirmajai un trešajai kravai tika piemērota pievienotās vērtības nodokļa likme 21% apmērā, savukārt otrajai un ceturtajai – 0% apmērā²⁰⁰. Nacionālais veselības dienests skaidroja²⁰¹, ka pirmā un trešā krava tika ieviesta caur Tallinas lidostu un

atmuitota Igaunijas Republikas muitā brīvai apgrozībai (kā parasta komerckrava), savukārt pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums darbojas tikai tad, kad konkrēto kravu importētājs ir Nacionālais veselības dienests, kas dažu kravu gadījumā nebija tehniski iespējams.

Informācija par līguma plānoto un faktisko izpildi²⁰² ir apkopota 12.tabulā.

12.tabula

LSEZ SIA “Lauma Fabrics” veiktā respiratoru un ķirurģisko masku piegāde

Tehniskā specifi- kācija	Vienas vienības cena	Skaitis	Faktiski piegādāto preču						Faktiskā izpilde, <i>euro</i>
			atbilstība	skaitis	laiks ²⁰³	sertifikātu esamības un atbilstības pārbaude	paraugu kvalitātes pārbaude		
Ar CE sertifikātu apliecinātas trīskārtīgās maskas	0,57	500 000 (pirmā piegāde)	EN 14683 Type I	500 000	02.04.2 020.	VI	RSU RTU	2 880 835,61	
Ar CE sertifikātu apliecināti KN95 respiratori	0,00001	30 000 (pirmā piegāde)	GB2626- 2006	30 000	02.04.2 020.	Nē	TPSC		
Ar CE sertifikātu apliecinātas trīskārtīgās maskas	0,54826	3 600 000 (otrā piegāde)	EN 14683 Type I	3 600 000	16.04.2 020.	VI	RSU RTU		
Ar CE sertifikātu apliecināti KN95 respiratori	2,12	18 000 (otrā piegāde)	GB2626- 2006	18 000	16.04.2 020.	Nē	Nē		
Ar CE sertifikātu apliecināti KN95 respiratori	2,12	12 000 (trešā piegāde)	GB2626- 2006	12 000	20.04.2 020.	Nē	Nē		
Ar CE sertifikātu apliecinātas trīskārtīgās maskas	0,54826	900 000 (ceturtā piegāde)	EN 14683 Type I	900 000	28.04.2 020.	VI	Nē		
Transpor- tēšana	542 305,5	-	-	-	-	-	-	542 305,50	
Kopā:	-	5 000 000 masku 1 000 000 respiratoru	-	5 000 000 masku 60 000 respiratoru	-	-	-	3 423 141,11	

Pārbaudē konstatēts, ka LSEZ SIA “Lauma Fabrics” veikta apmaksa 4 427 930 euro apmērā, bet faktiskā līguma izpilde ir 3 423 141,11 euro²⁰⁴. Tā kā līguma nosacījumi paredzēja 80% priekšapmaksu, preču cenu un apjoma izmaiņu dēļ ir izveidojusies pārākums 1 004 788,89 euro apmērā (904 044,39 euro pārākums par precēm un 100 744,50 euro pārākums par transportēšanu), kura LSEZ SIA “Lauma Fabrics” atbilstoši līguma izmaiņām²⁰⁵ 30 kalendāro dienu laikā pēc pēdējās piegādes (28.04.2020.) jāatmaksā Nacionālajam veselības dienestam. Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta iesniegtajai informācijai²⁰⁶ LSEZ SIA “Lauma Fabrics” līdz 28.04.2020. ir atmaksājusi visu parāda summu 1 004 788,89 euro apmērā.

Pārbaudē konstatēts, ka laika periodā no 01.04.2020. līdz 28.04.2020. tika piegādāti 5 000 000 masku jeb 100% no sākotnēji plānotā apjoma un 60 000 respiratoru jeb 6% no sākotnēji plānotā apjoma. Salīdzinot preču piegādes pavadzīmes ar līgumu²⁰⁷, konstatēts – lai gan līguma pielikumā ir norādīts, ka KN95 respiratori ir apliecināti ar CE sertifikātu, preču pavaddokumentos pie ieraksta – FFP2/KN95 respiratora maska – šādas norādes nav.

Atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem²⁰⁸ prece tika piegādāta un glabāta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta valsts materiālo rezervju noliktavā Ogrē. Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju vienīgi 20.04.2020. piegādātie 12 000 respiratoru tika glabāti un izdalīti Nacionālā veselības dienesta centrālajā birojā Rīgā²⁰⁹. Līdz 18.05.2020. kopumā izdalīts 2 014 350 masku un 52 135 respiratoru (ārstniecības iestādēm, ģimenes ārstu un ārstu speciālistu praksēm, Labklājības ministrijas sociālās aprūpes centriem, aptiekām, feldšeru un vecmāšu punktiem un ambulancēm, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam, Veselības inspekcijai, Ieslodzījuma vietu pārvaldei, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, Valsts asinsdonoru centram, laboratorijām, Kandavas novada sociālajam dienestam, institūtam “BIOR”, biedrībai “Dižvanagi”, Aprūpes birojam, Latvijas Samariešu apvienībai, Latvijas Universitātes Medicīniskās pēcdiploma izglītības institūtam)²¹⁰.

**LSEZ SIA “Lauma
Fabrics” piegādāja
5 000 000 masku jeb
100% no sākotnēji
plānotā apjoma un 60 000
respiratoru jeb 6% no
sākotnēji plānotā apjoma**

Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta pārbaudē sniegto informāciju Veselības inspekcija veica piegādāto medicīnisko masku sertifikātu esamības un atbilstības pārbaudi²¹¹, savukārt piegādāto respiratoru sertifikātu pārbaude netika veikta. Kā informēja Nacionālais veselības dienests²¹², Veselības inspekcija maskām pieprasīja atbilstības deklarāciju, kuru piegādātājs vēlāk iesniedza. Savukārt respiratoru sertifikāti netika pārbaudīti, jo respiratori nebija CE sertificēti, bet bija norādīta to atbilstība EN149 analogam Ķīnas standartam GB2626-2006. **Izteikta respiratoru deficīta apstākļos tika nolemts CE sertifikāta neesamību neņemt vērā, bet testēt paraugus uz vietas.**

Ņemot vērā to, ka pirmā respiratoru piegāde notika 02.04.2020., savukārt Latvijā no 09.04.2020. atļauts iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus un medicīnas preces, kurām nav uzsākta vai pilnībā pabeigta atbilstības novērtēšanas procedūra un kuras nav marķētas ar CE marķējumu²¹³, revidenti lūdza Patērētāju tiesību aizsardzības centram skaidrot, vai līdz 09.04.2020. bija tiesisks pamats iegādāties respiratorus, kuriem nav CE marķējuma. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs sniedza šādu viedokli²¹⁴: *Eiropas Komisija 13.03.2020. publicēja Ieteikumu, kurš paredzēja, ka dalībvalstis, pēc pienācīga pamatota pieprasījuma, var pieļaut atkāpes no atbilstības novērtēšanas procedūru veikšanas individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas tiek nodoti izmantošanai attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kur izmantošana ir veselības aizsardzības interesēs. Latvijā līdz 09.04.2020. nebija noregulēta kārtība, kā iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus, pieļaujot atkāpes atbilstības novērtēšanas procedūras veikšanā individuālajiem aizsardzības līdzekļiem, kas izmantojami Covid-19 seku likvidēšanā.*

Pirmās un otrās piegādes medicīnisko masku paraugu kvalitātes pārbaudi veica Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts un Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts (skatīt tālāk tekstā). **Revidenti netika uzrādīts Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūta slēdziens, jo tas nav rakstiski dokumentēts, bet, kā norādīja Nacionālais veselības dienests²¹⁵, rezultāti neatšķiras no 02.04.2020. sniegtā atzinuma par**

SIA “GP Nord” piegādāto preci. Kopumā neviena no institūta testētajām maskām netika identificēta kā neatbilstoša, ņemot vērā tā pieejamo aprīkojumu un metodes²¹⁶.

Kā norādīja Nacionālais veselības dienests²¹⁷, ceturtais piegādes paraugu kvalitātes pārbaude nav veikta, jo šīs maskas acīmredzami neatšķiras no otrās piegādes – tas pats ražotājs un dokumentu komplekts. Jebkurā gadījumā šie testi ļauj identificēt tikai rupjas neatbilstības, savukārt jautājums par formālu atbilstību EN14683 standartam paliek atvērts.

Pirmajā piegādē saņemto respiratoru paraugu kvalitātes pārbaude ir veikta Austrumu slimnīcas stacionārā “Tuberkulozes un plaušu slimību centrs” laboratorijā²¹⁸. **06.04.2020. Nacionālais veselības dienests tika informēts, ka testēšanai iesniegtais KN95 respirators ir Ķīnas standarts, kas atbilst starptautiskajam N95 standartam, un, veicot Fit (respiratora piekļaušanās) kvalitatīvo testu ar Bitrex, tas tika iziets.** Tāpat tika norādīts, ka, lai arī elpot vieglāk ir ar cita modeļa 3M respiratoriem, kuri lietoti līdz šim, tomēr labi, ka respiratori vispār ir pieejami. **Otrās un trešās piegādes respiratoru paraugu kvalitātes pārbaude netika veikta. Nacionālais veselības dienests vizuāli salīdzināja respiratoru paraugus ar jau iepriekš piegādātajiem izstrādājumiem. KN95 respiratori tiek dalīti lietotājiem, kuri strādā zemāka riska apstākļos²¹⁹.**

Noslēgtais līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Saules aptieka” (vienotais reģistrācijas numurs 40003373494)

Lēmumu par līguma slēgšanu pieņēma Nacionālā veselības dienesta direktors, par līguma slēgšanu 27.03.2020. informējot arī Atbildīgo institūciju sanāksmi.

Lai gan atbilstoši līgumam piegādātājs piegādāja preci divās piegādes reizēs, tikai pirmajā piegādē tika veikta piegādāto preču sertifikātu esamības un atbilstības pārbaude. Tāpat veikta tikai pirmās piegādes preču paraugu kvalitātes pārbaude.

Piegādātā prece un tās apjoms atbilst līguma noteikumiem, tomēr līgums izpildīts ar 20 dienu kavēšanos.

Nacionālais veselības dienests 27.03.2020. Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē²²⁰ informēja, ka organizē individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, slēdzot trīspusēju līgumu par 2 000 000 ķirurģisko sejas masku iegādi no sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Saules aptieka” (turpmāk – SIA “Saules aptieka”).

Pamatojot pretendenta izvēli, Nacionālais veselības dienests norādīja²²¹, ka SIA “Saules aptieka” ir zāļu lieltirgotājs ar pieredzi medicīnas preču importā, labvēlīgi apmaksas nosacījumi – 100% pēcapmaksa, turklāt kravām ir veikts ārējais audits²²².

Pirms līguma noslēgšanas ar SIA “Saules aptieka” tika pārbaudīts, vai komersantam nav Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādu, kas kopsummā pārsniegtu 150 euro. Pārbaudē nodokļu parādi netika konstatēti²²³.

**02.04.2020. noslēgts
līgums ar SIA “Saules
aptieka”**

02.04.2020. tika noslēgts līgums starp Nacionālo veselības dienestu kā pasūtītāju, SIA “Saules aptieka” kā piegādātāju un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu kā preces glabātāju par 2 000 000 ķirurģisko sejas masku iegādi par kopējo summu 1 320 000 euro (bez pievienotās vērtības nodokļa)²²⁴.

Līguma plānotā un faktiskā izpilde²²⁵ ir apkopota 13.tabulā.

13.tabula

SIA “Saules aptieka” veiktā ķirurģisko masku piegāde

Tehniskā specifikācija	Vienas vienības cena	Skaits	atbilstība	Faktiski piegādāto preču				Faktiskā izpilde, euro
				skaits	laiks ²²⁶	sertifikātu esamības un atbilstības pārbaude	paraugu kvalitātes pārbaude	
Ķirurģiskā maska, 3-slāņi ar deguna klipsi un ausu gumijām	0,66	2 000 000	EN 14683: 2019 Type II	1 000 000	10.04.2020.	VI	RSU RTU	660 000
				1 000 000	06.05.2020.	Nē	Nē	660 000
Kopā:	-	2 000 000 masku	-	2 000 000 masku	-	-	-	1 320 000

Preču piegādes tika veiktas laikā no 10.04.2020. līdz 06.05.2020., lai gan atbilstoši līguma nosacījumiem prece bija jāpiegādā 14 dienu laikā pēc līguma noslēgšanas, tas ir, līdz 16.04.2020.²²⁷

Pārbaudē noskaidrots, ka Veselības inspekcija ir veikusi pirmajā piegādē piegādāto preču sertifikātu esamības un atbilstības pārbaudi²²⁸, secinot, ka sertifikāti ir derīgi, bet ir nepieciešama ražotāja atbilstības deklarācija, kuru SIA “Saules aptieka” vēlāk iesniedza²²⁹. Otrās piegādes sertifikātu pārbaude nav veikta. Kā norādīja Nacionālais veselības dienests²³⁰, otrās piegādes maskas ir identiskas pirmās piegādes maskām un attiecīgi CE sertifikāts atzīstams par derīgu.

**SIA “Saules Aptieka”
preci piegādāja plānotajā
apjomā**

Pirmās piegādes preču paraugu kvalitātes pārbaudi veica Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūts un Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts (skatīt tālāk tekstā).

Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūta slēdziens nav rakstiski dokumentēts, bet, kā norādīja Nacionālais veselības dienests²³¹, rezultāti neatšķiras no 02.04.2020. sniegtā atzinuma par SIA “GP Nord” piegādāto preci. Kopumā neviena no institūta testētajām maskām netika identificēta kā neatbilstoša, ņemot vērā pārbaudīto veicējo pieejamo aprīkojumu un metodes²³².

Otrajā piegādē saņemto preču paraugu kvalitātes pārbaude nav veikta. Kā norādīja Nacionālais veselības dienests²³³, otrās piegādes maskas ir identiskas pirmās piegādes maskām un attiecīgi CE sertifikāts atzīstams par derīgu. Kā jau tika iepriekš norādīts, šie testi ļauj identificēt tikai rupjas neatbilstības, nevis formālu atbilstību EN14683 standartam. Nacionālais veselības dienests pārbaudē paskaidroja, ka Veselības inspekcijas preču paraugus ir iesniegusi pārbaudīšanai sertificētā laboratorijā, testu rezultāti līdz 21.05.2020. vēl nav saņemti.

SIA “Saules aptieka” iesniedza Nacionālajam veselības dienestam apliecinājumu, ka kravām Ķīnā ir veikts ārējais audits²³⁴, pārbaudot iepakojumu, marķējumu, daudzumu, izskatu, izmēru un dokumentus, piemēram:

- ❖ marķējuma pārbaudē norādīts, ka CE marķējums ir uz ārējās kastes un iekšējās kastes;
- ❖ veicot vizuālo pārbaudi, saskaņā ar klienta pieprasījumu inspektors pēc nejaušības principa izvēlējās 10 iekšējās kastes no 10 kartona kastēm, konstatējot, ka trīs sejas maskas ir kļūdaini izstrādājumi (divām maskām ir caurums savienojumā starp auss cilpu un sejas masku, un vienai maskai ir raupjas malas), visas pārējās sejas maskas ir normālā stāvoklī;
- ❖ izmēra pārbaudē norādīts, ka pārbaudei ņemtas 50 maskas, kurām ir šādi izmēri: 17,3 ~ 17,6 cm * 9,2 ~ 9,7 cm. Uz iepakojuma norādīti izmēri 17,5 * 9,5 cm;
- ❖ pārbaudes laikā saņemti šādi dokumenti: ražotāja uzņēmējdarbības licence un medicīnas ierīces ražošanas licence, bet bez darbības masku biznesa jomā.

Atbilstoši noslēgtā līguma nosacījumiem²³⁵ prece tika piegādāta un glabāta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta valsts materiālo rezervju noliktavā Ogrē, savukārt preču uzskaitē, sadale un piegāde ārstniecības iestādēm un ģimenes ārstu praksēm ir Nacionālā veselības dienesta kompetencē. Līdz 18.05.2020. kopumā izdalītas 663 192 maskas, tai skaitā 14 700 masku tika piegādātas 80 aptiekām un pārējās 648 492 – ārstniecības iestādēm²³⁶.

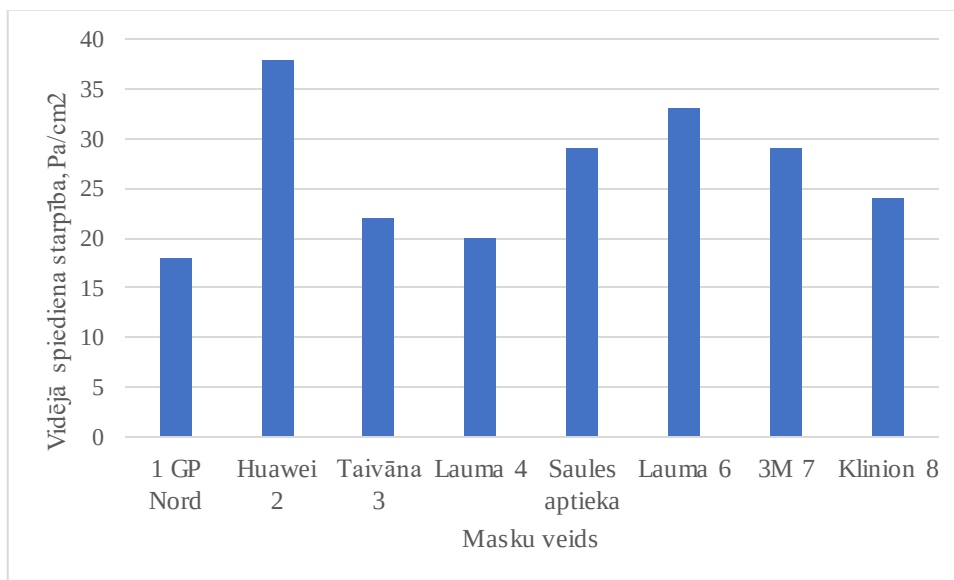
Revidenti vērs uzmanību, ka SIA “Saules aptieka” ir vienīgais piegādātājs, kas piegādāja augstāka līmeņa 2.kategorijas sejas maskas, tomēr daļa no tām ir izsniegtas aptiekām, nevis augstāka riska klientiem. Nacionālais veselības dienests pārbaudē paskaidroja²³⁷, ka Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta valsts materiālo rezervju noliktavā Ogrē visi ienākošie individuālie aizsardzības līdzekļi dalās divos īpašumos – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta un Nacionālā veselības dienesta. Sākotnēji pirmā ienākošā sejas aizsargmasku krava bija no SIA “GP Nord” (Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta īpašums), no kuras nekavējoties tika sākti individuālo aizsardzības līdzekļu izdale ārstniecības iestādēm un iestādēm, kuru darbība saistīta ar Covid-19. Tiklīdz ienāca nākamā sejas masku krava no LSEZ SIA “Lauma Fabrics” (Nacionālā veselības dienesta īpašums), izdale tika turpināta no šīs kravas. Lai nosegtu 17.04.2020. plānoto izdales grafika apjomu, tika atvērta jau nākamā ienākošā Nacionālā veselības dienesta krava no SIA “Saules aptieka”. Tā kā farmaceitiem paredzētais izsniedzamais sejas masku skaits (17.04.2020.) bija lielāks nekā LSEZ SIA “Lauma Fabrics” kravas atlikums, trūkstošais daudzums tika secīgi piešķirts no nākamās atvērtās kravas, tātad SIA “Saules aptieka”. Saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta sniegto informāciju²³⁸ individuālie aizsardzības līdzekļi tiek izdalīti atbilstoši “pirmais iekšā – pirmais ārā” principa.

Astoņu masku veidu paraugu gaiscaurlaidības testēšanas rezultāti, tai skaitā SIA “GP Nord”, LSEZ SIA “Lauma Fabrics” un SIA “Saules aptieka” iegādēm

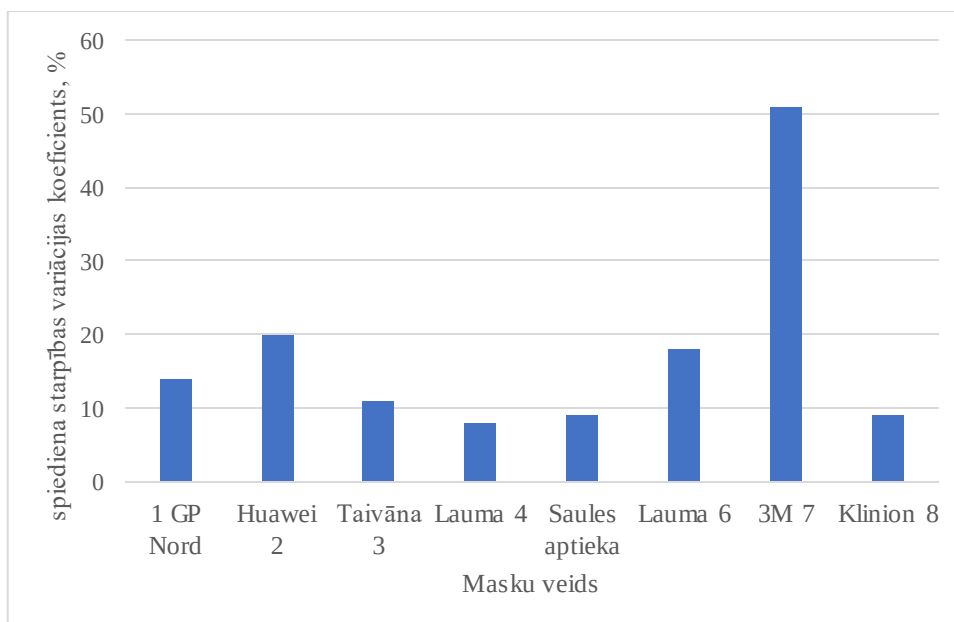
29.04.2020. Rīgas Tehniskās universitātes Dizaina tehnoloģiju institūts veica astoņu masku veidu paraugu gaiscaurlaidības testēšanu, tai skaitā no SIA GP Nord, LSEZ SIA “Lauma Fabrics” un SIA “Saules aptieka” iegādēm.

Testēšanas pārskatā norādīts, ka masku gaiscaurlaidība testēta saskaņā ar standartu EN 14683:2019. Gaiscaurlaidība katrai maskai mērīta sešās vietās (trīs maskas augšējā daļā un trīs maskas apakšējā daļā). Masku gaiscaurlaidības spiediena starpības vidējie rādītāji vizualizēti 1.attēlā, bet šo rādītāju

nevienmērība, ko izsaka variācijas koeficients 2.attēlā, tai skaitā uzsvērts, ka 3M maskām ir ļoti liela mērījumu nevienmērība – variācijas koeficients ir lielāks par 50%. Testēšanas pārskatā nav iekļauti secinājumi par masku kvalitātes atbilstību standartam EN14683.

1.attēls. Masku gaiscaurlaidības vidējā spiediena starpība, Pa/cm²

2.attēls. Masku gaiscaurlaidības spiediena starpības variācijas koeficienti

Nacionālais veselības dienests, skaidrojot²³⁹ veiktā testa rezultātus, norādīja, ka testētais parametrs (spiediena kritums jeb diferenciālais spiediens) atbilst EN14683 standarta prasībām visām testētajām maskām (ir <40 pa/cm²). Lai noteiktu arī pārējo parametru atbilstību un attiecīgi arī atbilstību standartam EN14683 kopumā, jāveic testi, kurus Latvijā neveic neviena laboratorija (pēc

Nacionālā veselības dienesta informācijas). Tāpēc Veselības inspekcija organizē testus Austrijā veselības nozarei piegādāto ķirurģisko masku laboratoriskās pārbaudes kvalitātes izvērtēšanai.

Iegāde no pārējiem piegādātājiem

Bez iepirkuma līgumu slēgšanas individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ir veikta no diviem piegādātājiem – SIA “Tavol” un SIA “ATTA-1” par kopējo summu attiecīgi 104 086,62 *euro* un 11 616 *euro*. Apmaksa ir veikta atbilstoši piegādes apjomam.

SIA “ATTA-1” piegādāto masku kvalitātes pārbaude veikta uz vietas vizuāli. Savukārt SIA “Tavol” piegādāto respiratoru paraugu kvalitātes pārbaude nav veikta.

Līdzās trim lielajiem piegādes līgumiem, individuālo aizsardzības līdzekļu (aizsargmasku un respiratoru) piegādi veica vēl divi komersanti – sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Tavol” (turpmāk – SIA “Tavol”) un sabiedrība ar ierobežotu atbildību “ATTA-1” (turpmāk – SIA “ATTA-1”). Individuālo aizsardzības līdzekļu iegāde ir veikta bez iepirkuma līgumu slēgšanas.

Nacionālais veselības dienests informēja²⁴⁰, ka:

- ❖ lēmums iegādāties preci no SIA “Tavol” tika pieņemts 25.03.2020. Piegādātājs tika izvēlēts, jo tā piegādātā prece ir jau zināms augstas kvalitātes produkts un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam ir pozitīva pieredze ar komersantu jau iepriekš veiktajos iepirkumos. 25.03.2020. informācija par izvēlēto piegādātāju tika sniegta Atbildīgo institūciju sanāksmes sēdē²⁴¹. Uzņēmumam nebija arī Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādu, kas pārsniegtu 150 *euro*²⁴²;
- ❖ lēmums iegādāties preci no SIA “ATTA-1” tika pieņemts 02.04.2020. Piegādātājs tika izvēlēts, jo tā piedāvātās maskas par labu cenu bija pieejamas uz vietas, Rīgā, tāpat bija labvēlīgi apmaksas nosacījumi – 100% pēcapmaksa. Uzņēmumam nebija arī Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādu, kas pārsniegtu 150 *euro*²⁴³.

Nacionālais veselības dienests no SIA “Tavol” iegādājās 36 360 respiratorus par kopējo summu 104 086,62 *euro* (ar pievienotās vērtības nodokli)²⁴⁴, savukārt no SIA “ATTA-1” iegādājās 16 000 masku par kopējo summu 11 616 *euro* (ar pievienotās vērtības nodokli)²⁴⁵.

Iegādes faktiskā izpilde²⁴⁶ ir apkopota 14.tabulā.

14.tabula

SIA “Tavol” un SIA “ATTA-1” veiktā masku un respiratoru piegāde

Tehniskā specifi-kācija	Vienas vienības cena	Skaits	Faktiski piegādāto preču					Faktiskā izpilde, <i>euro</i>
			atbilstība	skaits	laiks	sertifikātu esamības un atbilstības pārbaude	paraugu kvalitātes pārbaude	
SIA “Tavol”								
Xplore 1750	0.97	15 120	FFP2	18 360	03.04.2020.	NVD	Nē	24 763.86

N95 mod. 1320 (respiratori)								
X plore 1750 N95 mod 1321 (r espiratori)	1,79	3240	FFP2				Nē	
X plore 1320 FFP2 ventilis	2,57	10 800	FFP2	18 000	27.03.2020.		Nē	79 322,76
X plore 1930 FFP3	5,25	7200	FFP3				Nē	
SIA "ATTA-1"								
Sejas maska kods 08232	0,60	16 000	EN 14683 Type I	16 000	02.04.2020.	Uzrādīta atbilstības deklarācija	Uz vietas	11 616

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta informācijai²⁴⁷ SIA "ATTA-1" uzrādīja atbilstības deklarāciju, kas apliecina masku atbilstību 1.kategorijai, tomēr uz iepakojuma nebija identificējams ražotājs, līdz ar to nebija iespējams pārliecināties, vai atbilstības deklarācija ir izsniegta konkrētajai kravai²⁴⁸. Preces apskatē piedalījās Veselības inspekcijas un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta pārstāvji. Uz vietas vizuāli tika testēta masku ūdensnecaurlaidība, un maskas tika nodotas Iekšlietu ministrijas Nodrošinājuma valsts aģentūrai, lietošanai ārpus ārstniecības iestādēm²⁴⁹.

Nacionālais veselības dienests pārbaudīja SIA "Tavol" iegādāto preču sertifikātus un to atbilstību, arī preču iepakojumi saturēja atsauces uz atbilstības dokumentu numuriem un tie bija atrodamīti sertifikātu izsniedzēju mājaslapās²⁵⁰. Respiratoru paraugu kvalitātes pārbaude nav veikta²⁵¹, jo, kā norādīja Nacionālais veselības dienests²⁵², nebija un nav nekādu šaubu par SIA "Tavol" ražoto respiratoru kvalitāti.

Piegādātie respiratori un maskas tika glabāti un izdalīti Nacionālā veselības dienesta centrālajā birojā Rīgā²⁵³. Kopumā izdalīti 21 645 FFP2 respiratori (ārstniecības iestādēm, laboratorijām, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam, Latvijas zobārstu asociācijai, Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūtam testēšanai) un 1500 FFP3 respiratoru (Austrumu slimnīcai)²⁵⁴. Kā norādīja Nacionālais veselības dienests²⁵⁵, Austrumu slimnīcas stacionāram "Latvijas Infektoloģijas centrs", kas strādā ar apstiprinātiem Covid-19 gadījumiem, prioritāri tiek izsniegti SIA "Tavol" Drager CE sertificētie respiratori.

Par ārkārtējā situācijā Aizsardzības ministrijas īstenotajiem iepirkumiem

02.04.2020. Ministru kabinets noteica²⁵⁶ aizsardzības resora un tā iestāžu vadošo lomu ar epidemioloģisko krīzes situāciju saistīto individuālās aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu pārvaldīšanā. Saskaņā ar valdības rīkojumā²⁵⁷ noteikto:

- ❖ aizsardzības resora iestāde VAMOIC centralizēti veic iepirkumus atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā (kuru uztur VUGD) noteiktajam preču apjomam, kā arī nodrošina iegādāto preču uzglabāšanu, norakstīšanu pēc izsniegšanas;

- ❖ Nacionālie bruņotie spēki nodrošina loģistikas atbalstu iegādāto preču transportēšanai un uzglabāšanai, nogādājot tās katram apgādājamajam atbilstoši institūciju prioritāro vajadzību sarakstā noteiktajam apjomam.

Ministru kabineta rīkojumā²⁵⁸ ir noteikts, ka epidemioloģiskās drošības pasākumos iesaistītajām institūcijām (VUGD, Aizsardzības ministrija u.c.) individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu rezerves jāplāno vismaz trim mēnešiem.

21.04.2020. Aizsardzības ministrijai piešķirti 45,7 milj. *euro* individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētai iegādei 12 nedēļu periodam. Finansējums piešķirts no valsts budžeta līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem²⁵⁹.

Valdības noteikto uzdevumu veikšanai Aizsardzības ministrijā 03.04.2020. ir izveidota darba grupa²⁶⁰, kuras sastāvā ir ministrijas, VAMOIC un Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji.

Par iepirkumu faktisko nodošanas/pārņemšanas brīdi var uzskatīt Nacionālā veselības dienesta vadītāja 03.04.2020. nosūtīto elektroniskā pasta vēstuli Aizsardzības ministrijas darba grupas personai, kas ir atbildīga par sadarbību ar Veselības ministriju.

Papildu informācija

Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde ir uzsākusi resorisko pārbaudi saistībā ar sejas aizsardzības masku iegādēm. 13.05.2020. Valsts kontrole tikās ar Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes darbiniekiem, lai vienotos par sadarbību un informācijas apmaiņu starp institūcijām, ar mērķi paātrināt pārbaudes gaitu. Tikšanās laikā Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes darbinieki uzsvēra, ka uzsāktās resoriskās pārbaudes mērķis ir sniegt tiesisko vērtējumu attiecīgajiem notikumiem, tostarp vai nepastāv slēptas vienošanās, kurās valsts ir zaudētāja, kā arī iespēju robežās novērtēt iegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu faktisko atbilstību kvalitātes prasībām.

Sektora vadītāja p.i.

S.Batalova

Departamenta direktore

I.Vārava

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pielikums. Lēmumu pieņemšanas process veselības resorā.

Nosaukums	Krīzes vadības padome	Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupa	Valsts operatīvā medicīniskā komisija	Atbildīgo institūciju sanāksmes
Darbības mērķis, uzdevumi	<u>koordinējoša institūcija</u> , kuras darbības mērķis ir nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju saskaņotu rīcību, veicot valsts apdraudējuma preventīvos un pārvarēšanas pasākumus, kā arī tā radīto seku likvidēšanai.	<u>nodrošina</u> Krīzes vadības padomi un Ministru kabinetu ar aktuālo operatīvo informāciju par Covid-19 izplatības ierobežošanu Latvijā un, ja nepieciešams, sniegt priekšlikumus jautājumos, kuriem nepieciešams Ministru kabineta lēmums, tai skaitā: • nodrošināt iesaistīto institūciju sadarbību; • nekavējoties īstenot vienotu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes koordināciju, lai nodrošinātu veselības nozarē strādājošo ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu, sabiedrības veselības speciālistu un citu Covid-19 izplatīšanas ierobežošanā iesaistīto darbinieku veselības drošību un aizsardzību. Koordinācijas pasākumi iekļauj nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu apjoma noskaidrošanu, tehniskās specifikācijas izstrādi, piegādes organizēšanu (tai skaitā transporta), sadarbību ar citām iesaistītajām institūcijām, kā arī vietējā tirgus apzināšanu par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes iespējām.	konsultatīva un koordinējoša institūcija, kuras darbības mērķis ir nodrošināt veselības nozares institūciju saskaņotu darbību ārkārtas medicīniskajā situācijā un ārkārtas sabiedrības veselības situācijā. Komisijai ir šādas funkcijas: • pieņemt koordinējošus, veselības nozares institūcijām saistošus lēmumus ārkārtas medicīniskajā situācijā un ārkārtas sabiedrības veselības situācijā vai to tiešu draudu gadījumā; • izvērtēt apkopoto informāciju pēc ārkārtas medicīniskās situācijas vai ārkārtas sabiedrības veselības situācijas seku likvidēšanas; • veicināt katastrofu medicīnas sistēmas gatavību reaģēt ārkārtas medicīniskajā situācijā un ārkārtas sabiedrības veselības situācijā.	
Priekšsēdētājs	Ministru prezidents	VUGD priekšnieka vietnieks, vietnieki	VM valsts sekretārs	

Locekļi	AM, ĀM, EM, FM, IeM, TM, VM, SM un VARAM ministri	– VM un IeM valsts sekretāri pārējo ministriju valsts sekretāri, Ministru prezidenta padomnieks nacionālās drošības jautājumos, Valsts kancelejas direktors, Slimību profilakses un kontroles centra direktors un Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis.	sastāvu <u>apstiprina Ministru kabinets</u> , iekļaujot pārstāvjus no septiņām VM padotības iestādēm un klīniskajām universitātes slimnīcām.
Darba organizācija, lēmumu pieņemšana	Krīzes vadības padomes sēdes notiek ne retāk kā reizi pusgadā, bet Ministru prezidents vai padomes locekļi var sasaukt arī ārkārtas sēdes. Padomes sēdēs ar padomdevēja tiesībām piedalās sekretariāta vadītājs. Padome ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās vismaz puse no padomes locekļiem. Padome lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir padomes priekšsēdētāja balss.	Koordinācijas grupas locekļi nodrošina darbības koordinēšanu jautājumos, kas saistīti ar pārstāvētās institūcijas atbildības jomu, sadarbību ar citām pasākumu īstenošanā iesaistītajām institūcijām, operatīvu informācijas, viedokļa vai priekšlikumu sniegšanu par pārstāvētās institūcijas atbildības jomā esošajiem jautājumiem. Koordinācijas grupas sekretariāta funkcijas veic VUGD.	Komisijas kārtējās sēdes notiek ne retāk kā reizi gadā. Komisijas priekšsēdētājs pēc savas vai komisijas locekļa iniciatīvas ir tiesīgs sasaukt komisijas ārkārtas sēdi ārkārtas medicīniskajā situācijā, ārkārtas sabiedrības veselības situācijā vai tās draudu gadījumā. Komisija ir lemttiesīga, ja tās sēdē piedalās ne mazāk kā puse no komisijas locekļiem. Komisija lēmumus pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu atklātā balsojumā. Ja balsu skaits sadalās vienādi, izšķirošā ir komisijas priekšsēdētāja balss.
Būtiskākie sēdes lēmumi, kas saistīti ar individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi	<u>04.02.2020.</u> – VM ir tiesības nepieciešamības gadījumā izmantot valsts materiālajās rezervēs esošos resursus, kā arī atbilstoši epidemioloģisko risku analīzei sagatavot priekšlikumus Krīzes vadības padomei par neatliekamu nepieciešamību papildināt valsts materiālās rezerves; VM un citām epidemioloģiskās drošības pasākumus īstenojošām valsts un pašvaldības institūcijām ārkārtējās nepieciešamības gadījumā ir tiesības	<u>17.03.2020.</u> – uzdod visām ministrijām (izņemot VM un IeM) apkopot informāciju par nepieciešamajiem individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un iesniegt VM valsts sekretāram, lai nodrošinātu to turpmāku iegādi, piesaistot resursus no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”; uzdot VUGD sadarbībā ar VM organizēt aviācijas kravas pārvadājumu, lai piegādātu individuālos aizsardzības līdzekļus no Ķīnas. <u>23.03.2020.</u> – lai īstenotu vienotu	<u>31.01.2020.</u> – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests ir apzinājis iespējas par papildus individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, RAKUS un PSKUS ir minimālais individuālo aizsardzības līdzekļu skaits, kas nepieciešams, bet ir pieņemts lēmums par papildus individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi. <u>24.02.2020.</u> – nepieciešams nodrošināt ārstniecības iestādes ar individuālajiem aizsardzības

03.02.2020. – informē par Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta veikto slimnīcu aptaujāšanu par individuālo aizsardzības līdzekļu (FFP3 respiratoru) pieejamību. Atbilstoši saņemtajai informācijai, situācija slimnīcās ir ļoti dažāda. Aicina VM uzrunāt slimnīcas, rosinot iegādāties individuālos aizsardzības līdzekļus.
14.02.2020. – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests norāda, ka valsts materiālajās rezervēs ir neliels individuālo aizsardzības līdzekļu skaits.
15.03.2020. – sadarbībā ar Turcijas vēstniecību

nepiemērot Publisko iepirkumu likumu.

25.02.2020. – atbalstīt papildus finanšu līdzekļu piešķiršanu VM un FM sadarbībā ar VM rast finansējuma avotu individuālo aizsardzības līdzekļu iegādei ģimenes ārstiem, ārstniecības iestādēm, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam un Slimību profilakses un kontroles centram;

atbalstīt papildus finanšu līdzekļu piešķiršanu VM valsts materiālo rezervju atjaunošanai.

02.03.2020. – VM aicināt ārstniecības iestādes nodrošināt normatīvajos aktos un Valsts katastrofu medicīnas plānā noteikto prasību izpildi attiecībā uz individuālo aizsardzības līdzekļu pieejamības plānošanu un pielietošanu;

primāri nodrošināt ārstniecības personas, kuras iesaistītas epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanā, ar atbilstoša drošības līmeņa individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un materiāliem, kā arī nodrošināt to esamības un izmantošanas kontroli;

lai nodrošinātu starpinstitutionu sadarbību un koordinētu rīcību īstenojot epidemioloģiskās drošības preventīvo, gatavības, reaģēšanas, kā arī iespējamo seku likvidēšanas pasākumu kopumu, VM izveidot starpinstitutionu koordinācijas ekspertu grupu un noteikt tās uzdevumus.

individuālo aizsardzības līdzekļu iegādes koordināciju VUGD:

sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu izveido nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu sarakstu;

sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu izstrādā vienkāršotas tehniskās specifikācijas (ja nepieciešams, iesaistot Latvijas Drošības un aizsardzības industriju federāciju) katram saraksta resursam;

sadarbībā ar Nacionālo veselības dienestu apzina komersantus (vietējā tirgus un citus), to piegādes iespējas;

VUGD izveidot un saskaņot ar VM individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu prioritāro institūciju sarakstu, kā arī iegādes un izdales algoritmus.

27.03.2020. – atbalstīt AM priekšlikumu par vienotu iegādes, uzglabāšanas un izdales algoritma izstrādi iesaistot AM un tās institūcijas (VAMOIC, NBS).

līdzekļiem. Minētā nodrošināšanai nepieciešams lūgt finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

24.03.2020. – piekrist, ka Nacionālais veselības dienests slēdz līgumu ar LSEZ SIA “Lauma Fabrics” par CE sertificētu 1 milj. respiratoru un 2 milj. medicīnas masku iegādi.

Latvijā turpināt darbu pie individuālo aizsardzības līdzekļu piegādes no Turcijas.

18.03.2020. – Nacionālais veselības dienests veic individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkumu ar lielāko FFP2 respiratoru un ķirurģisko masku skaitu. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests nosūta Nacionālajam veselības dienestam apkopoto informāciju par individuālo aizsardzības līdzekļu nepieciešamību ārstniecības iestādēs. Nacionālais veselības dienests sadarbībā ar SM risina jautājumu par iespējamo lidmašīnas nosūtīšanu uz Ķīnu pēc individuālajiem aizsardzības līdzekļiem. Tiek turpināts iepirkums ar SIA “GP Nord” par individuālo aizsardzības līdzekļu piegādi.

20.03.2020. – Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests pieņem AM piedāvātos, viņu rīcībā esošos individuālos aizsardzības līdzekļus.

24.03.2020. – organizēt Valsts operatīvās medicīniskās komisijas sēdi, kurā izvērtēt jautājumu par Nacionālā veselības dienesta individuālo aizsardzības līdzekļu iepirkuma veikšanu, slēdzot līgumu ar LSEZ SIA “Lauma Fabrics”.

27.03.2020. – Nacionālais veselības dienests organizē individuālo aizsardzības līdzekļu iegādi, slēdzot trīspusēju līgumu par 2 milj. ķirurģisko sejas masku iegādi no SIA “Sauls aptieka” un piegādi uz Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta noliktavu Ogrē. Nacionālais veselības dienests slēdz loģistikas līgumu par pārvadājumu. Nacionālais veselības dienests izstrādā kritērijus individuālo aizsardzības līdzekļu sadalei pa pakalpojumu sniedzējiem. Nosaka individuālo

aizsardzības līdzekļu izsniedzamos apjomus konkrētajam līgumpartnerim.

31.03.2020. – piegādāto individuālo aizsardzības līdzekļu kvalitāti izvērtē RSU Darba drošības un vides veselības institūta direktors un Veselības inspekcija.

03.04.2020. – noslēgtie līgumi ar SIA “Sauls aptieka”, SIA “GPN Nord” un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” būtu publicējami Nacionālā veselības dienesta mājaslapā. No 02.04.2020. centralizētus iepirkumus individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādei ir pilnvarota veikt AM. VM valsts sekretārs izrunā ar AM un IeM jautājumu par VAMOIC deleģēto uzdevumu (veikt Covid-19 izplatības ierobežošanai nepieciešamo individuālo aizsardzības līdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu centralizētos iepirkumus visu valsts institūciju vajadzībām, veidojot rezerves vismaz trim mēnešiem), lai izvērtētu iespēju nodot visus Nacionālā veselības dienesta uzsāktos līgumus.

Atsauces

- ¹Starptautiskos revīzijas standartus finanšu revīziju jomā izmanto arī Starptautiskās Augstāko revīzijas iestāžu organizācija (INTOSAI), līdz ar to tie ir saistoši Valsts kontrolei, kas veic revīzijas saskaņā ar starptautiskajiem publiskā sektora revīzijas standartiem.
- ²Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu".
- ³Valsts prezidenta 23.03.2020. paziņojums Nr.8 "Valsts konstitucionālo orgānu darbības pamatprincipi ārkārtējā situācijā".
- ⁴Finanšu ministrijas informatīvais ziņojums par Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda finansējuma pārdalēm un risinājumiem COVID-19 seku mazināšanai, izskatīts Ministru kabineta 19.05.2020. sēdē.
- ⁵Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- ⁶Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 9.panta otrā daļa, 10.panta pirmā daļa.
- ⁷Nacionālās drošības likuma 23.¹ un 23.³pants. Ministru kabineta 18.01.2011. noteikumu Nr.42 "Krīzes vadības padomes nolikums" 1.punkts.
- ⁸Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 1.panta 1.punkts.
- ⁹Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 1.panta 2.punkts.
- ¹⁰Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmā daļa.
- ¹¹Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta otrā daļa.
- ¹²Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 2., 3., 4., 5.punkts.
- ¹³Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu".
- ¹⁴Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 6., 7., 8., 10.punkts. Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu".
- ¹⁵Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 6.panta pirmā daļa.
- ¹⁶Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma Pārejas noteikumu 4.punkts.
- ¹⁷Plāna projekts "Valsts civilās aizsardzības plāns", 1.pielikums "Iespējamo risku saraksts", 8.pielikums "Epidēmija" (VSS-1137). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40480284>, skatīts 06.05.2020.
- ¹⁸Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.
- ¹⁹Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 17., 18., 19.punkts. Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu".
- ²⁰Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu".
- ²¹Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.
- ²²Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 21., 25.punkts.
- ²³Valsts materiālo rezervju likuma 4.panta pirmā un piektā daļa, 5.pants, Pārejas noteikumu 3.punkts.
- ²⁴Valsts materiālo rezervju likuma 6.panta pirmā daļa.
- ²⁵Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁶28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁷Ministru kabineta 15.12.2009. noteikumu Nr.1480 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta nolikums" 3.4.apakšpunkts.
- ²⁸Veselības ministrijas 29.11.2019. rīkojums Nr.236 "Par veselības nozares valsts materiālo rezervju nomenklatūras komisijas izveidošanu". Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 03.06.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁹23.04.2020. intervijas Veselības ministrijā protokols. 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.
- ³⁰Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu".
- ³¹Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 12.punkts.
- ³²Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 15.punkts.

- ³³ Valsts materiālo rezervju likuma 3.panta pirmā un otrā daļa.
- ³⁴ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Veselības ministrijas 08.07.2019. rīkojums Nr.150 "Par atļauju izmantot valsts materiālās rezerves".
- ³⁵ WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19 - 11 March 2020. Pieejams: <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19--11-march-2020>, skatīts 05.05.2020.
- ³⁶ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu". Pamatojums – Civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkta "e" apakšpunkts. Likuma "Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" 4.pants, 5.panta pirmā daļa un 6.panta pirmās daļas 1.punkts un otrā daļa, 7.panta 1.punkts un 8.pants. Epidemioloģiskās drošības likuma 3.panta otrā daļa.
- ³⁷ Saeimas 13.03.2020. lēmums "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu". Pieejams: https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs_lmp.nsf/0/6623BEB91A5B41FBC225852A0029F668?OpenDocument, skatīts 05.05.2020.
- ³⁸ Likuma "Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli" 4.panta pirmā daļa.
- ³⁹ Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 2.punkts.
- ⁴⁰ Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 13., 14.punkts.
- ⁴¹ Ministru kabineta 13.12.2011. noteikumu Nr.948 "Katastrofu medicīnas sistēmas organizēšanas noteikumi" 13., 14.punkts.
- ⁴² Valsts katastrofu medicīnas plāns, apstiprināts ar Veselības ministrijas 11.12.2018. rīkojumu Nr.239 "Par Valsts katastrofu medicīnas plāna apstiprināšanu", 2., 21.pielikums.
- ⁴³ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. SKPC aicina Latvijas ārstniecības iestādes būt vērigām saistībā ar jauno vīrusu Ķīnā. Pieejams: <https://www.delfi.lv/news/national/politics/skpc-aicina-latvijas-arstniecibas-iestades-but-verigam-saistiba-ar-jauno-virusu-kina.d?id=51819905>, skatīts 22.05.2020.
- ⁴⁴ 23.04.2020. intervijas Veselības ministrijā protokols. 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁴⁵ Krīzes vadības padomes sēžu darba kārtību pielikumi un protokoli. Pieejams: https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/darbibas_sferas/krizes_vadibas_padomes_2020_gada_sedes/, skatīts 30.04.2020. Valsts operatīvās medicīniskās komisijas sēžu protokoli. Pieejams: https://www.vm.gov.lv/lv/covid19/valsts_operativa_mediciniska_komisija11/, skatīts 30.04.2020. Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 sēžu protokoli. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ⁴⁶ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 27.01.2020. e-pasta vēstule ārstniecības iestādēm. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁴⁷ 30.01.2020. Situation Report – 10. Pieejams: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200130-sitrep-10-ncov.pdf?sfvrsn=d0b2e480_2, skatīt 22.05.2020.
- ⁴⁸ Valsts operatīvās medicīniskās komisijas 31.01.2020. sēdes protokols. Pieejams: https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VOMK_protokols_310120_Kvirus.pdf, skatīts 30.04.2020.
- ⁴⁹ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 27.01.2020. e-pasta vēstule ārstniecības iestādēm. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Slimību un profilakses centra 31.01.2020. vēstule Nr.1-8.2/268 ārstu profesionālām asociācijām, stacionārām ārstniecības un citām iestādēm.
- ⁵⁰ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 03.02.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ⁵¹ Krīzes vadības padomes 04.02.2020. sēdes darba kārtība un protokols. Pieejams: https://vugd.gov.lv/lat/par_vugd/darbibas_sferas/krizes_vadibas_padomes_2020_gada_sedes/, skatīts 30.04.2020.
- ⁵² Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 07.02.2020. e-pasta vēstule ārstniecības iestādēm. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁵³ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-19 14.02.2020., 21.02.2020., 26.02.2020., 28.02.02. sēžu protokoli. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ⁵⁴ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.
- ⁵⁵ 06.02.2020. Situation Report – 17. Pieejams: https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200206-sitrep-17-ncov.pdf?sfvrsn=17f0dca_4, skatīt 22.05.2020.
- ⁵⁶ Minimālā standarta aizsardzības prasība ir respirators ar augstas efektivitātes filtru P3 vai maksimālā standarta aizsardzības prasība – pilna sejas aizsargmaska ar maināmiem filtriem. Valsts katastrofu medicīnas plāna 21.pielikuma "Ieteikumi individuālo aizsardzības līdzekļu lietošanai veselības nozarē strādājošajiem" 1.tabula "Individuālās aizsardzības līdzekļu lietošana atbilstoši aizsardzības līmeņa prasībām". Pieejams: http://www.nmpd.gov.lv/nmpd/katastrofu_medicina/km_planosana_un_koordinacija/, skatīts 05.05.2020.

- ⁵⁷ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 22.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁵⁸ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.
- ⁵⁹ NMP 1.6 "Neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana, ja pastāv pamatotas aizdomas par saslimšanu ar bīstamās infekcijas slimību". Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.
- ⁶⁰ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.
- ⁶¹ World Health Organization 03.03.2020. calls on industry and governments to increase manufacturing by 40 per cent to meet rising global demand, Shortage of personal protective equipment endangering health workers worldwide. Pieejams: <https://www.who.int/news-room/detail/03-03-2020-shortage-of-personal-protective-equipment-endangering-health-workers-worldwide>, skatīts 22.05.2020.
- ⁶² Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁶³ Krīzes vadības padomes 04.02.2020. protokola 2.3.punkts. Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/par-vugd/darbības-sferas/krīzes-vadības-padomes-2020-gada-sedes/>, skatīts 06.05.2020.
- ⁶⁴ Ministru kabineta 11.04.2018. rīkojums Nr.147-k "Par valsts materiālo rezervju nomenklatūru".
- ⁶⁵ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ⁶⁶ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.
- ⁶⁷ Krīzes vadības padomes 25.02.2020. sēdes darba kārtība un protokols. Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/par-vugd/darbības-sferas/krīzes-vadības-padomes-2020-gada-sedes/>, skatīts 30.04.2020.
- ⁶⁸ Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojums Nr.79 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"". Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/312967-par-finansu-lidzeklu-pieskirsanu-no-valsts-budzeta-programmas-lidzekli-neparedzetiem-gadijumiem>, skatīts 30.04.2020.
- ⁶⁹ Krīzes vadības padomes 04.02.2020. sēdes darba kārtība un protokols. Pieejams: <https://vugd.gov.lv/lat/par-vugd/darbības-sferas/krīzes-vadības-padomes-2020-gada-sedes/>, skatīts 30.04.2020. Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojuma Nr.79 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" 3.punkts. Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojuma Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu" 4.14.punkts.
- ⁷⁰ Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā. Pieejams: https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_20200505.pdf, skatīts 18.05.2020.
- ⁷¹ KNAB un IUB aicina ārkārtējās situācijas laikā ievērot labas pārvaldības principus. Pieejams: <https://www.iub.gov.lv/lv/node/1076>, skatīts 18.05.2020.
- ⁷² Ieteikumi. Pieejams <https://infogram.com/knab-ieteikumi-1h7z2lg1eopg4ow?live>, skatīts 18.05.2020.
- ⁷³ Finanšu ministrijas un Iepirkumu uzraudzības biroja vadlīnijas iepirkumu veikšanai ārkārtējās situācijas laikā. Pieejams: https://www.iub.gov.lv/sites/default/files/upload/Vadlinijas_arkartas_apst_20200505.pdf, skatīts 18.05.2020.
- ⁷⁴ Komisijas ieteikums (ES) 2020/403 (2020.gada 13.marts) "Par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām COVID-19 apdraudējuma kontekstā", pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2020:079I:FULL&from=EN>, skatīts 22.04.2020.
- ⁷⁵ Komisijas ieteikums (ES) 2020/403 (2020.gada 13.marts) "Par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām COVID-19 apdraudējuma kontekstā", pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=OJ:L:2020:079I:FULL&from=EN>, skatīts 22.04.2020.
- ⁷⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes regulas (ES) 2016/425 (2016.gada 9.marts) par individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 89/686/EEK II pielikums "Būtiskās veselības un drošības prasības". Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/425/oj/?locale=LV>, skatīts 22.05.2020.
- ⁷⁷ Komisijas ieteikums (ES) 2020/403 (2020.gada 13.marts) "Par atbilstības novērtēšanas un tirgus uzraudzības procedūrām COVID-19 apdraudējuma kontekstā"
- ⁷⁸ Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" 1.17.apakšpunkts.
- ⁷⁹ CE marķējums ir ražotāja apliecinājums, ka prece atbilst visām attiecināmajām normatīvo aktu prasībām, šīs prasības ir noteiktas ES direktīvās, kuras ir pārņemtas nacionālajos normatīvajos aktos. CE marķējums atvieglo uzņēmumiem pieeju ES tirgum, jo nav nepieciešama preču atkārtota pārbaude vai to pielāgošana citām prasībām. "CE" nav saīsinājums kādiem noteiktiem vārdiem, bet ir ražotāja apliecinājums, ka prece atbilst piemērojamai direktīvai.
- ⁸⁰ Personal protective equipment (PPE) needs in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed novel coronavirus (2019-nCoV). Pieejams: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs->

[healthcare-settings.pdf](#), skatīts 25.05.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸¹Personal protective equipment (PPE) needs in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed novel coronavirus (2019-nCoV). Pieejams: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs-healthcare-settings.pdf>, skatīts 25.05.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸²28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols; Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸³Personal protective equipment (PPE) needs in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed novel coronavirus (2019-nCoV). Pieejams: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs-healthcare-settings.pdf>, skatīts 25.05.2020. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁴Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 21.02.2020. e-pasta vēstule Veselības ministrijai. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁵Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.03.2020. e-pasta vēstule ārstniecības iestādēm. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁶Personal protective equipment (PPE) needs in healthcare settings for the care of patients with suspected or confirmed novel coronavirus (2019-nCoV). Pieejams: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/novel-coronavirus-personal-protective-equipment-needs-healthcare-settings.pdf>, skatīts 28.05.2020. Slimīcu gatavības pārbaudes kontrollapa gatavības novērtēšanai pacientu ar koronavīrusu 2019 (COVID-19) uzņemšanai un aprūpei. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁷Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 11.03.2020. e-pasta vēstule ārstniecības iestādēm. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁸Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 16.03.2020. e-pasta vēstule Veselības ministrijai. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁸⁹Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 16.03.2020. e-pasta vēstule Veselības ministrijai. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁹⁰Rikojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumam (anotācijas) pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40485172&mode=mk&date=2020-03-19>, skatīts 07.05.2020.

⁹¹Ministru prezidenta 16.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-60 "Par starpinstitūciju darbības koordinācijas grupu". Ministru prezidenta 23.03.2020. rīkojums Nr.2020/1.2.1.-63 "Grozījumi Ministru prezidenta 2020.gada 16.marta rīkojumā Nr. 2020/1.2.1.-60 "Par starpinstitūciju darbības koordinācijas grupu"".

⁹²Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas 17.03.2020. sēdes protokols Nr.22-1.32/4. Pieejams: <https://vugd.gov.lv/files/textdoc/4.pdf>, skatīts 05.05.2020.

⁹³Starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas 23.03.2020. sēdes protokols Nr.22-1.32/6. Pieejams: <https://vugd.gov.lv/files/textdoc/23.03.2020.pdf>, skatīts 05.05.2020.

⁹⁴Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 03.06.2020. e-pasta vēstule.

⁹⁵Nacionālā veselības dienesta 29.05.2020. e-pasta vēstule.

⁹⁶Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

⁹⁷Prioritārais institūciju un vajadzību saraksts uz 03.04.2020. plkst.17.34. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta 04.06.2020. e-pasta vēstule.

⁹⁸Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojums Nr.79 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"".

⁹⁹Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁰⁰Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 26.02.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁰¹Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 1.pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484518>, skatīts 30.04.2020.

¹⁰²23.04.2020. intervijas Veselības ministrijā protokols.

¹⁰³Veselības ministrijas 19.06.2020. vēstule Nr.01-15.1/3323.

¹⁰⁴28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.

¹⁰⁵Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija). Pieejams:

<https://likumi.lv/ta/id/312967-par-finansu-lidzeklu-pieskirsanu-no-valsts-budzeta-programmas-lidzekli-neparedzetiem-gadījumiem>, skatīts 30.04.2020.

¹⁰⁶ Ministru kabineta 03.03.2020. rīkojums Nr.79 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

¹⁰⁷ Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 1.pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484518>, skatīts 30.04.2020.

¹⁰⁸ Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 1.pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484518>, skatīts 30.04.2020.

¹⁰⁹ Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 1.pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484518>, skatīts 30.04.2020.

¹¹⁰ 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹¹¹ Veselības ministrijas 21.05.2020. e-pasta vēstule.

¹¹² Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojuma (anotācija) 1.pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484518>, skatīts 30.04.2020.

¹¹³ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹¹⁴ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 18.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹¹⁵ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Darba grupā iesaistījās Nacionālā veselības dienesta direktors, divi Ārstniecības pakalpojumu departamenta Stacionārās nodaļas vecākie eksperti, Juridiskā departamenta darbinieki, kā arī Finanšu vadības departamenta Iepirkumu nodaļas speciālisti.

¹¹⁶ Nacionālā veselības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.16-7/8963/2020.

¹¹⁷ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 18.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹¹⁸ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.

¹¹⁹ Nacionālā veselības dienesta 21.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²⁰ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²¹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 21.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²² Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²³ Veselības ministrijas 19.06.2020. vēstule Nr.01-15.1/3323.

¹²⁴ Latvijas Darba devēju konfederācijas 17.03.2020. e-pasta vēstule uzņēmējiem. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Latvijas uzņēmējus aicina sākt ražot dezinfekcijas līdzekļus. Pieejams: <https://nra.lv/latvija/308089-latvijas-uznemejus-aicina-sakt-razot-dezinfekcijas-lidzeklus.htm>, skatīts 14.05.2020. Veselības ministrija lūdz uzņēmēju palīdzību! Pieejams: <https://www.kurzemnieks.lv/covid-19/11343-veselibas-ministrija-ludz-uznemeju-palidzibu/>, skatīts 14.05.2020.

¹²⁵ Veselības aprūpes Darba devēju asociācijas 17.03.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²⁶ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²⁷ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 15.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.

¹²⁸ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹²⁹ NVD līgumi un darījumi Covid-19 ierobežošanai (uz 18.05.2020.). Pieejams: <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/covid-19/nvd-ligumi-un-darijumi-covid-19-ierobezosanai>, skatīts 08.06.2020.

¹³⁰ NVD līgumi un darījumi Covid-19 ierobežošanai (uz 17.06.2020.). Pieejams: <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/covid-19/nvd-ligumi-un-darijumi-covid-19-ierobezosanai>, skatīts 18.06.2020.

¹³¹ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.

¹³² Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. NVD līgumi un darījumi Covid-19 ierobežošanai. Pieejams: <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/covid-19/nvd-ligumi-un-darijumi-covid-19-ierobezosanai>, skatīts 22.05.2020.

¹³³ Valsts kontroles 29.04.2020. e-pasta vēstule.

¹³⁴ 23.04.2020. intervijas Veselības ministrijā protokols.

¹³⁵Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.

¹³⁶Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 15.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. 28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā protokols.

¹³⁷Ministru kabineta 20.03.2020. rīkojums Nr.118 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

¹³⁸Ministru kabineta 20.03.2020. rīkojums Nr.118 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem".

¹³⁹Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁴⁰Comparison of FFP2, KN95, and N95 and Other Filtering Facepiece Respirator Classes. Pieejams: <https://multimedia.3m.com/mws/media/1791500O/comparison-ffp2-95-n95-filtering-facepiece-respirator-classes-tb.pdf>, skatīts 11.05.2020.

¹⁴¹Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Nacionālā veselības dienesta un LSEZ SIA "Lauma Fabrics" 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līgums Nr.6-278-2020. Nacionālā veselības dienesta, SIA "Saules aptieka" un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 02.04.2020. līgums Nr.6-304-2020 par ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁴²Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Nacionālā veselības dienesta, SIA "Saules aptieka" un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 02.04.2020. līgums Nr.6-304-2020 par ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁴³Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁴⁴Individuālās aizsardzības līdzekļu iepirkumos lielākās grūtības ir ar pārdevēju nespēju uzrādīt precēm atbilstošus sertifikātus. Pieejams: <https://jauns.lv/raksts/zinas/385307-individualas-aizsardzibas-lidzeklu-iekirkumos-lielakas-grutibas-ir-ar-pardevēju-nespeju-uzradīt-precēm-atbilstošus-sertifikātus>, pēdējo reizi skatīts 14.05.2020.

¹⁴⁵Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁴⁶Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Ministru kabineta rīkojuma projekta "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija), pielikums. Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40485172&mode=mk&date=2020-03-19>, skatīts 07.05.2020.

¹⁴⁷Akciju sabiedrības "Recipe Plus" 22.04.2020. e-pasta vēstule Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

¹⁴⁸SIA "Elvim" 22.04.2020. vēstule Nr.20/V-07 Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

¹⁴⁹SIA "TZMO Latvija" 12.03.2020. vēstule Nr.IZ 17 Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

¹⁵⁰28.04.2020. intervijas Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā laikā iesniegtā dokumentācija. Uzņēmuma "GinGerPharm" Gmbx 09.03.2020. e-pasta vēstule Veselības ministrijai. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 13.03.2020. e-pasta vēstule uzņēmumam "GinGerPharm" Gmbx. Uzņēmuma "GinGerPharm" Gmbx 13.03.2020. e-pasta vēstule Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam.

¹⁵¹Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁵²Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 26.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/643.

¹⁵³Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁵⁴SIA "GP Nord" 16.03.2020. un 17.03.2020. e-pasta vēstule Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁵⁵Nacionālā veselības dienesta 21.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁵⁶Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.

¹⁵⁷SIA "GP Nord" 16.03.2020. e-pasta vēstule Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁵⁸Operācija "Izmisums": kā Latvija krīzes laikā pirka maskas. Pieejams: <https://rebaltica.lv/2020/04/operacija-izmisums-ka-latvija-krizes-laika-pirka-maskas/>, skatīts 22.05.2020. "Labu variantu nebija!" Valsts iestādes komentē

miljonus vērto sejas masku un respiratoru iepirkumu. Pieejams: <https://jauns.lv/raksts/business/380365-labu-variantu-nebija-valsts-iestades-komente-miljonus-vertu-sejas-masku-un-respiratoru-iepirkumu>, skatīts 22.05.2020.

¹⁵⁹ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 19.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁰ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 31.03.2020. Vienošanās pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 07.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶¹ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 31.03.2020. Vienošanās pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 07.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶² 31.03.2020. Vienošanās pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶³ 07.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁴ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁵ Veselības ministrijas 20.03.2020. e-pasta vēstule. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁶ Veselības ministrijas 20.03.2020. e-pasta vēstule. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁷ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līgums Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 31.03.2020. Vienošanās pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. 07.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁸ SIA "GP Nord" 24.03.2020. e-pasta vēstule Nacionālā veselības dienestam. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁶⁹ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁰ Atbilstoši attaisnojuma dokumentiem. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷¹ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 2.6., 2.10.punkts. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷² Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷³ 31.03.2020. Vienošanās pie 2020.gada 17.marta līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 2.punkts. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁴ SIA "GP Nord" 29.03.2020. pavadzīme 20193719GN, 09.04.2020. pavadzīmes 20200050GN, 20200055GN un 20200058GN, 16.04.2020. pavadzīmes 20200095GN un 20200098GN. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA "GP Nord" un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 1.pielikums "Tehniskais Preces apraksts".

¹⁷⁵ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁶ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁷ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁸ Certificate Profile. Pieejams: <https://verifeyedirectory.bsigroup.com/Certificate/CE%20690991>, skatīts 14.04.2020. Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁷⁹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums "NVD precizējums 06.04.".

¹⁸⁰ SIA "GP Nord" 29.03.2020. pavadzīme 20193719GN. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 28.04.2020. e-pasta vēstule.

¹⁸¹ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.

¹⁸² Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 18.06.2020. vēstule Nr.1-9.3/623.

¹⁸³ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums "Ķīnas masku pirmā krava".

- ¹⁸⁴ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums “Ķīnas masku pirmā krava”.
- ¹⁸⁵ Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA “GP Nord” un Nacionālā veselības dienesta 17.03.2020. līguma Nr.6-247-2020 par respiratoru un ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 3.6., 6.3.punkts. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁸⁶ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁸⁷ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 24.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁸⁸ Valsts operatīvās medicīniskās komisijas 24.03.2020. sēdes protokols. Pieejams: http://www.vmm.gov.lv/images/userfiles/VOMK_protokols_240320_Kviru.pdf, skatīts 11.05.2020.
- ¹⁸⁹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁰ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹¹ Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹² Nacionālā veselības dienesta un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līgums Nr.6-278-2020. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹³ Valsts operatīvās medicīniskās komisijas 24.03.2020. sēdes protokols. Pieejams: http://www.vmm.gov.lv/images/userfiles/VOMK_protokols_240320_Kviru.pdf, skatīts 11.05.2020.
- ¹⁹⁴ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁵ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁶ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁷ Nacionālā veselības dienesta un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līgums Nr.6-278-2020. 10.04.2020. Vienošanās Nr.1 pie pirkšanas un pārdošanas līguma. 29.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie pirkšanas un pārdošanas līguma. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁸ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 07.04.2020. un 13.04.2020. sēžu protokolus. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ¹⁹⁹ Nacionālā veselības dienesta 21.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁰ Nacionālā veselības dienesta un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līguma Nr.6-278-2020 3.pielikums. 10.04.2020. Vienošanās Nr.1 pie pirkšanas un pārdošanas līguma 3.pielikums. 29.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie pirkšanas un pārdošanas līguma 3.pielikums. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰¹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰² Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰³ Atbilstoši attaisnojuma dokumentiem. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁴ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁵ 29.04.2020. Vienošanās Nr.2 pie pirkšanas un pārdošanas līguma. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁶ Nacionālā veselības dienesta 28.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁷ LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 02.04.2020. preču pavadzīme-rēķins LF20 00469, 16.04.2020. preču pavadzīme-rēķins LF20 00480, 20.04.2020. preču pavadzīme-rēķins LF20 00482, 28.04.2020. preču pavadzīme-rēķins LF20 00493. Nacionālā veselības dienesta un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līgums Nr.6-278-2020.
- ²⁰⁸ Nacionālo veselības dienesta un LSEZ SIA “Lauma Fabrics” 26.03.2020. pirkšanas un pārdošanas līguma Nr.6-278-2020 5.1.punkts. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁰⁹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²¹⁰ NVD noslēgtie līgumi un darījumi, ko apstiprina preču pavadzīmes par medicīnas preču, ierīču iegādēm un piegādi, kas nepieciešamas Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai, kā arī informācija par minēto preču izlietojumu (informācija aktualizēta 18.05.2020.). Pieejams: <http://www.vmmnvd.gov.lv/lv/covid-19/nvd-ligumi-un-darijumi-covid-19-ierobezosanai>, skatīts 18.05.2020.
- ²¹¹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums “NVD precizējums 06.04.”.
- ²¹² Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²¹³ Ministru kabineta 09.04.2020. rīkojuma Nr.174 “Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojumā Nr. 103 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”” 1.17.apakšpunkts.
- ²¹⁴ Patērētāju tiesību aizsardzības centra 04.06.2020. e-pasta vēstule.
- ²¹⁵ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²¹⁶ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²¹⁷ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.

- ²¹⁸ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums "Respiratori".
- ²¹⁹ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁰ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 27.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²²¹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²²² Bureau Veritas 17.04.2020. Inspection Report PPE 2020 0019. Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²²³ Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁴ Nacionālā veselības dienesta, SIA "Saules aptieka" un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 02.04.2020. līgums Nr.6-304-2020 par ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁵ Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁶ Atbilstoši attaisnojuma dokumentiem. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁷ Nacionālā veselības dienesta, SIA "Saules aptieka" un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 02.04.2020. līguma Nr.6-304-2020 par ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 3.2.punkts. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²²⁸ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstules pielikums "NVD precizējums 06.04.".
- ²²⁹ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁰ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³¹ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³² Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³³ Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁴ Bureau Veritas 17.04.2020. Inspection Report PPE 2020 0019. Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁵ Nacionālā veselības dienesta, SIA "Saules aptieka" un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta 02.04.2020. līguma Nr.6-304-2020 par ķirurģisko sejas masku iegādi ārkārtējās situācijas laikā 3.3., 6.1.8., 6.3.1.punkts. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁶ NVD noslēgtie līgumi un darījumi, ko apstiprina preču pavadzīmes par medicīnas preču, ierīču iegādēm un piegādi, kas nepieciešamas Covid-19 uzliesmojuma izplatības ierobežošanai, kā arī informācija par minēto preču izlietojumu (informācija aktualizēta 18.05.2020.). Pieejams: <http://www.vmnvd.gov.lv/lv/covid-19/nvd-ligumi-un-darijumi-covid-19-ierobezosanai>, skatīts 18.05.2020.
- ²³⁷ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁸ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²³⁹ Nacionālā veselības dienesta 21.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁰ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴¹ Atbildīgo institūciju sanāksmes par aktualitātēm saistībā ar koronavīrusu Covid-2019 27.03.2020. sēdes protokols. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴² Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴³ Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁴ SIA "Tavol" 27.03.2020. pavadzīme Nr.TAV0111. SIA "Tavol" 03.04.2020. pavadzīme Nr.TAV0116. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁵ SIA "ATTA-1" 02.04.2020. pavadzīme Nr.AT050414. Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁶ Nacionālā veselības dienesta 22.04.2020. e-pasta vēstule. Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁷ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁸ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁴⁹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵⁰ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵¹ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵² Nacionālā veselības dienesta 15.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵³ Nacionālā veselības dienesta 06.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵⁴ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵⁵ Nacionālā veselības dienesta 14.05.2020. e-pasta vēstule.
- ²⁵⁶ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" 1.5.apakšpunkts.

²⁵⁷ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" 1.5.apakšpunkts.

²⁵⁸ Ministru kabineta 02.04.2020. rīkojuma Nr.157 "Grozījumi Ministru kabineta 2020.gada 12.marta rīkojumā Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"" 1.5.apakšpunkts.

²⁵⁹ Ministru kabineta 27.04.2020. rīkojums Nr.220 "Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem"". No valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" piešķirts Aizsardzības ministrijai (Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centram) finansējums, kas nepārsniedz 45 734 760 euro, lai saistībā ar ārkārtējo situāciju, kas izsludināta Covid-19 izplatības ierobežošanai (Ministru kabineta 12.03.2020. rīkojums Nr.103 "Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu"), segtu institūciju prioritāro vajadzību sarakstā minēto individuālo aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādes un transportēšanas izdevumus.

²⁶⁰ Aizsardzības ministra 03.04.2020. pavēle Nr. 60-P "Par valsts centralizēto rezervju iepirkumu darba grupas izveidi".